

Врз основа на член 5 од Законот за определување на имиња на улици, плоштади, мостови и на други инфраструктурни објекти ("Службен весник на РМ" бр. 66/04, 55/07, 145/10, 136/11, 163/13 и 147/15), Советот на Град Скопје, на _____, одржана на _____ 2021 година, утврди

Në bazë të nenit 5 të Ligjit për përcaktimin e emrave të rrugëve, shesheve, urave dhe objekteve të tjera infrastrukture ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 66/04, 55/07, 145/10, 136/11 dhe 147/15), Këshilli i Qytetit të Shkupit, në seancën e gjashtëdhjetenjtë të mbajtur më _____ 2021, përcaktoi

ЛИСТА

за дополнување на Листата на имиња на улици, плоштади, мостови и на други инфраструктурни објекти на подрачјето на град Скопје

LISTË

për plotësimin e Listës së emrave të rrugëve, shesheve, urave dhe objekteve të tjera infrastrukture në territorin e qytetit të Shkupit

1. Листата на имиња на улици, плоштади, мостови и на други инфраструктурни објекти ("Службен гласник на Град Скопје" број 6/12 и 14/13) се дополнува со следните имиња:

1. Lista e emrave të rrugëve, shesheve, urave dhe objekteve të tjera infrastrukture ("Gazeta Zyrtare e Qytetit të Shkupit" numër 6/12 dhe 14/13) plotësohet me emrat e mëposhtëm:

1. **Абди Фаик** (1937-2016), одборник во Собранието на Град Скопје и пратеник во Собранието на СРМ од 1969 до 1974 и во Собранието на РМ во два мандата од 1990 до 1998 година. Повеќе години бил претседател на КУД „Пралипе“ во Скопје и на Партијата за целосна еманципација на Ромите во Македонија (ПЦЕРМ). Бил и учесник и на првиот ромски конгрес кој се одржал во Лондон во 1971 година.

Abdi Faik (1937-2016), Këshilltar në kuvendin e Qytetit të Shkupit dhe deputet në parlamentin e RSM nga viti 1969 deri më 1974 dhe në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë për dy mandate nga viti 1990 deri në vitin 1998. Për shumë vite ai ishte kryetar i KUD "Pralipe" në Shkup dhe Partisë për Emancipimin e plotë të romëve në Maqedoni (PCERM). Ai ishte gjithashtu pjesëmarrës në Kongresin e parë të Romëve të mbajtur në Londër në 1971.

2. **АВНОЈ**, поранешна улица. АВНОЈ или Антифашистичко собрание за народно ослободување на Југославија, политичка организација на народно ослободителниот комитет кој бил формиран на 26 и 27 ноември 1942 година во Бихаќ, под водство на комунистичкото движење во Југославија.

КАЌРЈ Rruga e dikurshme. КАЌРЈ ose Kuvendi antifashist për çlirimin popullor të Jugosllavisë - një organizatë politike e Komitetit popullor çlirimtar që u formua më 26 dhe 27 nëntor të vitit 1942 në Бихаќ, nën udhëheqjen e lëvizjes komuniste në Jugosllavi.

3. **Аврамова Борка** (1924-1993), македонска вајарка. Дипломирала на Академијата за ликовна уметност во Загреб во 1953 година. До 1960 г.

творела во Скопје, каде што во 1954 година имала самостојна изложба, прва самостојна изложба на македонски вајар.

Avramova Borka (1924-1993), skulptore maqedonase. Ajo u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Zagreb në vitin 1953. Deri në vitin 1960 ka krijuar në Shkup, ku në vitin 1954 ajo kishte një ekspozitë vetjake, ekspozita e parë personale e një skulptori maqedonas.

4. **Аврамовски Ристо** (1943-2007), македонски композитор и академик. Автор е на оперите „Болен Дојчин“ и „Лидија од Македонија“. Добитник е на: Награда на Републиката заедница за култура на Македонија, Наградата „Панче Пешев“ за операта „Болен Дојчин“, за „Млад борец“ за делото „Четири дела“, „13-ти Ноември“ за делото „Психофонија II“. Наградата „11-ти Октомври“ за делото „Силно светнал ден“, Награда „4-ти Јули“ на СУБНОР на Југославија за делото „Повесница“, Орден за заслуги на народ со сребрена ѕвезда, Златна значка на Музичка младина на Југославија и Награда 11 Октомври и за животно дело во 1999 г.

Avramovski Risto (1943-2007), kompozitor dhe akademik maqedonas. Është autor i operave " Dojçini i sëmurë" dhe "Lidia nga Maqedonia". Fitues i: Çmimi i Komunitetit Republikan të Kulturës së Maqedonisë, Çmimi "Pançe Peshev" për operën " Dojçini i sëmurë ",për "Luftëtari i ri" për veprën "Katër vepra", "13 nëntori" për veprën "Psikofonia II". Çmimi "11 Tetori" për veprën "Dita e kaltër e ndritshme", Çmimi "4 korriku" i SUBNOR-it të Jugosllavisë për veprën "Historia", Çmimi për merita popullore me yll argjendi, Shenja e artë e Rinisë Muzikore të Jugosllavisë dhe Çmimi 11 Tetori si dhe për arritje jetësore në vitin 1999.

5. **Ага Маткалиу Ибрахим**, член на Скопскиот огранок на Призренската Лига

Aga Matkaliu Ibrahim - anëtar i degës së Shkupit në Lidhjen e Prizrenit

6. **Аголи Дритеро** (1931-2017), албански писател, политичар и претседател на Албанската лига на писатели и уметници. Студирал во Санкт Петербург.

Agoli Dritero (1931-2017), Shkrimtar shqiptarë, politikan dhe kryetar i Lidhjes Shqiptare të Shkrimtarëve dhe Artistëve. Ai studioi në Sankt Petersburg.

7. **Аголи Кемал** (1918-1948), учесник во НОБ, делегат од Македонија на Второто заседание на АВНОЈ, делегат на Првото заседание на АСНОМ. По ослободувањето бил член на Главниот одбор на НОФ, во 1948 година осуден за непријателска дејност против тогашната ФНРЈ.

Agoli Qemal (1918-1948), Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, delegat nga Maqedonia në Mbledhjen e dytë të КАÇКМ-сë, delegat në Mbledhjen e parë të КАÇКМ-сë. Pas çlirimit, ai ishte anëtar i Bordit Kryesor të FPÇ, i dënuar në 1948 për veprimtari armiqësore kundër FNRY-сë së atëhershme.

8. **Аголи Неџат** (1914-1949), учесник во НОБ, политички комесар на Четврта македонско албанска бригада. Избран за делегат на Второто заседание на АВНОЈ, член на АСНОМ и втор потпретседател на Президиумот на АСНОМ. Именуван и за Министер за социјална политика во првата народна влада на ДФМ. Во 1948 г. по Резолуцијата на ИБ, бил осуден и затворен.

Agoli Nexhat (1914-1949), Mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare, komisar politik në i Brigadën e Katërt Maqedono-Shqiptare. Delegat i zgjedhur në Mbledhjen e dytë të КАÇПЈ, anëtar i КАÇКМ-сë dhe Nënkryetar i dytë i Presidiumit të КАÇКМ-сë. Emërohet gjithashtu Ministër i Politikës Sociale në

qeverinë e parë të DMF-së. Në vitin 1948 pas Rezolutës së IB, ai u dënua dhe u burgos.

9. **Адорно Теодор** (1903-1969), еден од најважните научници и интелектуалци од дваесеттиот век. Ја проучувал културната индустрија во високо развиениот капитализам, основач е на критичката теорија на масовната култура и на културните индустрии, творец на поимот авторитарна личност и критичар на масовното општество и на тоталитаризам. Негови најзначајни дела се: Дијалектика на просветителството со Макс Хоркхајмер (1944), Негативна дијалектика, (1966) Жаргонот автентичност (1964), Филозофијата на новата музика (1949), Естетичка теорија (објавена постхумно, 1970).

Adorno Teodor (1903-1969), është ndër shkencëtarët dhe intelektualët më të rëndësishëm të shekullit të njëzetë. Është studiues i industrisë kulturore në kapitalizmin e shumë zhvilluar, themelues i teorisë kritike të kulturës masive dhe i kulturave industriale, themelues i konceptit të personalitetit autoritar dhe kritik të shoqërisë masive dhe totalitarizmit. Veprat e tij më të rëndësishme janë : Dialektika e Iluminizmit me Max Horkheimer (1944), Dialektika negative, (1966) Zhargon vërtetësie (1964), Filozofia e muzikës së re (1949), Teori estetike (e botuar pas vdekjes 1970).

10. **Аеродром**, нов булевар во населбата Аеродром може да го носи ова име.

Aerodrom, bulevard i ri në vendbanimin e Aerodrom mund të mbajë këtë emër.

11. **Азиз Шуајб**, водач на организацијата Јуџел (на Турците во Македонија). Главна цел на организацијата била зачувување на турскиот јазик и култура односно интелектуално издигнување на турската заедница во Македонија. При една провала во организацијата, бил осуден на смрт со стрелање во 1948 година. Зедно со него се стрелани и Адем Али, Назми Омер и Али Абдурахман.

Aziz Shuajb (Şuayb Aziz), udhëheqës i organizatës Juxhel (të turqve në Maqedoni). Qëllimi kryesor i organizatës ishte ruajtja e gjuhës dhe kulturës turke, përkatësisht ngritja intelektuale e etnisë turke në Maqedoni. Gjatë një sulmi ndaj organizatës, ai u dënua me vdekje me pushkatim në vitin 1948. Bashkë me të u pushkatuan edhe Adem Ali, Nazmi Omer dhe Ali Abdurrahman.

12. **Ајановски Вангел Оче** (1909-1996), Деец на македонското национално движење (НОД) во делот од Македонија во состав на грчката држава, основач и раководител на Македонската антифашистичка организација (МАО) и на Тајната ослободителна македонска организација (ТОМО). Во периодот меѓу двете светски војни бил член на Комунистичката партија на Грција (КПГ) и секретар на реонскиот комитет за Воден во 1941 година.

Ajanovski Vangel Oce (1909-1996), Aktivist i Lëvizjes kombëtare maqedonase (LKM) nga Maqedonia e Egjeut, themelues dhe udhëheqës i Organizatës Antifashiste Maqedonase (OAM) dhe Organizatës së Fshehtë Çlirimtare të Maqedonisë (OFÇM). Në periudhën mes dy luftërave botërore ai ishte anëtar i Partisë Komuniste të Greqisë (PKG) dhe sekretar i komitetit rajonal të Vodenit në 1941.

13. **Алајбегу Ментаз** (1946-2014), заслужува да има име на улица во Скопје, заради неговиот голем придонес во едукацијата на цели генераци, особено во спортското образование, со формирање на бројни клубови во борење,

кошарка, одбојка и сл., а како резултат на неговата работа, спортистите се вратија со медали од светски и европски натпревари и олимпијади.

Alajbegu Mentaz (1946-2014), Ai meriton të ketë një emër rruge në Shkup, për shkak të kontributit të tij të madh në arsimimin e brezave të tërë, veçanërisht në edukimin sportiv, duke formuar klube të shumta në mundje, basketboll, volejball, etj., dhe si rezultat i punës së tij, atletët u kthyen me medalje nga garat dhe Lojërat Olimpike botërore dhe Evropiane.

14. **Албанија**, соседна држава.

Shqipëria, Vendi fqinj.

15. **Алексова Блага** (1922-2007), археолог, универзитетски професор, академик. Нејзина научна преокупација биле средновековните некрополи, накитот и керамиката. Го открила и го протолкувала продорот на раното христијанство во Македонија, преку ископувањата на повеќе ранохристијански центри. Ја открила најстарата христијанска црква во Македонија, епископската базилика во Стоби.

Aleksova Bilaga (1922-2007), arkeolog, profesor universiteti, akademik. Preokupimi i saj shkencor ishin nekropolet mesjetare, bizhuteri dhe qeramikë. Ajo zbuloi dhe interpretoi depërtimin e krishterimit të hershëm në Maqedoni, përmes gërmimeve të disa qendrave të hershme të krishtera. Ajo zbuloi kishën më të vjetër të krishterë në Maqedoni, bazilikën episkopate në Stobi.

16. **Алексова Рајна** (1882-1959), прва жена дипломирана фармацевтка во тогашна Македонија. Студирала и дипломирала на Фармацевтскиот Факултет во Лозана

Aleksova Rajna (1882-1959), Gruaja e parë e diplomuar farmacistë në Maqedoninë e atëhershme. Ajo studioi dhe u diplomua në Fakultetin e Farmacisë në Lozanë

17. **Алексиев Нестор Копаничарот** (1873-1969), македонски копаничар, последен од големата тајфа на вакви уметници во Македонија. Во 1939 година ја освоил првата награда на Светската изложба на уметничкото занетчиство во Берлин. Тој е автор на резбата на саркофагот на Гоце Делчев.

Aleksiev Nestor Drugdhendësi (1873-1969), Drugdhendësi maqedonas , i fundit nga një grup i madh artistësh të tillë në Maqedoni. Në vitin 1939 ai fitoi çmimin e parë në Ekspozitën Botërore të Artizanatit të Artit në Berlin. Ai është autori i gdhendjes së sarkofagut të Goce Dellçevit.

18. **Али Абдурахман**, член на организацијата Јуџел (на Турците во Македонија). Главна цел на организацијата била зачувување на турскиот јазик и култура односно интелектуално издигнување на турската заедница во Македонија. При една провала во организацијата, бил осуден на смрт со стрелање во 1948 година.

Ali Abdurrahman, anëtar i organizatës Juxhel (i turqve në Maqedoni). Qëllimi kryesor i organizatës ishte ruajtja e gjuhës dhe kulturës turke, përkatësisht ngritja intelektuale e etnisë turke në Maqedoni. Gjatë një sulmi ndaj organizatës, ai u dënua me vdekje me pushkatim në vitin 1948.

19. **Али Адем**, член на организацијата Јуџел (на Турците во Македонија). Главна цел на организацијата била зачувување на турскиот јазик и култура односно интелектуално издигнување на турската заедница во Македонија. При една провала во организацијата, бил осуден на смрт со стрелање во 1948 година.
- Ali Adem**, anëtar i organizatës Juxhel (i turqve në Maqedoni). Qëllimi kryesor i organizatës ishte ruajtja e gjuhës dhe kulturës turke, përkatësisht ngritja intelektuale e etnisë turke në Maqedoni. Gjatë një sulmi ndaj organizatës, ai u dënua me vdekje me pushkatim në vitin 1948.
20. **Али Корча Хафиз** (1873-1956), верски водач и патриот
- Ali Hafiz Korça** (1873-1956), Udhëheqës fetarë dhe patriot
21. **Али Паша Мехмед** (1769-1849), Албанец од Египет
- Ali Mehmet Pasha** (1769-1849), shqiptar nga Egjipti
22. **Али Паша Тепелина (Јанински)**, (1741-1822), албански паша во Јанина
- Ali Pashë Terelena (Janina)**, (1741-1822), Pasha shqiptar në Janinë
23. **Али Шефкет Шкупи** (1883-1953), преродбеник, роден во Скопје.
- Ali Shefqet Shkupi** (1883-1953), lindur në Shkup, rilindas.
24. **Алити Абдурахман** (1945-2013), политичар, пратеник, правник и амбасадор на Македонија во Република Бугарија. Бил претседател на Партијата за демократски просперитет и потпретседател на Собранието на РМ.
- Aliti Abdurrahman** (1945-2013), Politikan, deputet, jurist dhe ambasador i Maqedonisë në Republikën e Bullgarisë. Ai ishte kryetar i Partisë për prosperitet demokratik dhe nënkryetar i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë.
25. **Алкомена**, стара античка населба, по горното течение на реката Црна Река, во Пелагонија.
- Alkomena**, Vendbanim i vjetër antik, përgjatë rrjedhës së sipërme të lumit Crna Reka, në Pellagoni.
26. **Алтисер Луј** (1918-1990), француски филозоф, професор и член на Француската комунистичка партија. Најважни дела: За Маркс (1965), Ленин и филозофијата (1969), Политика и историја (објавена постхумно, 2006), Читање на капиталот (1965).
- Altiser Luj** (1918-1990), Filozof francez , profesor dhe anëtar i Partisë komuniste franceze. Veprat e tij më të rëndësishme janë : Për Marksин (1965), Lenini dhe Filozofia (1969), Politika dhe Historia (botuar pas vdekjes, 2006), Leximi i kapitalit (1965).
27. **Аљенде Салвадор**, поранешна улица. Салвадор Аљенде, чилеански револуционер и државник со марксистичко убедување. Како припадник на Социјалистичката партија на Чиле се вклучува во политичкиот живот на земјата. Во 1970 година станува претседател на Чиле и го предводи „Народното единство“ (политички сојуз на шест лево ориентирани партии).

Allende Salvador, Ish-rruga. Dr. Salvador Allende. Një revolucionar dhe burrë shteti kilian me një bindje marksiste. Si anëtar i Partisë Socialiste të Kilit, ai përfshihet në jetën politike të vendit. Në vitin 1970, ai u bë president i Kilit dhe drejtoi "Unitetin Popullor" (aleancë politike e gjashtë partive me orientim majtist).

28. **Американска револуција**, војна на Тринаесетте колони, воено-политички процес од втората половина на 18. век во кој првобитните тринаесет британски колони во Северна Америка ја отфрлиле власта на Велика Британија и станале суверена држава—Соединети Американски Држави. Револуцијата на Тринаесетте колони претставувала цела низа на промени и поместувања во младото независно општество, и создавање на политички и државни органи кои ја презеле власта и организацијата на државата. Овој процес траел сè до 1787. кога е донесен Уставот на САД, со што се конечно дефинирани правните основи на новонастанатата демократска држава.

Revolucioni Amerikan, Lufta Revolucionare e Trembëdhjetë kolonive është një proces ushtarak-politik nga gjysma e dytë e shekullit të 18-të në të cilin trembëdhjetë kolonitë e para Britanike në Amerikën e Veriut përmbysën sundimin Britanik dhe u bënë një shtet sovran - Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Revolucioni i Trembëdhjetë Kolonive përfaqësoi një seri ndryshimesh dhe zhvendosjesh në shoqërinë e re të pavarur si dhe krijimin e organeve politike dhe shtetërore që morën përsipër qeverinë dhe organizimin e shtetit. Ky proces zgjati deri në vitin 1787, kur u miratua Kushtetuta e SHBA, me çka përfundimisht u definuan bazat juridike të shtetit të sapoformuar demokratik.

29. **Анан Кофи** (1938-2018), гански дипломат, седми Генерален секретар на ООН. Тој е и првиот Генерален секретар кој е избран од редот на вработените во ООН. Добитник на Нобеловата награда за мир во 2001 година.

Anan Kofi (1938-2018), Diplomati Ganez dhe Sekretari Shtatë i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Ai është gjithashtu Sekretari i parë i përgjithshëm i zgjedhur nga radhët e të punësuarve në Kombet e Bashkuara. Ai fitoi çmimin Nobel për page në vitin 2001.

30. **Ангелковски Кројач**, еден од најпрепознатливите кројачи во Скопје.

Angellkovski Rrobaqepësi, një nga rrobaqepësit më të njohur në Shkup.

31. **Ангеловски Владимир Деди** (1946-2012), македонски актер. Од 1966 година станува дел од Драмскиот театар. Негови позначајни филмови се: „Мементо“, „Солунски патрдии“, „Викенд на мртовци“ и „Трст виа Скопје“. Член беше на познатата радио-емисија „Хихирику“. Уште како дете бил трикратен првак на Југославија во детска радио драма. Во текот на својата богата актерска кариера добитник е на наградите: 13 Ноември, св. Климент а има освоено и неколку награди на фестивалот „Ристо Шишков“.

Angellovski Vlladimir Dadi (1946-2012), Aktor maqedonas. Që nga viti 1966 është pjesë e Teatrit të Dramës. Filmat e tij më të rëndësishëm janë: "Memento", "Patërditë e Selanikut", "Fundjava e të vdekurve" dhe "Triestja përmes Shkupit". Ai ishte anëtar i emisionit të famshëm radiofonik "Hihiriku". Si fëmijë ai ishte tre herë kampion i Jugosllavisë në radiodramë për fëmijë. Gjatë karrierës

së tij të pasur në aktrim ai ka fituar këto çmime: 13 nëntori, Klimenti i Ohrit , ka fituar edhe disa çmime në festivalin „Risto Shishkov ”.

32. **Ангеловски Шишман** (1937-1995), македонски театарски, филмски и телевизиски глумец. Професионалната кариера ја започнал во Куклениот театар во Скопје во 1957 година. Член на Драмскиот театар станува во 1959 година, каде што има одиграно преку 80 улоги. Добитник е на Наградата на Здружението на драмските уметници на Македонија.

Angelovski Shishman (1937 - 1995), Aktor maqedonas i teatrit, filmit dhe televizionit. Ai e filloi karrierën e tij profesionale në Teatrin e kukullave në Shkup në vitin 1957. Ai u bë anëtar i Teatrit të dramës në vitin 1959, ku luajti mbi 80 role. Fitues i Çmimit të Shoqatës së artistëve dramatikë të Maqedonisë.

33. **Андерсон Бенедикт Ричард О'Горман** (1936 - 2015), политички научник, историчар, професор на на Универзитетот Корнел , најпознат како автор на книгата „Замислени заедници: размислувања за потеклото и ширењето на национализмот" (Imagined Communities) од 1983, во која ги објасни главните фактори кои доведуваат до појава на национализмот и до неговите последици, а која е веројатно најчитаната (и најцитираната) книга за национализмот.

Anderson Benedikt Riçard O'Gorman (1936 - 2015), shkencëtar politik, historian, profesor në Universitetin Kornell, i njohur si autorë i librit “Komunitetet e Imaginuara: Reflektime mbi origjinën dhe përhapjen e nacionalizmit”(Imagined Communities) të vitit 1983, ku i shpjegoi faktorët kryesorë që çojnë në shfaqjen e nacionalizmit dhe pasojat e tij, që është ndoshta edhe libri më i lexuar (dhe më i cituar) mbi nacionalizmin.

34. **Андоновски Верољуб** (1938-1998) новинар и автор на монографиите за весникот „Нова Македонија“. Дипломирал на Филозофскиот факултет во Скопје.

Andonovski Verolub (1938-1998) Gazetar dhe autor i monografive për gazetën "Nova Makedonija". Ai u diplomua në Fakultetin Filozofik në Shkup.

35. **Андонов-Полјански Христо** (1927-1985), универзитетски професор, ректор на УКИМ. Познат и признат историчар, истражувач , професор на Филозофски факултет-катедра за историја. Автор на мноштво научни трудови, прилози и монографии од нововековната историја на македонскиот народ. Плод на неговата истражувачка дејност се трите тома зборници на документи „Британски документи за македонската историја“.

Andonov-Poljanski Hristo (1927-1985), profesor universiteti, rektor i UKM. Historian i njohur dhe i shquar, studiues, profesor në fakultetin filozofik-departamenti i historisë. Autor i punimeve të shumta shkencore, artikujve dhe monografive nga historia moderne e popullit maqedonas. Fryti i veprimtarisë së tij kërkimore janë tre vëllimet e koleksioneve të dokumenteve "Dokumentet Britanike mbi Historinë Maqedonase".

36. **Антов Методи** (1924-1996), Градоначалник на Град Скопје 1974-1982. Носител на Партизанска споменица од 1941 год.

Antov Metodi (1924-1996), Kryetar i Qytetit të Shkupit 1974-1982. Ai është bartës i Memorialit Partizan që nga viti 1941.

37. **Антова Магдалена** (1920-1941), учесничка во НОБ, прва загината партизанка. Борец на Карадачкиот партизански одред.

Antova Magdalena (1920-1941), pjesëmarrëse në Luftën Nacionalçlirimtare, partizanja e parë e vrarë. Luftëtare në Aradhet partizane të Karadakut.

38. **Антолјак Стјепан** (1909-1997), универзитетски професор, член на МАНУ. Еден од основачите на катедрата за историја на Филозофскиот факултет при УКИМ Скопје, каде што бил професор од 1956-1969 година. Автор на голем број научни трудови од областа на средновековната историја со посебен осврт на историјата на македонската средновековна држава 969-1018 година.

Antoljak Stjepan (1909-1997), Profesor universitar, anëtar i ASHAM. Një nga themeluesit e Departamentit të Historisë në Fakultetin Filozofik pranë UKM në Shkup, ku ishte profesor nga 1956-1969. Autor i punimeve të shumta shkencore në fushën e historisë mesjetare me referencë të veçantë në historinë e shtetit mesjetar maqedonas 969-1018.

39. **Антоновска Светлана** (1952-2016), македонски општественик, научник, политичар и долгогодишен носител на повеќе општествено-политички функции, основоположник на современата статистика во самостојна Република Македонија и прв директор на Заводот за статистика на РМ по осамостојувањето на државата, односно по напуштањето на Југословенската Федерација.

Antonovska Svetlana (1952-2016), Aktiviste shoqërore, shkencëtare, politikanë dhe bartëse disavjeçare e më shumë funksioneve socio-politike maqedonase, themeluese e statistikës moderne në Republikën e pavarur të Maqedonisë dhe drejtoresha e parë e Entit për Statistikë në Republikën e Maqedonisë pas pavarësisë së shtetit, përkatësisht pas largimit nga Federata Jugosllave.

40. **Антони Лоренц** (1909-1991) албански композитор, диригент и етномузиколог. Роден во Скопје.

Antoni Lorenc (1909-1991), kompozitor, dirigjent dhe etnomuzikolog shqiptar. Lindur në Shkup.

41. **АПОЛО 11**, мисијата од програмата Аполо, со која во 1969 г. човекот стапнал на Месечината.

APOLLO 11, Misioni i programit Apollo, me të cilin në 1969. njeriu vuri këmbën në hënë.

42. **Апостолски Ванчо** (1925-2008), учесник во НОБ, новинар, политичар, државник. По ослободувањето бил соработник и главен уредник на весникот Нова Македонија, покасно и директор на НИП „Нова Македонија“. Претседател на Здружението на новинарите на СРМ и потпретседател на Матица на иселениците. Член на Извршниот совет на СРМ, пратеник и потпретседател на собрание на СРМ и еден мандат Претседател на Претседателството на СРМ.

Apostolski Vanço (1925-2008), Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, gazetar, politikan, burrë shteti. Pas çlirimit ai ishte bashkëpunëtor dhe kryeredaktor i gazetës Nova Makedonija, dhe më vonë drejtor i NIP "Nova Makedonija". Kryetar i Shoqatës së Gazetarëve të RSM dhe nënkryetar i Shtëpisë së Emigrantëve. Anëtar i Këshillit Ekzekutiv të RSM, deputet dhe nënkryetar i Kuvendit të RSM dhe një mandat Kryetar i Kryesisë së RSM.

43. **Апостоловски Трајко**, Градоначалник на Град Скопје 1982-1984.

Apostolovski Trajko, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1982-1984 .

44. **Апостолова Богданова Павлина** (1927-2018), македонска оперска певица, сопран, првенка на Операта на Националната опера и балет. Дебитувала во 1950 г. на оперската сцена со улогата на Мими во операта Боеми. Постојан член на Операта (1950-1983). Реализирала 40 улоги од класичниот, современиот и домашниот оперски репертоар. Автор е на монографијата „Мојот пат во оперската уметност“. Гостувала во сите поголеми оперски центри на поранешна Југославија.

Apostolova Bogdanova Pavlina (1927-2018), Këngëtare e operës maqedonase, soprano, debutuese në Operën e Teatrit Kombëtar Maqedonas . Në vitin 1950 ajo debutoi në skenën e operës TKM me rolin e Mimit në operën Boemët. Anëtare e përhershme e Operës dhe e TKM (1950-1983). Ajo ka interpretuar 40 role nga repertori klasik, bashkëkohor dhe repertori i brendshëm i operës. Është autor i monografisë "Ruga ime në artin e operas". Ajo ka interpretuar në të gjitha qendrat më të mëdha të operës në ish-Jugoslavi .

45. **Арапи Фатос** (1930-2018), албански поет, добитник на Златниот венец на Струшките вечери на поезијата во 2008 год.

Arapi Fatos (1930-2018), Poet shqiptar, fitues i Kurorës së artë në Mbrëmjet e Poezisë në Strugë në vitin 2008.

46. **Арент Хана** (1906-1975), политичка теоретичарка и филозоф. Студирала филозофија на универзитетот во Марбург, заедно со Хајдегер и Јонас. Нејзини најпознати дела се: „Потеклото на тоталитаризмот“, „Ајхман во Ерусалим“, „За насилството“ и др.

Arent Hannah (1906-1975), Teoricente dhe filozof politik. Ajo studioi filozofi në Universitetin e Marburgut së bashku me Heideger dhe Jonas. Veprat e saja më të njohura janë: "Origjina e Totalitarizmit", "Eihman në Jerusalem", "Mbi Dhunën" dhe të tjera.

47. **Арсов Љупчо** (1910-1986), народен херој, политичар, државник. Учесник во НОБ, член на ГШ на НОВ и ПОМ, делегат на Првото заседание на АСНОМ, избран на заседанието за секретар на Президиумот на АСНОМ. Потпретседател и министер за финансии во Првата народна влада на НРМ, претседател на Извршен совет на СРМ, претседател на Собранието на СРМ и претседател на Претседателство на СРМ. Носител на партизанска споменица 1941 г., одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Arsov Lupço (1910-1986), hero kombëtar, politikan, burrë shteti. Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, anëtar i Shtabit të Përgjithshëm të Luftës Nacionalçlirimtare dhe POM, delegat në Kuvendin e parë të KAÇKM-së, i zgjedhur në mbledhje si Sekretar i i presidiumit të KAÇKM-së. Nënkryetar dhe ministër i financave në qeverinë e parë popullore të RPM, Kryetar i këshillit ekzekutiv të RSM, Kryetar i kuvendit të RSM dhe Kryetar i presidencës së RSM. Bartës i një monumenti partizan në vitin 1941, i shquar me Urdhri i Heroit të Popullit në vitin 1953.

48. **Армстронг Нил** (1930-2012), космонаут. Бил командант на Мисијата Аполо 11 и бил првиот човек кој стапнал на месечината.

Armstrong Nil (1930-2012), Kozmonaut. Ai ishte komandanti i Misionit Apollo 11 dhe ishte njeriu i parë që vuri këmbën në Hënë.

49. **Асдрени, Александар Ставре Дренова** (1872-1947), поет и писател, автор на албанската химна

Asdreni, Aleksandar Stavre Drenova (1872-1947), poet dhe shkrimtar, autor i himnit shqiptar

50. **Атанасовски Киро-Налбатот** (1923-1944), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година, организатор на партизанското движење во Кавадарци. Извршил самоубиство, како чин на саможртва за да не падне во рацете на окупаторските војски, на 21 годишна возраст. Во 1951 година, посмртно одликуван со орден Народен херој.

Atanasovski Kiro-Nallbatot (1923-1944), hero kombëtar. Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare që nga viti 1941, organizator i lëvizjes partizane në Kavadarë. Ai bëri vetëvrasje, si një akt vetëmohimi për të mos rënë në duart e ushtrive pushtuese, në moshën 21 vjeç. Në 1951, atij pas vdekjes iu dha çmimi Urdhri i Heroit të Popullit.

51. **Атанасовски Тодор** (1925-2018), Македонски национално-политички деец и пензиониран генерал на ЈНА. Бил активен учесник во работничкото движење спроти Втората светска војна и учесник во НОБ. По ослободувањето завршил Виша воена академија и како активен офицер бил началник на штабот на Народната одбрана на Скопје, потоа оперативен началник и командант на Територијалната одбрана на Македонија. Исто така бил член на централниот комитет на СКМ и претседател на Сојузот на борците од НОБ.

Atanasovski Todor (1925-2018), figurë e shquar nacional-politike maqedonase dhe gjeneral në pension i Armatës Popullore Jugosllave. Ai ishte një pjesëmarrës aktiv në lëvizjen punëtore përkundër Luftës së Dytë Botërore dhe pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare. Pas çlirimit ai u diplomua në Akademinë e Lartë Ushtarake dhe si oficer aktiv ishte Shef i shtabit të mbrojtjes kombëtare të Shkupit, pastaj Shef i operacioneve dhe komandant i mbrojtjes Territoriale të Maqedonisë. Ai ishte gjithashtu anëtar i komitetit qendror të SCM dhe kryetar i lidhjes së luftëtarëve të Luftës Nacionalçlirimtare.

52. **Бажрам Накие** (1889-1962) Борец за женски права, социјалистка и учителка. Била член на „Здружението на Турчинки“ (1907-1908), како и на Социјалдемократската организација (1909). По војната, имала значителна улога во еманципацијата на муслиманските жени во Скопје. Нејзин сопруг е Ферид Бајрам.

Bajram Nakie (1889-1962) Aktiviste për të drejtat e grave, socialiste dhe mësuese. Ishte anëtare e „Shoqata e grave turke“ (1907-1908), si dhe e Organizatës Socialdemokrate (1909). Pas luftës, ka luajtur rol të madh në emancipimin e grave myslimane në Shkup. Bashkëshorti i saj është Ferid Bajram.

53. **Балабан Аврам** (1865-1913), Лекар, хирург, хуманист. По дипломирањето во Цариград, бил назначен за лекар во Охрид, па во Струга, Приштина и Битола. Во Битола во дворот од својата кука отворил прифатилиште за сиромашни со неколку болнички соби и операциона сала. Активно учествувал во сузбивањето на пегавиот тифус, кој харал на Балканот во тој период, се заразил и самиот со пегав тифус и од тоа починал.

Balaban Avram (1865-1913), Mjek, kirurg, humanist. Pasi u diplomua në Kostandinopojë, ai u emërua mjek në Ohër, pastaj në Strugë, Prishtinë dhe Manastir. Në Manastir, në oborrin e shtëpisë së tij, ai hapi një strehë për të varfrit

me disa dhoma spitali dhe një sallë operacioni. Ai mori pjesë në mënyrë aktive në shërimin e etheve të tifos, që ishin shumë të përhapura në Ballkan aso kohe, ai edhe vet u sëmur me tifo dhe vdiq nga tifoja.

54. **Бази Кадри** (1880-1943), деец

Bazi Kadri (1880-1943), veprimtar

55. **Балкан**, заради географската место положба на Скопје, т.е. РСМ на Балканскиот полуостров.

Ballkani, për shkak të vendndodhjes gjeografike të Shkupit, dmth. RSM në Gadishullin Ballkanik.

56. **Бартув Ита**, преживеана од холокаустот и член на еврејската заедница во Скопје;

Bartuv Ita, E mbijetuara e holokaustit dhe anëtare e komunitetit hebreik në Shkup;

57. **Басотова Љубинка** (1934-2020), македонски класичен филолог, редовен професор на Институтот за класични студии на Филозофскиот факултет во Скопје. Долгогодишен соработник на меѓународното списание „Жива антика“, член на Редакцијата на „Портал“, гласник на Асоцијацијата „Македонски духовни конаци“ во Струга. Автор е на многубројни преводи и препевы од латински и старогрчки јазик на значајни дела од класичната и од средновековната литература. Особено се значајни нејзините преводи и препевы во оригинален метар на делата на Кикерон, Каесар, Витрувиј, Јустин, Еразмо, Ротердамски, Августин, Вергилиј, Овидиј, Хоратиј, Софокле, како и преводите на латинските и грчките извори за проучувањето на македонската средновековна историја. За својата преведувачка дејност добила повеќе награди и признанија Автор е на седум учебника по латински јазик за средните училишта.

Basotova Lubinka (1934-2020), filolog klasik maqedonas, profesor i rregullt në Institutin për studime klasike në Fakultetin Filozofik në Shkup. Bashkëpunëtor për një kohë të gjatë i revistës ndërkombëtare "Antikiteti i Gjallë", anëtar i Bordit Redaktues të "Portalit", lajmëtar i Shoqatës "Konaqet Shpirtërore Maqedonase" në Strugë. Është autor i përkthimeve të shumta nga latinishtja dhe greqishtja e lashtë e veprave të rëndësishme të letërsisë klasike dhe mesjetare. Veçanërisht të rëndësishme janë përkthimet e saj në metrikën origjinale të veprave të Ciceronit, Cezarit, Vitruvit, Justin, Erazmit, Roterdamit, Agustinit, Virgjilit, Ovidit, Horacit, Sofokliut, si dhe përkthimet e burimeve latine dhe greke për studimin e historisë mesjetare maqedonase. Ajo ka marrë disa çmime dhe mirënjohje për punën e saj të përkthimit. Ajo është autore e shtatë librave shkollorë për gjuhë latine për shkollat e mesme.

58. **Бахтин Михајлович Михаил** (1895- 1975), руски филозоф, книжевен критичар, семиотичар и академик, кој работел во областа на книжевната теорија, етиката и филозофијата на јазикот според приодот на рускиот формализам. Неговите дела, инспирирале научници од голем број различни традиции (марксизам, семиотика, структурализам, религиозна критика) и во различни дисциплини, како што се книжевната критика, историјата, филозофијата, антропологијата и психологијата. Основните дела на Бахтин ги вклучуваат Кон филозофијата на делото, Проблеми на поетиката на Достоевски; „Рабеле и Неговиот свет“, „Дијалошката имагинација“, „Говорни жанрови и други доцни есеи“.

Bahtin Mihailoviç Mihail (1895-1975), filozof rus, kritik letrar, semiotik dhe akademik, i cili punoi në fushën e teorisë letrare, etikës dhe filozofisë së gjuhës sipas qasjes së formalizmit rus. Punimet e tij kanë frymëzuar studiues nga shumë tradita të ndryshme (marksizëm, semiotikë, strukturalizëm, kritikë fetare) dhe në disiplina të ndryshme, të tilla si kritika letrare, historia, filozofia, antropologjia dhe psikologjia. Veprat themelore të Bahtin përfshijnë Drejt Filozofisë së Veprës, Problemet e Poetikës së Dostojevskit; "Rabele dhe Bota e tij", "Imagjinata e dialogut", "Zhanret e të folurit dhe ese të tjera të mëvonshme".

59. **Безвременски (timeless)** градски парк, За сите генерации. Го користеле претходните, го користат сегашните, ќе го користат и идните генерации.

Parku i përjetshëm i qytetit, Për të gjitha brezat. E kanë shfrytëzuar gjeneratat e kaluara, e shfrytëzojnë gjeneratat e tashme, por do ta shfrytëzojnë edhe gjeneratat e ardhshme.

60. **Бектеши Фадил** (1955-1998), Писател, новинар и публицист. Основното и средното училиште ги завршил во Лопате, Кумановско, додека со високо образование се стекнал на Филолошкиот факултет во Приштина. работеше и дејствуваше во Скопје. Работел како новинар во весникот „Флака е влазримит“, а исто така бил и уредник на културно-уметничкото списание „Дорунтина“. Автор е на неколку книги раскази и поезија.

Bekteshi Fadil (1955-1998), Shkrimtar, gazetar dhe publicist. Shkollën fillore dhe të mesme i kreu në Llopat, rrethi i Kumanovës, ndërsa arsimin e lartë e mori në Fakultetin Filologjik në Prishtinë, punoi dhe veproi në Shkup. Ai punoi si gazetar në gazetën "Flaka e vëllazërimit", dhe gjithashtu ishte redaktor i revistës kulturore dhe artistike "Doruntina". Ai është autor i disa librave me tregime dhe poezi.

61. **Белимаче Константин** (1848-1932), Влашки писател, основоположник на влашката литература, автор на влашката химна.

Belimaçe Konstantin (1848-1932), shkrimtar vllah, themelues i letërsisë vllahe, autor i himnit vllah.

62. **Беловски Димче** (1923-2010), македонски комунист, политичар и дипломат. Бил член на СКОЈ (1941) и на КПМ (1943). Како истакнат учесник во НОАВМ, бил политички комесар на чета и на баталјон во воените единици на НОВ и ПОМ, а потоа политички комесар на Педесеттата (македонка) дивизија на НОВЈ. Бил делегат на Првото заседание на АСНОМ. По Ослободувањето извршувал разни партиски, општествени и дипломатски должности: политички секретар на Обласниот комитет на КПМ во Скопје, секретар на ПК на СКОЈ за Македонија, член на ЦК СКМ, пратеник во Собранието на НРМ, директор на НИП „Нова Македонија“, член на Извршниот совет на СРМ, заменик на постојаниот претставник во Постојаната мисија на СФРЈ во Њујорк, амбасадор на СФРЈ во Канада и во САД и претставник на СФРЈ во ООН, помошник државен секретар на СФРЈ за надворешни работи (1965–1969), член на Претседателството на ЦК на СКЈ и секретар на ЦК на СКЈ. Носител е на Партизанска споменица од 1941.

Bellovski Dimçe (1923-2010), Komunist, politikan dhe diplomat Maqedonas. Ai ishte anëtar i SKOJ (1941) dhe RSM (1943). Si pjesëmarrës i shquar në NOAVM, ai ishte një komisar politik i një aradhe dhe një batalioni në njësitë ushtarake të Ushtrisë Nacionalçlirimtare dhe POM, dhe më pas edhe komisar politik i Divizionit të pesëdhejetë (Maqedonas) të Ushtrisë Nacionalçlirimtare . Ai

ishite një delegat në Mbledhjen e parë të KAÇKM-së . Pas çlirimit ai kreu detyra të ndryshme partiake, shoqërore dhe diplomatike: sekretar politik i Komitetit të rrethit PKM në Shkup, sekretar i PK të SKOJ për Maqedoninë, anëtar i Komitetit Qendror të KSM, anëtar i Kuvendit të RPM, drejtor i NIP "Nova Makedonija ", anëtar i Këshillit ekzekutiv të RSM-së, Zëvendës përfaqësues i përhershëm në Misionin e përhershëm të RSFJ-së në Nju Jork, Ambasador i RSFJ-së në Kanada dhe Shtetet e Bashkuara dhe Përfaqësues i RSFJ-së në KB, Ndhmës Sekretari i Shtetit i RSFJ për Punët e jashtme (1965–1969), Anëtar i Presidencës Komiteti Qendror të SKJ dhe Sekretar i Komitetit Qendror të SKJ. Ai është bartës i Monumentit partizan që nga viti 1941.

63. **Беловска Мирвет**, Интерпретаторка на народни македонски песни, по потекло од с.Горенци, Дебарско.

Bellovska Mirvet, Interpretuese e këngëve popullore maqedonase, me origjinë nga fshati Gorenci, rajoni i Dibrës.

64. **Белогаски Љубомир** (1911-1994), македонски академски сликар и универзитетски професор. Високото образование го завршува во Белград на академскиот отсек при Уметничката школа. Во 1991 година на Скопје му подарува 159 дела со што во Музејот на град Скопје е формирана Галеријата Белогаски. Добитник е на наградите: „11 Октомври“ за животно дело, „13 Ноември“, Орден на Републиката со сребрен венец и др.

Bellogaski Lubomir (1911-1994), Piktora akademik maqedonas dhe profesor universiteti. Shkollimin e lartë e kreu në Beograd në departamentin akademik pranë Shkollës së Arteve. Në vitin 1991 ai i dhuroi 159 punime Shkupit, me ç'rast e themeloi Galerinë Bellogaski në Muzeun e Qytetit të Shkupit. Ai është fituesi i çmimeve: "11 Tetori" për arritjet e jetësore, "13 Nëntori", Urdhri i Republikës me kurorë argjendi etj.

65. **Бенјамин Валтер** (1892-1940), литературен критичар, филозоф, член на Франкфуртскиот институт за социјални истражувања. Највлијателно дело му е "Проектот аркада", објавено постхумно, како и делата објавени се постхумно Илуминации, Потеклото на германската драма, Московски дневник. Неговите дела извршиле големо влијание врз филозофската мисла, книжевната теорија, теоријата на комуникација и технологија, културните студии, постколонијалната теорија, феминизмот и теоријата на уметноста.

Benjamin Valter (1892-1940), kritik letrar, filozof, anëtar i Institutit të Frankfurtit për Kërkime Sociale. Vepra e tij më me ndikim është "Projekti Arkada", botuar pas vdekjes, si dhe veprat tjera të publikuara pasvdekjes janë: "Iluminimet", Prejardhja e dramës gjermane, Ditari moskovit. Veprat e tij kishin një ndikim në mendimin filozofik, në teorinë letrare, në teorinë e komunikimit dhe teknologjisë, në studimet kulturore, teorinë postkoloniale, femiznizmin dhe teorinë e artit.

66. **Бериша Агрон** (1955-2001), легенда на рок музиката кој остави свој белег во историјата на модерната музика.

Berisha Agron (1955-2001), Një legjendë e rok muzikës që la gjurmë në historinë e muzikës moderne.

67. **Бет Јаков** (синагога), Најстарата еврејска синагога во Скопје, која потекнува од XVI век. Во дворот на синагогата се наоѓало еврејското училиште. Синагогата во 1689 година била опожарена од војските на

Генерал Пиколомини, а во 1963 година срушена во земјотресот кој го погоди Скопје.

Bet Jakov (sinagoga), Sinagoga më e vjetër hebraike në Shkup, që daton nga shekulli XVI. Në oborrin e sinagogës ishte shkolla hebraike. Sinagoga u dogj në 1689 nga ushtritë e Gjeneral Picolominit, dhe në vitin 1963 u shkatërrua në një tërmet që goditi Shkupin.

68. **Бидев Павле** (1912-1988), прв македонски велемајстор во шах.

Bidev Pavle (1912-1988), Kryemjeshtri i parë maqedonas në shah.

69. **Билал Салаетин** (1942-2018), драмски и филмски актер. Од 1964 г. е член на Турската драма на Театарот на народностите. Настапувал и на сцената на Албанската драма, како и во други театри. Забележителни се неговите филмски улоги во филмовите на Милчо Манчевски.

Bilall Salaetin (1942-2018), Aktor dramatik dhe i filmit, që nga viti 1964 është anëtar i dramës turke në Teatrin e kombësive. Ai gjithashtu interpretoi në skenën e dramës shqipe, si dhe në teatrot tjera. Rolet e tij filmikë në filmat e Milço Mançevskit janë të jashtëzakonshëm.

70. **Билјаноски Злате** (1920-2009), народен херој, политичар, државник. Учесник во НОБ од 1941 година, избран за делегат на Второто заседание на АВНОЈ, делегат на Првото заседание на АСНОМ, член на Владата на НРМ и ИС, пратеник во републичкото и сојузно собрание. Во 1953 година одликуван соорден Народен херој.

Biljanoski Zllate (1920-2009), hero kombëtar, politikan, burrë shteti. Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare të vitit 1941, u zgjodh delegat në Mbledhjen e dytë të KAÇPJ-së, delegat në Mbledhjen e parë të KAÇKM-së, anëtar i qeverisë së Republikës Popullore të Maqedonisë dhe Republikës së Maqedonisë, deputet i kuvendit republikan dhe federal. Në vitin 1953 ai u vlerësua me Urdhrin e Heroit Kombëtar Popullorë.

71. **Бирлик** (тур. единство) (1944 -1998), весник на турски јазик, чиј прв број бил отпечатен во печатницата „Гоце Делчев“. Весникот ги третираше политичките, економските, културните и другите проблеми, го нагласувал општествениот развој на турската народност во Македонија и имал значајно влијание за оформувањето на јавното мислење на Турците во Македонија. Прераснувајќи во новинско-издавачка куќа ги издавал и детските списанија „Севинч“ (тур. Радост, 1952) и „Томурджук“ (тур. Пупка, 1957), како и списанието за општествени прашања и уметност „Сеслер“ (1965).

Birlik (turqisht: uniteti) (1944 -1998), një gazetë në gjuhën turke, numri i parë i së cilës u botua në shtypshkronjën Goce Dellçev. Gazeta adresoi problemet politike, ekonomike, kulturore dhe probleme tjera, theksoi zhvillimin shoqëror të popullit turk në Maqedoni dhe pati një ndikim të rëndësishëm në formësimin e opinionit publik të turqve në Maqedoni. Duke u rritur si një shtëpi botuese e lajmeve, ai gjithashtu botoi revistat për fëmijë Sevinç (turqisht: Gëzimi, 1952) dhe Tomurzhuk (turqisht: Sythi, 1957), si dhe revistën për çështje shoqërore dhe artistike Sesler (1965).

72. **Бис Без**, македонска рок група, една од основоположниците на македонската рок музика. Формирана во средината на 60-тите години на 20-от век, по распаѓањето на рок составите Бисери и Безимени.

Bis Bez, rok grup maqedonase, një nga themeluesit e rok muzikës maqedonase. Formuar në mesin e viteve 60 të shekullit 20, pas shpërbërjes së grupeve rok Biseri dhe Bezimeni.

73. **Битов Џон** (1928-2015), канадски бизнисмен со македонско потекло, добитник на орденот „8 Септември“ во 2011 година, за исклучителната посветенost и ангажиранost во поддршката на напредокот на Република Македонија и нејзина афирмација во светот како независна и демократска држава, како и за придонесот во развојот и унапредувањето на односите и соработката со пријателска Канада.

Bitov Xhon (1928-2015), Biznesmen kanadez me origjinë maqedonase, fitues i Urdhrit "8 Shtatori" në vitin 2011, për përkushtimin dhe angazhimin e tij të jashtëzakonshëm në mbështetjen e progresit të Republikës së Maqedonisë dhe afirmimin e tij në botë si shtet i pavarur dhe demokratik, si dhe për kontributin në zhvillimin dhe përparimin e marrëdhënieve dhe bashkëpunimit me Kanadanë miqësore

74. **Битката на Торвиол**, една од најголемите битки на Скендербег.

Beteja e Torviolit, një nga betejat më të mëdha të Skënderbeut.

75. **Битолски Конгрес**, значаен настан за албанската историографија.

Kongresi i Manastirit, një ngjarje e rëndësishme për historiografinë shqiptare.

76. **Битољану Кочо** (1924-2015), македонски комунист, првоборец и повоен општествен работник. Бил носител на Партизанска споменица од 1941. По ослободувањето бил повереник и секретар на Градскиот народен одбор, државен потсекретар и секретар за внатрешни работи на СРМ, потпретседател на Собранието на град Скопје до 1969 година и пратеник во Собранието на СРМ.

Bitolljanu Koço (1924-2015), Komunist maqedonas, luftëtarë dhe punonjës shoqërorë i pasluftës. Ai ishte bartës i Memorialit Partizan që nga viti 1941. . Pas çlirimit ai ishte komisionar dhe sekretar i Bordit Popullor të Qytetit, Nënsекретар shteti dhe Секретар për punë të brendshme i RSM, Nënkryetar i Kuvendit të Qytetit të Shkupit deri më vitin 1969 dhe Anëtar i Kuvendit të RSM.

77. **Бихаќска**, роранешна улица. Вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите/на постземјотресното Скопје.

Bihaqska, Rruga e dikurshme. E ngritur në kujtesën kolektive dhe në memorijen kolektive të brezave / të Shkupit pas tërmetit.

78. **Бицова Гајдова Васка** (1924-2014), македонска оперска пејачка - колоратурен сопран, првенка и една од првите солистки на Операта на Националната опера и балет. Соло пеење учела кај П. Богданов-Кочко, Н. Кунели, П. Холотков и во Љубљана. Постојан член на Операта и Балетот била во периодот 1948-1978. Во 1958 год. дипломира на Високата школа за музичка и театарска уметност во Виена.

Bixhova Gajdova Vaska (1924-2014), Këngëtare e operës maqedonase - soprano kolovatur, debutuese dhe një nga solistët e parë të Operës së TKM . Solo këndim ka mësuar te P. Bogdanov-Koço, N. Kuneli, P. Holotkov dhe në Libjanë . Ajo ishte anëtare e përhershme e Operës dhe Baletit të ë periudhën

1948-1978. Në vitin 1958. u diplomua në Shkollën e Arteve të Muzikës dhe Teatrit në Vjenë.

79. **Бовоар де Симон** (1908-1986), интелектуалка, писателка, чие најзначајно енциклопедиско дело е Книгата Вториот пол (1949), во кое фокусот е историјата, биологијата, психоанализата, марксизмот и книжевноста.

Bovoar de Simon (1908-1986), Intelektuale, shkrimtare, vepra më e rëndësishme enciklopedike e të cilës është libri Gjinia e Dytë (1949), libër që përqendrohet në histori, biologji, psikanalizë, marksizëm dhe letërsi .

80. **Богдани Пјетр** (1630-1689), скопски - призренски бискуп, писател

Bogdani Pjetër (1630-1689), Peshkop i Shkupit dhe i Prizrenit, shkrimtar

81. **Богдански Јездимир** (1930-2007), учесник во НОБ, политичар, државник. Потпретседател и претседател на Собранието на Куманово. Член на Извршниот совет на СРМ во неколку состави, пратеник во републичкото собрание, член на Претседателството на СФРЈ и Претседател на Претседателството на СРМ.

Bogdanski Jezdimir (1930-2007), Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, politikan, burrë shteti. Nënkryetar dhe Kryetar i Kuvendit të Kumanovës. Anëtar i këshillit ekzekutiv të RSM-së në disa përbërje, Anëtar i kuvendit republikan, anëtar i Kryesisë së RSFJ-së dhe President i Kryesisë së RSM-së.

82. **Богоев Ксенте** (1919-2008), доајен на македонската економска наука. Универзитетски професор, ректор, академик, општественик. Професор и декан на Економскиот факултет во Скопје, визитинг професор на повеќе странски универзитети, ректор на УКИМ. Член и претседател на МАНУ. Претседател на ИС и на Собрание на СРМ, член на Претседателството на СРМ, гувернер на народна банка на Југославија. Автор на над 250 научни трудови, основоположникна научните дисциплини од областа на фискалната и монетарна политика и теорија. Добитник на повеќе признанија и награди.

Bogoev Ksente (1919-2008), doajeni shkencave ekonomike maqedonase. Profesor universiteti, rektor, akademik, punonjës social. Profesor dhe Dekan i Fakultetit Ekonomik në Shkup, profesor vizitor në disa universitete të huaja, Rektori i UKM. Anëtar dhe President i ASHAM. Presidenti i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe Kuvendit të Republikës Socialiste të Maqedonisë, anëtar i kryesisë së Republikës Socialiste të Maqedonisë, Guvernator i Bankës Kombëtare të Jugosllavisë. Autor i mbi 250 punimeve shkencore, themelues i disiplinave shkencore në fushën e politikës dhe teorisë fiskale dhe monetare. Fitues i shumë çmimeve dhe mirënjohjeve.

83. **Бодријар Жан** (1929-2007), француски социолог, филозоф, социјален аналитичар, поет, професор, критичар на теоријата на културата и постмодернизмот и теоретичар и критичар на капиталистичкиот конsumerизам, медиумите и техно културата. Креатор на концептите за симулација и хипер-реалност. Најважни дела: „Огледалото на продукцијата“ (1973), „Симболичката размена и смртта“ (1976), „Симулација и симулакруми“ (1981) и др.

Bodrijar Zhan (1929-2007), sociolog francez, filozof, analist social, poet, profesor, kritik i teorisë së kulturës dhe postmodernizmit, teoricien dhe kritik i konsumerizmit kapitalist, media dhe tekno kulturë. Krijues i koncepteve për

simulim dhe hiper-realitet. Punimet më të rëndësishme: "Pasqyra e produksionit" (1973), "Shkëmbimi dhe vdekja simbolike" (1976), "Simulimi dhe simularikumet" (1981) dhe të tjerët.

84. **Божиков Георги** (1931-1986), Оперски певец – бас, првенец на Операта на МНТ. Дипломирал соло-пеење на Софиската музичка академија (1962). Бил член на Софиската државна опера, а во Операта на МНТ е од 1964 година, сè до неговата смрт. Во меѓувреме, (1964–1965) бил и член на Загрепската опера.

Bozhikov Georgi (1931-1986), Këngëtar i operës - bas, debutues i Operës së TKM. Ai u diplomua për solo-këndim në Akademinë e Muzikës në Sofje (1962). Ai ishte anëtar i Operës Shtetërore të Sofjes dhe Operës së Teatrit Kombëtar Maqedonas nga viti 1964 e deri në vdekjen e tij. Në ndërkohë (1964–1965) ai ishte gjithashtu anëtar i Operës së Zagrebit.

85. **Божиновски Миодраг** (1952-2011), македонски композитор, текстописец и аранжер. Факултет за музичка уметност завршил во Скопје. Автор е на музиката за детските серии "Полетај песно", "Расте Ана - расте Анче", "Математика", серијата од цртани филмови на МРТ "Саки од Саканија", музиката за серијата „Во светот на бајките“, телевизиски серии: "Североисточно од југозапад", "Погрешно одсвирена нота" и "Погрешно време". Пишувал и сериозна музика, создавајќи ги минијатурите за пијано под наслов „Солзи“. Бил уметнички директор на фестивалите "Златно Славејче" '92, и "Цветници" '95.

Bozhinovski Miodrag (1952-2011), kompozitor, shkrues i teksteve dhe aranzhues maqedonas. Ai u diplomua në Fakultetin e Arteve Muzikore në Shkup. Ishte autor i muzikës për seritë televizive për fëmijë "Fluturo këngë", "Rritet Ana – rritet Ançe", "Matematikë", seria e filmave të vizatuar në RTM "Saki nga Sakania", muzika për serialin "Në botën e përrallave", Seritë televizive: "Në verilindje nga jugperëndimi", "Notë gabimisht e kënduar" dhe "Koha e gabuar". Ai gjithashtu shkroi edhe muzikë serioze, duke krijuar miniaturat për piano të titulluara "Lotët". Ai ishte drejtori artistik i festivaleve "Bilbili i artë" '92, dhe "Lulushet"(Cvetnici) '95.

86. **Божиновски Петар** (1920-1970), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година, еден од иницијаторите за формирањето на првиот партизански одред „Пелистер“, заменик комесар на Седмата македонска бригада. Одликуван со орден Народен херој во 1952 година.

Bozhinovski Petar (1920-1970), hero kombëtar. Mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare që nga viti 1941, një nga nismëtarët e formimit të aradhes së parë partizane "Pelister", Nënkomisar i Brigadës së Shtatë Maqedonase. Dekoruar me Urdhrin e Heroit të Popullit në vitin 1952.

87. **Бојана Емин**, учесник во востанието на Дервиш Паша

Bojana Emin, pjesëmarrës në kryengritjen e Dervish Pashës

88. **Бојаџи Атина** (1944-2010), пливачка маратонка, една од најдобрите на светот. Била првата жена од Југославија која што го препливала Ла Манш на 9 октомври 1969 година. Првенка на Македонија во 13 дисциплини на куси патеки и 8 републички рекорди. Победила на три Охридски маратони, на маратонот Капри – Неапол во 1963 година и освоила две втори места на истиот маратон во 1966 и 1968 год. Победила и на меѓународните маратони

Саида - Бејрут во Либан во 1962 год. на 40 км и на маратонот Кабрет – Исмаилија во Египет на 60 км.

Војаххи Атина (1944-2010), Маратоне e notit , një nga më të mirat në botë. Ajo ishte gruaja e parë nga Jugosllavia që notoi kanalin La Mansh më 9 tetor 1969. Kampion i Maqedonisë 13 disiplina në korsi të shkurtra dhe 8 rekorde republikane. Fituese e tre maratone të Ohrit, e maratonës Kapri - Napol në vitin 1963 dhe fitoi dy vende të dyta në po të njëjtin maratonë në vitin 1966 dhe 1968. Ajo gjithashtu fitoi edhe në Maratonën Ndërkombëtare Saida- Bejrut në Liban në vitin 1962, në 40 км dhe maratonën Kabret - Ismailia në Egjipt në 60 км .

89. **Бојаџиев Илија**, доктор и универзитетски професор на Медицинскиот факултет, основоположник на клиничка имунологија.

Војахчиев Илија, Mjek dhe profesor universiteti në Fakultetin e Mjekësisë, themelues i imunologjisë klinike.

90. **Бојаџиу Аге**, бабата на Мајка Тереза

Војаххиу Аге, gjyshja e Nënë Terezës

91. **Бојаџиу Дране** (1889 – 1972), мајката на Мајка Тереза

Војаххиу Дране (1889 - 1972), nëna e Nënë Terezës

92. **Бојаџиу Лазер** (1908-1981), дедото на Мајка Тереза, свештеник, наставник

Војаххиу Лазер (1908-1981), gjyshi, prifti, mësuesi i Nënë Terezës

93. **Бојаџиу Никола** (1874-1919), татко на Гонџа Бојаџиу (Мајка Тереза)

Војаххиу Никола (1874-1919), babai i Gonxhe Vojaxhiut (Nënë Terezës)

94. **Бомбол Даре** (1907-1966), Фармацевт, учесник во НОАВМ, долгогодишен директор на „Реплек“, долгогодишен претседател на Црвен Крст

Bombol Dare (1907-1966), Farmacist, pjesëmarrës në NOAVM, drejtor për një kohë të gjatë i "Replek", president i shumëvjeçarë i Kryqit të Kuq.

95. **Бороу Џорџ**, автор на првиот англиско-ромски речник.

Borrou Xhorxh, autor i fjalorit të parë në gjuhën anglezo-rome .

96. **Боуви Дејвид** (1947-2016), англиски музичар и глумец. Еден од најпознатите и највлијателни музичари во 20 век. Добитник на мноштво значајни признанија и награди од областа на музиката. Во листата на 100-те најдобри артисти на сите времиња, на списанието „Ролинг Стоун“, во 2004 година се пласирал на 39-то место и на 23-то место на листата најдобри пеачи на сите времиња.

Bouvi Dejvid (1947-2016), muzikant dhe aktor anglez. Një nga muzikantët më të famshëm dhe më me ndikim të shekullit të 20-të. Fitues i shumë njohjeve dhe çmimeve të rëndësishme në fushën e muzikës. Në listën e 100 artistëve më të mirë të të gjitha kohërave, në revistën “Roling Stoun” të vitin 2004, ai u rendit i 39-ti dhe 23-ti në listën e këngëtarëve më të mirë të të gjitha kohërave.

97. **Боцинов Драгољуб** (1933-2006), Генерал на ЈНА и АРМ и началник на Генералштабот на АРМ (1993-2006). Во 1991 год. ја одбил врховната наредба за ставање на борбена гоотвност за напад на Сплит, која што ја одбил, при што се соочил со казна затвор.

Vocinov Dragolub (1933-2006), Gjeneral i ushtrisë popullore Jugosllave dhe ARM dhe Shef i shtabit të përgjithshëm të ARM (1993-2006). Në 1991 ai refuzoi urdhrin suprem për të vendosur gatishmërinë luftarake për të sulmuar Splitin, të cilin ai e refuzoi, duke u përballur me një dënim me burg.

98. **Бошкова Мери** (1924-2014), драмска и филмска актерка, меѓу водечките македонски театарски уметници. Таа ја играла насловната улога во првиот македонски долгометражен игран филм „Фросина“ (1952), како и во првата македонска филмска комедија „Мирно лето“ (1961). Добитничка е на наградите: Стериина награда за ликот на Мадам Дибоа („Еригон“ - од Ј. Плевнеш), награда на Владата на ФНРЈ, Владата на НРМ, наградите "11 октомври" и "13 Ноември".

Boshkova Meri (1924-2014), Aktore e dramës dhe filmit, ndër artistët kryesorë të teatrit dhe artit maqedonas. Ajo luajti rolin kryesor në filmin e parë me metrazh të gjatë maqedonas "Frosina" (1952), si dhe në komedinë e parë të filmit maqedonas "Verë e qetë" (1961). Fituese e çmimeve: Çmimi Sterina për personazhin e Madame Diboа ("Erigon" - nga J. Plevnesh), çmimi i Qeverisë së Republikës Popullore Federale të Jugosllavisë, Qeveria e Republikës Popullore të Maqedonisë, çmimet "11 Tetori" dhe "13 Nëntori".

99. **Бошко и Адмира**, Бошко Бркиќ и Адмира Исмиќ, синоним за Ромео и Јулија од Сараево. Убиени на 18 мај 1993 година во обид да го напуштат Сараево. За нив се напишани многи текстови и песни. Сараевската група „Прљаво казалиште“ во нивна чест снимиле и песна со наслов „Бошко и Адмира“. Во нивна чест е снимен и документарен филм.

Boshko dhe Admira, Boshko Brkiq dhe Admira Ismiq, sinonim i Romeos dhe Zhulietës nga Sarajeva. Të vrarë më 18 maj 1993 në një përpjekje për të lënë Sarajevën. Shumë tekste dhe këngë janë shkruar për to. Grupi i Sarajevës "Teatri i ndyrë" për nder të tyre regjistroi një këngë të titulluar "Boshko dhe Admira". Në nder të tyre u incizua edhe një film dokumentar.

100. **Брезоски Славко** (1922-2017), македонски архитект и професор на Архитектонскиот факултет во Скопје. Припаѓа на првата генерација македонски архитекти. Негово најзначајно дело е Соборниот храм во Скопје.

Brezoski Sllavko (1922-2017), arkitekt dhe profesor maqedonas në Fakultetin e Arkitekturës në Shkup. I përket gjeneratës së parë të arkitektëve maqedonas. Puna e tij më e rëndësishme është Tempulli i tubimit në Shkup.

101. **Бузуку Ѓон** (1499-1572), автор на делото „Мешари“

Buzuku Gjon (1499-1572), autor i veprës "Meshari"

102. **Буклески Томе** (1921-2018), Носител на Партизанска споменица од 1941.

Bukleski Tome (1921-2018), Bartës i Monumentit Partizan nga viti 1941.

103. **Булку Адем**, Деец и заштитник на локалното население во Дервенскиот крај, меѓу двете Сетски Војни;

Bulku Adem, Veprimtarë e mbrojtës i populates locale të Krahinës së Dervenit, ndërmjet dy luftrave botërore;

104. **Буневски Симо – Мабус**, радиоаматер од Тетово, кој од неговата радиоаматерска станица, 20 минути по земјотресот го известил светот за катастрофалниот земјотрес што го погоди Скопје во 1963 година. Во тој момент сите комуникации биле прекинати, освен радиоаматерските што Симо успешно ги искористил.

Bunevski Simo – Mabus, radioamator nga Tetova, i cili nga stacioni i tij radio amator, 20 minuta pas tërmetit informoi botën për tërmetin katastrofik që goditi Shkupin në 1963. Në atë moment, të gjitha komunikimet u ndërpre, përveç radios amatore, të cilën Simo e përdori me sukses.

105. **Бурева Родна** (1903 - 1977), Прва македонска оперска певица. Родена е во Винаца. По завршувањето на гимназијата во Штип, дипломирала на Филозофскиот факултет во Скопје во 1935 година. Учествувала во исполнувањето на првата оперска претстава во Штипскиот театар во операта „Палјачи“ (1925).

Bureva Rodna (1903 - 1977), Këngëtarja e parë maqedonase e operës. Ajo ka lindur në Vinicë. Pas mbarimit të shkollës së mesme në Shtip, ajo u diplomua në Fakultetin Filozofik në Shkup në vitin 1935. Ajo mori pjesë në plotësimin e shfaqjes së parë opera në teatrin e Shtipit në operën "Klounët" (1925).

106. **Бурџевик – Тришо Рифат** (1915–1942), народен херој. Завршува Велика медреса во Скопје, секретар е на Обласниот комитет на КПЈ за Санџачката област, а загинува во борба против четниците.

Burxhevi - Trisho Rifat (1915 - 1942), hero kombëtar. Ai u diplomua në Medresenë e Madhe në Shkup, ishte sekretar i Komitetit të Qarkut të CPY për zonën e Sanxhakut dhe vdiq në luftë kundër çetnikëve.

107. **Василевски Ане** (1947-2004), еден од најзначајните карикатуристи кај нас, а признат и почитуван и надвор од границите. Сороботувал речиси со сите позначајни весници во поранешна Југославија, како и со весници во Франција, САД, Турција, Романија, Холандија, Канада, Белгија и други. Реализирал повеќе самостојни изложби во Загреб, Копривница и во Славонски Брод, Хрватска, како и во повеќе градови во земјава. Добитник е на националната награда "13 Ноември", а наградуван е и во Истанбул, Хавана, Акшехир, Единбург, Белград, Будимпешта. Од 1988 година е директор на Светската галерија на карикатури и коментатор на списанието за хумор и сатира "Остен" од Скопје. Во 2000 год. беше избран за градоначалник на општина Горче Петров.

Vasilevski Ane (1947-2004), një nga karikaturistët më të rëndësishëm në vendin tonë, i njohur dhe i respektuar edhe jashtë kufijve tanë. Ai ka bashkëpunuar pothuajse me të gjitha gazetat kryesore në ish-Jugosllavi, si dhe me gazetat në Francë, Shtetet e Bashkuara, Turqi, Rumani, Holandë, Kanada, Belgjikë etj.. Ai ka realizuar disa ekspozita vetjake në Zagreb, Koprivnica dhe në Sllavonски Brod, Kroaci, si dhe në disa qytete të vendit. Ai është fitues i çmimit kombëtar "13 Nëntori" po gjithashtu është dekoruar me çmim edhe në Stamboll, Havana, Akshehir, Edinburg, Beograd, Budapest. Që nga viti 1988 ai është drejtor i Galerisë botërore të Karikaturave dhe komentatorë i revistës së humorit dhe satirës "Osten" nga Shkupi. Në vitin 2000 u zgjodh kryetar i komunës së Gjorce Petrov. (Префрлено е од кај А)

108. **Варем**, Кралство Белгија. Збратимен град со Град Скопје во 1974 година.

Uarem, Mbretëria e Belgjikës. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 1974.

109. **Вафијадис Маркос** (1906-1992), врховниот командант на Демократската Армија на Грција од 1946 до 1948 година. Во декември 1947 година е формирана Привремената демократска влада на Грција, при што Вафијадис е избран за премиер и министер за војна.

Vafiadis Marcos (1906-1992), Komandant i Përgjithshëm i Armatës Demokratike të Greqisë nga viti 1946 deri në vitin 1948. Në Dhjetor të vitit 1947, u formua Qeveria e përkohshme demokratike e Greqisë, me ç'rast Vafiadis u zgjodh për kryeministër dhe ministër i luftës.

110. **Вашингтон Џорџ** (1732-1799), американски револуционер, врховен командант, политичар, прв претседател на САД, еден од основачите на САД.

Vashington Xhorxh (1732-1799), Revolucionari Amerikan, komandanti suprem, politikan, presidenti i parë i Shteteve të Bashkuara të Amerikës, një nga themeluesit e Shteteve të Bashkuara të Amerikës.

111. **Велески Борка** (1912-1942), народен херој. Припадник на првата партизанска група во прилепскиот регион која дејствувала на Селечка планина есента 1941 година, командант на прилепскиот партизански одред Димитар Влахов. Загинал на планината Мукос во 1942 година. Одликуван со орден Народен херој во 1951 година.

Veleski Borka (1912-1942), hero kombëtar. Anëtar i grupit të parë partizan në rajonin e Prilepit që veproi në malin Selecka në vjeshtën e vitit 1941, komandant i aradhes partizane të Prilepit, Dimitar Vllahov. Ai vdiq në malin Mukos në vitin 1942. I dekoruar me Urdhrin e Heroit të Popullit në vitin 1951.

112. **Вера, Љубов, Надеж** --- Предлог за име на плоштад, како синоним за место каде ќе се случуваат убави настани.

Besimi, Dashuria, Shpresa --- Propozim për emrin e një sheshi, si sinonim i një vendi ku do të ndodhin manifestime të bukura.

113. **Весела улица**, како асоцијација на нешто убаво (може пред градинка на пр.)

Ruga gazmore, Si asocim e diçkaje të bukur (mbase para një kopshti, për shembull)

114. **Видиниќ Благоја** (1934-2006), Еден од најдобрите голмани на Македонија и прв спортист од Македонија кој освоил олимписки медал. Бранел за „Вардар“ од јуниорскиот до првиот тим, почнувајќи од 1948 година. Бранел на 144 натпревари. Потоа бранел за „Раднички“ од Белград и за француски „Стразбур“. Бранел за младинската репрезентација на Југославија со која има освоено златен медал на турнирот на УЕФА во Франција. На Олимписките игри во Мелбурн 1956 година освоил сребрен, а на олимписките игри во Рим 1960 година освоил златен медал. Сопственик е на сребрен медал во дресот на Југославија во Купот на европските нации во Париз 1960 година, кадешто исто така бил прогласен за најдобар голман на турнирот.

Vidiniq Blagoja (1934-2006), Një nga portierët më të mirë në Maqedoni dhe sportisti i parë Maqedonas që fiton një medalje Olimpikë. Ai mbrojti për "Vardarin"

nga junior deri në ekipin e parë, duke filluar që nga viti 1948. Ai mbrojti në 144 ndeshje. Pastaj mbrojti për "Radnicki" nga Beogradi dhe për skuadrën franceze "Strasbourg". Ai mbrojti për ekipin kombëtar të të rinjve të Jugosllavisë, me të cilin fitoi një medalje të artë në turneun e UEFA-së në Francë. Ai fitoi medalje argjendi në Olimpiadën e Melburnit të vitit 1956 dhe medalje të artë në Lojërat Olimpikë të Romës në vitin 1960. Ai fitoi medalje argjendi nën fanellën Jugosllave në Kupën Evropiane të vitit 1960 në Paris, ku gjithashtu u emërua portieri më i mirë i turneut.

115. **Видевски Серафим**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Videvski Serafim, Luftëtar në aradhen e parë partizane të Shkupit.

116. **Видец Блага** (1930-1982), Македонска оперска пејачка – мецосопран. Пеење учела во Загреб и во Љубљана. Била солист на Операта на Националната опера и балет од 1954-1960, а потоа на Сараевската опера. Интеропретирала и народна и забавна музика.

Videc Blaga (1930-1982), këngëtare maqedonase e operës - mezosoprano. Ajo studioi për kanto në Zagreb dhe Lubjanë . Ajo ishte soliste në të Operan e TKM-së nga viti 1954-1960, dhe pastaj në Operën e Sarajevës . Ajo gjithashtu interpretoi muzikë popullore dhe argëtuese.

117. **Видоески Божидар** (1920-1998), Лингвист, македонист, славист, основоположник на македонската модерна дијалектологија и ономастика, завршил филологија и докторирал на скопскиот универзитет. Бил долгогодишен професор и шеф на катедрата на Филолошкиот факултет во Скопје, дописен член на МАНУ (1969) и редовен (1974), странски член на ХАЗУ (1986) на Полската академија на науките и уметностите (ПАУ) (1994), на САНУ (1997) Директор на Меѓународниот семинар за македонскиот јазик, литература и култура (1970, 1978), а има големи заслуги и за организацијата на македонската наука за јазикот и за нејзината афирмација во светски рамки. За својата научна работа и за заслугите околу организацијата на науката во Р Македонија, добитник е на високи награди и признанија.

Vidoeski Bozhidar (1920 - 1998), Gjuhëtar, maqedonist, sllavist, themelues i dialektologjisë moderne dhe onomastikës maqedonase, përfundoi filologjinë dhe mori doktoraturën në Universitetin e Shkupit. Ai ishte një profesor për një kohë të gjatë dhe shef i departamentit në Fakultetin Filologjik në Shkup, anëtar korrespondent i ASHAM (1969) dhe me kohë të plotë (1974), anëtar i jashtëm i HAZU (1986) i Akademisë Polake të Shkencave dhe Arteve (ASHAP) (1994), i SANU (1997) Drejtor i Seminarit ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën maqedonase (1970, 1978), dhe ka merita të mëdha për organizimin e shkencës së gjuhës maqedonase dhe afirmimin e saj në të gjithë botën. Për punën e tij shkencore dhe për meritat rreth organizimit të shkencës në Republikën e Maqedonisë, ai ka fituar çmime dhe mirënjohje të larta.

118. **Виџилхарџи Наум** – роден како Наум Бреди (1797 – 1846), бил албански адвокат и иследник. Во 1844 ja создава оригиналната азбука за албанскиот јазик.

Vigjilhargji Naum - lindur Naum Bredhi (1797 - 1846), ka qenë një avokat dhe studjues shqiptar. Më 1844 krijoi një alfabet krejt origjinal për gjuhën shqipe;

119. **Вилијамс Рејмонд** (1921-1988), англиски теоретичар, професор, драматург во средината на 20 век. Предавал на Универзитетот во Оксфорд и има објавено повеќе од шестотини и педесет публикации меѓу кои делата

Култура и општество (1980-1950,1958) и Долгата револуција (1961) имаат огромно влијание и врз културните студии и врз теоријата за култура.

Williams Rejmond (1921-1988), теорicien anglez, profesor, dramaturg në mesin e shekullit të 20-të. Ai dha mësim në Universitetin e Oksfordit dhe ka botuar më shumë se gjashtëqind e pesëdhjetë botime, përfshirë edhe veprën *Kultura dhe Shoqëria* (1980-1950, 1958) dhe *Revolucioni i gjatë* (1961), të cilat kanë pasur një ndikim të thellë si në studimet kulturore po ashtu edhe në teorinë kulturore

120. **Винска улица** - Македонија е една од најпознатите светски земји по виното.

Рруга е верës - Македонија është një nga vendet më të famshme në botë për verë.

121. **Водњанска**, поранешна улица, вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите на Скопје.

Vodnjanska, Rrugа e dikurshme, e ngulitur në kujtesën kolektive dhe në memorien kolektive të brezave të Shkupit.

122. **Војводина**, поранешна улица. По примерот на веќе постоечките булевари и улици именувани по имињата на поранешните југословенски републики и покраини.

Vojevodina, Rrugа e dikurshme. Duke ndjekur shembullin e bulevardeve dhe rrugëve ekzistuese të emëtuara sipas emrit të republikave dhe provincave të ish-Jugosllavisë.

123. **Волнароски Круме** (1909-1944), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година, посебно задолжен за одржувањето на партизанската техника, автор на сите информации од билтенот „Народен глас“. Во предвечерието на првото заседание на АСНОМ, на состанок со избраните делегати, загинал, како жртва на пожар, не сакајќи жив да се предаде. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Vollnaroski Krume (1909-1944), hero kombëtar. Mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare nga viti 1941, posaçërisht i obliguar për mirëmbajtjen e teknikës partizane, autor i të gjitha informacioneve nga buletini "Zëri i Popullit". Në prag të mbledhjes të parë të КАÇКМ-сë, në një takim me delegatët e zgjedhur, ai vdiq si viktimë e zjarrit, duke mos dashur të dorëzohej i gjallë. I dekoruar me Urdhrin e Heroit të Popullit në 1953.

124. **Вирџинија Вулф** (1882-1941), Англиска писателка, есеистка и интелектуалка. Нејзини најпознати дела се: „Госпоѓица Даловеј“, „Кон светилникот“, „Орландо“, „Бранови“, „Три гвинеи“ и др. Се смета за еден од основачите на модерниот психолошки роман. Била член на влијателната група на интелектуалци „Блумсбери“.

Virxhinia Volf (1882-1941), shkrimtare angleze, eseiste dhe intelektuale angleze. Punimet e saj më të famshme janë: "Zonjusha Dallovej", "Drejt Fanarit", "Orlando", "Valët", "Tre Guineat" dhe të tjerët. Ajo konsiderohet si një nga themeluesit e romanit modern psikologjik. Ajo ishte anëtare e grupit intelektual me shumë ndikim "Blumsberry".

125. **Вучкова Жежел, Вера** (1925-2014), македонска глумица, дел од ансамблот кој ја одиграл првата претстава на МНТ, „Платон Кречет“. Во јуни

1947, учествувала во основањето на Обласен македонски народен театар во Горна Џумаја (Благоевград), Бугарија. Кариерата ја продолжила во Бугарија, како првенка на театрите во Благоевград, Димитровград и Бургас. Во 1964 година се вратила во Македонија. Во 2005 година, МТФ „Војдан Чернодрински“ и доделил награда за животно дело.

Vučkova Zhezhel Vera (1925-2014), Aktore maqedonase, pjesë e ansamblit që luajti shfaqjen e parë në TKM “Pllaton Kreçet”. Në qershor të vitit 1947, ajo mori pjesë në themelimin e Teatrit kombëtar të zonës maqedonas në Xhumajën e Epërme (Blagoevgrad), Bullgari. Karrierën e saj e vazhdoi në Bullgari, si e para nga teatrot në Blagoevgrad, Dimitrovgrad dhe Burgas. Në vitin 2005, MTF "Voјdan Çernodrinski" i ndau çmimin për arritje jetësor

126. **Габер Стеван** (1919-1999), учесник во НОБ, Универзитетски професор. По ослободувањето ја извршувал функцијата обвинител на Град Скопје. Еден е од основоположниците на Правниот факултет Јустинијан Први при УКИМ и негов декан во период 1965-67 г., Бил директор и на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, Ректор на УКИМ, како и Ректор на Универзитетот Климент Охридски. Автор на бројни научни трудови од областа на правото, историјата и политичките науки.

Gaber Stevan (1919-1999), Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, Profesor Universiteti. Pas çlirimit, ai shërbeu si prokuror i Qytetit të Shkupit. Ai është një nga themeluesit e Fakultetit të Drejtësisë Justiniani i I në UKM dhe dekani i tij në periudhën 1965-67, ai ishte gjithashtu drejtor i Institutit për kërkime sociologjike dhe politiko-juridike në Shkup, Rektor i UKM, dhe Rektor i Universitetit Kliment Ohridski. Autor i punimeve të shumta shkencore në sferën juridike, historike dhe të shkencave politike.

127. **Гајдиќ Роберт**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Gajdiq Robert, Luftëtar në aradhen e parë partizane të Shkupit.

128. **Гајдов Стефан** (1905-1992), македонски композитор, педагог и диригент, еден од првите македонски музички дејци.

Gajdov Stefan (1905-1992), kompozitor, pedagog dhe dirigjent maqedonas, një nga muzikantët e parë maqedonas.

129. **Галилеј Галилео** (1564-1642), италијански астроном, физичар, филозоф. Наречен „татко на астрономијата“ и „татко на науката“. Поради своите научни ставови се судрил со Инквизицијата по што морал да се откаже од нив.

Galilej Galileo (1564 – 1642), astronom, fizikan dhe filozof italian. I ashtuquajtur si “babai i astronomisë” dhe “babai i shkencës”. Për shkak të qëndrimeve të tij shkencore u ballafaqua me Inkuizionin ku pas së cilës duhej të tërhiqej prej tyre.

130. **Гаспер Ѓини Дом**, иследник, католички поп, заменик на епископот во Скопско - Призренската епископија, автор на делото „ Скопско - Призренската епископија низ вековите“.

Gaspër Gjini Dom, Studiues, priftë katolik, zëvendës ipeshkv i Ipeshkvisë Shkup – Prizren dhe autorë i librit “ Ipeshkvia Shkup – Prizren nëpër shekuj “.

131. **Гега Карл**, проектант на железницата во Семеринг, дело што го направи бесмртен и се смета за една од најистакнатите австриски личности. Тој е со албанско потекло, неговото семејство потекнува од северот на Албанија, а емигрирале во Венеција. Карл Гега е роден во Венеција. На 17-годишна возраст станал доктор по математика на Универзитетот во Падова. Неговиот лик беше на монетата од 20 шилинзи во Австрија.

Gega Karll, Projektues i hekurudhores në Semering, vepër e cila e bëri të pavdekshëm dhe që cilësohet si njëri ndër personat austriak më të theksuar. Ai është me prejardhje shqiptare, familja e tij vjen nga veriu i Shqipërisë dhe kanë emigruar në Venecia. Karll Gega është i lindur në Venecia. Në moshën 17 vjeçare u bë doktor i shkencave matematikore në Universitetin në Padovë. Imazhi i tij ka qenë në monedhën e 20 shilinga në Austri.

132. **Гега Мехмет** (1921-2006), деец и патриот, демонстрации во 1968 г.

Gega Mehmet (1921-2006), aktivist dhe patriot, në demonstratat në vitin 1968.

133. **Гедел Курт** (Kurt Gödel) (1906-1978), Австриско-американски математичар, логичар, филозоф. Најголемиот логичар по Аристотел. Познат по теоремите за целост и нецелост. Добитник на престижни награди, член на Британската академија на науките и уметностите

Gedell Kurt (Kurt Gödel) (1906-1978), matematikan austro-amerikan, logjikë, filozof. Logjiku më i madh pas Aristotelit. I njohur për teoremat e bashkësive dhe rraplotësueshmërisë. Fitues i çmimeve prestigjioze si dhe anëtar i Akademisë Britanike të shkencave dhe arteve.

134. **Георгиевски Благоја – Буштур** (1950-2020), македонски кошаркар и југословенски репрезентативец, бил тренер на МЗТ Аеродром и селектор на македонската репрезентација.

Georgievski Bllagoja - Bushtur (1950-2020), basketbollist maqedonas dhe anëtar i ekipit kombëtar Jugosllav, ishte trajner i MZT Aerodrom dhe selektor i ekipit kombëtar të Maqedonisë.

135. **Георгиевски Владимир** (1942-2017), македонски сликар и универзитетски професор. По завршувањето на средното уметничко училиште во Скопје, се запишал на Академијата за ликовни уметности во Белград. Работел како професор на Архитектонскиот факултет и на Факултетот за драмски уметности. Реализирал повеќе од 30 сценографски и костимографски решенија за театарски престапи.

Georgievski Vlladimir (1942-2017), piktor dhe profesor universiteti maqedonas. Pas mbarimit të shkollës së mesme të artit në Shkup, ai u regjistrua në Akademinë e arteve të bukura në Beograd. Ai punoi si profesor në Fakultetin e arkitekturës dhe Fakultetin e arteve dramatike. Ai është ideatori i më shumë se 30 realizimeve skenografike dhe të dizajnit të kostumeve për shfaqje teatrale.

136. **Георгиеви Евлоги и Христо** --- Во периодот на балканската преродба овие двајца браќа несебично ја финансирале изградбата на првиот бугарски универзитет - главната универзитетска зграда на Софискиот универзитет, која е една од најубавите архитектонски примери од тој период и го носи името на Св. Климент Охридски. Во универзитетот

се школувале најголемиот број интелектуалци и борци за слободата на Македонија и на македонската емиграција.

Georgievi Evlogi dhe Hristo --- Në periudhën e rilindjes ballkanike këta dy vëllezër kanë financuar ndërtimin e universitetit të parë bullgar – ndërtesa kryesore universitare e Universitetit të Sofjes, e cila është njëra ndër shembujt më të bukur të arkitekturës të asaj periudhe dhe që e mban emrin e Shën. Klimentit të Ohrit. Në universitetin janë arsimuar një numër i madh i intelektualëve dhe luftëtarëve për lirinë e Maqedonisë dhe të emigrimit maqedonas.

137. **Георгиевски Перо-Чичо** (1918-1941), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година, политички комесар на Карадачкиот партизански одред, првиот партизански одред, во козјачкиот регион. Загинал непосредно по формирањето на одредот. Одликуван со орден Народен херој во 1951 година.

Georgievski Pero-Çiço (1918-1941), hero kombëtar. Mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare që nga viti 1941, komisar politik i aradhes partizane të karadakut, aradhe e parë partizane në rajonin e Kozjakut. Ai vdiq menjëherë pas formimit të aradhes. I dekoruar me Urdhrin e Heroit të Popullit në 1951.

138. **Георгиевски Ташко** (1935-2012), македонски писател и академик. Автор е на романите: „Црно семе“, „Црвениот коњ“, „Змиски ветар“, „Рамна земја“, „Исчезнување“. Ги има добиено наградите: „Кочо Рацин“, „11 Октомври“, „13 Ноември“, „Стале Попов“, „Рациново признание“.

Georgievski Tashko (1935-2012), Shkrimtar dhe akademik maqedonas. Autor i romanëve: “Fara e zezë”, “Kali i kuq”, “Era e gjarprit”, “Toka e sheshtë”, “Zhdukje”. Ka fituar çmimet: “Koço Racin”, “11 Tetori”, “13 Nëntori”, “Stale Popov”, dhe “Mirënjohje të Racinit”.

139. **Гечевски Никола**, учесник во НОБ од 1943 год. Основач на „Контрола за мери и скапоцени метали за Македонија. Организатор на Денот на метрологијата во Македонија.

Geçevski Nikolla, Pjesëmarrës në LNÇ prej vitit 1943. Themelues i “Kontrollit për matje dhe metale të çmuara në Maqedoni”. Organizatorë i Ditës së metrologjisë në Maqedoni.

140. **Гешоски Димитар** (1928-1989), македонски драмски актер. Кариерата ја започнал во Народниот театар во Прилеп (1951), член е на драмата на МНТ (1958-1964), а потоа работел во Драмскиот театар во Скопје (1964-1989).

Geshoski Dimitar (1928-1989), aktor dramatik maqedonas. Ai e filloi karrierën e tij në Teatrin kombëtar në Prilep (1951), është anëtar i dramës së TKM (1958-1964), dhe më pas punoi në Teatrin e dramës në Shkup (1964-1989).

141. **Гешоска Нада** (1930-2003), македонска театарска и филмска актерка. Кариерата ја започнала во Народниот театар во Прилеп (1951), член е на драмата на МНТ (1958-1964), а потоа на Драмскиот театар во Скопје (1964-1984).

Geshoska Nada (1930-2003), aktore maqedonase e teatrit dhe filmit. Ajo e filloi karrierën e saj në Teatrin Kombëtar në Prilep (1951), është anëtare e dramës së TKM (1958-1964), dhe më pas e Teatrit të dramës në Shkup (1964-1984).

142. **Гешовски Сашко** (1971-1991), припадник на поранешната ЈНА, првиот македонски војник загина во Сплит, во воениот конфликт во поранешна Југославија во 1991 година.

Geshovski Sashko (1971 – 1991), Anëtarë i UPJ-së së dikurshme, ushtari i parë maqedonas që ka humbur jetën në Split, në konfliktin ushtarak të ish Jugosllavisë në vitin 1991.

143. **Гибсон Алтеа** (1927-2003), американска тенисерка, прва црнकिनка која го освоила Вимблдон во 1957 година.

Gibson Altea (1927-2003), Teniste Amerikane, gruaja e parë zezake që fitoi Wimbeldonin në vitin 1957.

144. **Гигов Страхил** (1909-1999), народен херој, политичар, државник. Учесник во НОБ, член на АВНОЈ, НКОЈ, на иницијативниот одбор за свикување на АСНОМ, делегат на Првото заседание на АСНОМ, член на Президиумот, повереник за градежништво и сообраќај, министер во првата Народна влада на НРМ, член на повеќе федерални органи. Носител на партизанска споменица 1941 година. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Gigov Strahill (1909-1999), hero kombëtar, politikan, burrë shteti. Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, anëtar i KAÇPJ, NKOJ, i bordit iniciativë për thirrjen e KAÇKM-së, delegat në mbledhjen e parë të KAÇKM-së, anëtar i presidiumit, komisionar për ndërtimtari dhe trafik, ministër në Qeverinë e parë Popullore të PRM, anëtar i disa organeve federale. Bartës i një monumenti partizan të vitit 1941. I dekoruar me Urdhrin e Heroit të Popullit në 1953.

145. **Гинзберг Аллен** (1926-1997), поет од САД. Со објавувањето на делото „Рев“ во 1957 станува духовен водач на младите (бит-генерација) во Америка. Добитник е на Златниот венец на СВП во 1985.

Ginsberg Allen (1926-1997), Poet nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Me botimin e veprës “Rev”, në vitin 1957, ai u bë udhëheqësi shpirtëror i të rinjve (gjeneratës – bit) në Amerikë. Ai fitoi Kurorën e artë në SVE në vitin 1985.

146. **Глоговац Небојша** (1969-2018), српски глумец, личност која оставила белег во развојот на културата во поранешна Југославија, препознатлив и на нашиот простор како од тогашните така и од генерациите по распадот на федерацијата.

Glogovac Nebojsa (1969-2018), Aktor serb, person i cili la gjurmë në zhvillimin e kulturës në ish-Jugosllavi, i njohur në anët tona si nga gjeneratat e mëparshme po ashtu edhe nga gjeneratat e pas rënies së federatës .

147. **Гогов Раде – Црноречки** (1922-2020), првоборец, носител на Партизанска споменица од 1941 година. Во борбата против окупаторите се вклучил во Кавадарци, а потоа во НОАВМ, каде што од борец на партизански одред „Добри Даскалов“, напредувал до политички-комесар на баталјон, бригада и дивизија, и се здобил со чин полковник. Го обезбедувал и првото заседание на АСНОМ. По ослободувањето работел како функционер во повеќе државни органи и општествени организации.

Gogov Rade - Crnorečki (1922-2020), Luftëtari i parë, bartës i Monumentit Partizan që nga viti 1941. Në luftën kundër okupatorëve, u përfshi në Kavadarë, dhe më pas NOAVM, ku nga luftëtar i aradhes partizane "Dobri Daskallov", qe avancuar në komisionar politik i batalionit, brigadës dhe divizionit dhe fitoi

gradën kolonel. Ai gjithashtu siguroi seancën e parë të KAÇKM-së. Pas çlirimit, ai punoi si zyrtar në disa organe shtetërore dhe organizata shoqërore.

148. **Гомулка Владислав** (1905-1982), прв секретар на Полската обединета работничка партија. Прогласен е за почесен граѓанин на Скопје на 16 ноември 1965 година.

Gomulka Vladislav (1905-1982), Sekretari i Parë i partisë së punëtorëve të bashkuar polak. Ai u shpall qytetar nderi i Shkupit më 16 nëntor 1965.

149. **Грабул Искра** (1936-2008), македонска уметница и архитект. Таа е коавтор на споменикот Македониум во Крушево.

Grabul Iskra (1936-2008), artiste dhe arkitekthe maqedonase. Ajo është bashkautorë i monumentit Makedonium në Krushevë.

150. **Грабул Јордан** (1925-1986), македонски вајар. Завршил Академија за ликовна уметност во Белград во 1952 година. Бил директор на Училиштето за применета уметност во Скопје, претседател на ДЛУМ, член на ликовната група „Денес“ и дописен член на МАНУ од 1981 година. Негово најпознато дело е споменикот Македониум во Крушево.

Grabul Jordan (1925-1986), skulptor maqedonas. Ai u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd në vitin 1952. Ai ishte drejtor i Shkollës së Arteve aplikative në Shkup, kryetar i DLUM, anëtar i grupit të artit "Sot" dhe anëtar korrespondent i ASHAM që nga viti 1981. Vepra e tij më e famshme është monumenti Makedonium në Krushevë.

151. **Градишки Борислав** (1916-2014), поет и сликар, Бил еден од приврзаниците на идејата за македонската национална самостојност. Автор е на две книги поезија.

Gradishki Borisllav (1916-2014), Poet dhe piktor, Ai ishte një nga ithtarët e idesë së pavarësisë kombëtare maqedonase. Është autor i dy librave me poezi.

152. **Грамши Антонио** (1891-1937), еден од највлијателните писатели во студиите за култура, благодарение на концептите што ги развил, како што се хегемонијата, органската интелектуална и национална популарност. Активен член на Комунистичката партија на Италија, член на Комунистичката интернационала, борец против фашизмот. Од 1926 до неговата смрт, бил во затвор каде што ги напишал книгите Затворски белешки и Писма од затворот, објавени постхумно.

Gramshi Antonio (1891-1937) , një nga shkrimtarët më me ndikim në studimet për kulturë, falë koncepteve që ai i ka zhvilluar, siç janë hegjemonia, intelektualiteti organik dhe popullariteti kombëtar. Anëtar aktiv i Partisë Komuniste të Italisë, anëtar i Internacionales komuniste, luftëtar kundër fashizmit. Nga viti 1926 deri në vdekjen e tij, ka qenë në burg, ku shkruar librat: "Shënime burgu" dhe "Letra nga burgu", të botuara pas vdekjes .

153. **Грозданов Цветан** (1936-2018), историчар на уметноста, универзитетски професор, декан на Филозофскиот факултет во Скопје и академик. Неговата научно истражувачката дејност во најголем дел ги опфаќа проучувањата на средниот век и периодот на османлиската власт во Македонија и во соседните балкански средишта. Има објавено околу 300 научни прилози и одделни публикации. Извршувал и повеќе должности и функции во општествените органи и тела во доменот на науката и

културата: претседател на Републичката комисија за културни врски во странство и член на Извршниот совет на Собранието на СРМ, претседател на Друштвото на историчарите на уметноста на СРМ, член на Југословенската комисија на УНЕСКО, член на Југословенскиот комитет за византологија, член на Сојузната комисија за културни врски со странство, министер за култура во Владата на РМ (2001-2003), и др. За член на МАНУ е избран во 1991, а за надворешен член на САНУ во 2003 г. За својата научна дејност има добиено бројни награди и признанија во земјата и во странство.

Groždanov Cvetan (1936-2018), Historian arti, profesor universiteti, dekan i Fakultetit filozofik në Shkup dhe akademik. Aktiviteti i tij kërkimor shkencor kryesisht i përfshin studimet e mesjetës dhe periudhës së sundimit Osman në Maqedoni dhe në qendrat fqinje të Ballkanit. Ai ka botuar rreth 300 artikuj shkencorë dhe botime të ndara. Ai gjithashtu kreu disa detyra dhe funksione në organet dhe trupat shoqërore në fushën e shkencës dhe kulturës: kryetar i komisionit të republikës për marrëdhënie kulturore jashtë vendit dhe anëtar i Këshillit ekzekutiv të Kuvendit të RSM, Kryetar i shoqatës së historianëve të artit të RSM, anëtar i Komisionit Jugosllav të UNESCO-s, anëtar i Komitetit Jugosllav për Bizantologji, anëtar i Komisionit federal për Marrëdhëniet kulturore jashtë vendit, Ministër i kulturës në qeverinë e Republikës së Maqedonisë (2001-2003), etj. Ai u zgjodh anëtar i ASHAM në vitin 1991, dhe anëtar i jashtëm i SANU në vitin 2003. Për veprimtarinë e tij shkencore ai ka marrë çmime dhe mirënjohje të shumta në vend dhe jashtë tij.

154. **Грнчаровска**, според познатото драчевско семејство.

Grnčarovska, sipas familjes së njohur nga Dračeva.

155. **Гани Груби**, пејач на албанска традиционална песна.

Gani Grub, këngëtar i këngëve tradicionale shqiptare.

156. **Грујиќ Радослав** (1878-1955), историчар. Откако завршил средно училиште во Земун, бил студент на семинарија во Сремски Карловци (1899). Студирал право во Виена во 1908 година и филозофија во Загреб во 1911 година. Во 1919-1920 година работел како професор во Белград, а потоа се префрлил на новооснованиот филозофски факултет во Скопје, каде што предавал национална историја. (1920-1937). Во периодот 1930 - 1933 и 1935-1937 година. тој беше и декан на тој факултет. Тој го иницираше и уредуваше весникот на Скопското научно друштво, го основа Музејот и билтен на Музејот. Дописник на српската кралска академија од 1939 година. Објавил над 270 научни трудови, од кои повеќето се однесуваат на општата историја на христијанската црква.

Grujiq Radoslav (1878-1955), Historian. Pas mbarimit të shkollës së mesme në Zemun, ai ishte student në një seminar në Sremski Karlovci (1899). Ai studioi drejtësi në Vjenë në vitin 1908 dhe filozofi në Zagreb në vitin 1911. Më vitin 1919-1920 ai punoi si profesor në Beograd, dhe më pas u transferua në Fakultetin filozofik të sapo themeluar në Shkup, ku dha mësim për historinë kombëtare. (1920-1937) Në periudhën 1930 - 1933 dhe 1935-1937. ai ishte gjithashtu edhe dekan i atij fakulteti. Ai inicioi dhe redaktoi gazetën e Shoqërisë shkencore të Shkupit, themeloi Muzeun dhe buletin e Muzeut. Korrespondent i akademisë mbretërore serbe që nga viti 1939. Ai ka botuar mbi 270 punime studimore, nga të cilat pjesa dërmuese e tyre kanë të bëjnë mbi historinë e përgjithshme të kishës së krishterë.

157. **Грујоски Трајче** (1921-2016), револуционер, политичар, универзитетски професор. Учесник во НОБ од 1941 година. Припадник на битолскиот партизански одред Јане Сандански и Гоце Делчев, како и на леринскиот Вичо. По војната извршувал значајни општествени и политички функции. Бил член на ЦК на СКМ, на сојузниот и републичкиот Извршен совет, судија во Уставен суд, пратеник во републичкото собрание, претседател на Претседателството на СЗБНОАВМ, професор на Економскиот факултет при УКИМ. Носител на Партизанска споменица 1941.

Grujoski Trajçe (1921-2016), revolucionar, politikan, profesor universiteti. Mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare që nga viti 1941. Anëtar i aradhes partizane të Manastirit Jane Sandanski dhe Goce Dellçev, si dhe i Viços nga Lerini. Pas luftës ai kreu funksione të rëndësishme shoqërore dhe politike. Ai ishte anëtar i Komitetit qendror të SKM, Këshillit ekzekutiv federal dhe republikan, gjyqtar në Gjykatën kushtetuese, anëtar i Kuvendit republikan, Kryetar i kryesisë së SZBNOAVM, profesor në Fakultetin ekonomik në UKM. Bartës i Monumentit Partizan 1941.

158. **Гуракуќи Луиѓ** (1879-1925), преродбеник и прв директор на Педагошкото училиште во Елбасан. (кај л)

Gurakuqi Luigj (1879-1925), rilindës dhe drejtori i parë i Shkollës së pedagogjisë në Elbasan.

159. **Давидовски Бранко-Мајка** (1930-2018), македонски фудбалер и спортски новинар. Долгогодишен уредник на Македонското радио - Радио Скопје.

Davidovski Branko – Nëna (1930-2018), Futbollisti maqedonas dhe gazetar i sportit. Redaktor shumëvjeçar i Radio Maqedonisë – Radio Shkupi.

160. **Дамески Дарко** (1932-1983), македонски драмски и филмски актер. Завршил Државна средна театарска школа (1952) во Скопје. Од истата година е и член на Драмата на МНТ, а во 1964 г. преминува во Драмскиот театар во Скопје. Најзначајно актерско остварување има во „Црно семе“ за кое покрај другите награди, ја добива и Златната арена во Пула.

Damevski Darko (1932-1983), Aktor maqedonas i dramës dhe filmit. Ka mbaruar Shkollën e mesme të teatrit shtetëror (1952) në Shkup. Nga i njëjti vit është edhe anëtarë i Dramës në TKM, ndërsa në vitin 1964 kalon në Teatrin e Dramës në Shkup. Aktrimi më i rëndësishëm që ka realizuar është në “Fara e zezë” për të cilën përkrah çmimeve të tjera, e merr dhe “Arenën e artë” në Pulla.

161. **Дамјанов Андреа** (1813-1878), еден од најпознатите градители на сакрални објекти во 19 век. Неговите цркви се пример за архитектите и денес. Ја изградил црквата во манастирот „Св. Јоаким Осоговски“ кај Крива Паланка како и црквата „Св. Богородица“ во Ново Село, штипско. Во негова чест е востановена истоимена награда за архитектура.

Damjanov Andrea (1813-1878), njëri ndër ndërtuesit më të njohur i objekteve të shenjta në shek. XIX. Kishat e tij janë një shembull për arkitektet e sotshëm. Ai ndërtoi kishën në manastirin “Shën Joakim Osogovski” në Kriva Pallankë, si dhe kishën “Shën Mëria” në Fshatin e ri, Shtip. Në nder të tij, u themelua një çmim për arkitekturë në emrin e tij.

162. **Дани Калаш** - патриот

Dani Kallosh - patriot

163. **Двајт Мекдоналд** (1906-1982), американски новинар, есеист, литературен критичар, публицист и критичар и теоретичар на популарната култура. Учествувал во првите дебати за природата на масовната култура во Америка во педесеттите години на 20 век. Неговото дело Масовната култура. Популарните уметности во Америка (1957), има извршено големо влијание во полето на теоретизирањето за односот помеѓу високата и ниската култура.
- Dvajt Mekdonald** (1906-1982), gazetar amerikan, eseist, kritik letrar, publicist dhe kritik dhe teoricien i kulturës popullore. Ka marrë pjesë në debatet e para për natyrën e kulturës masive në Amerikë në vitet e pesëdhjeta të shek. XX. Vepra e tij është “Kultura masive”. Artet e njohura në Amerikë (1957), kanë pasur një ndikim të madh në fushën e teorizimit në lidhje me marrëdhëniet midis kulturës së lartë dhe të ulët.
164. **Дебар Маало** (Дебармаалска), маало во Скопје.
- Debar Mëhalla** (Debarmëhalla), mëhallë në Shkup.
165. **Демачи Адем**, косовски писател и политичар.
- Demaçi Adem**, shkrimtar dhe politikan kosovar.
166. **Демирел Сулејман** (1924-2015), 9-ти претседател на Република Турција (1993-2000). Завршил на Техничкиот универзитет во Истанбул во 1948 година.. Во 1965 година тој станал најмладиот премиер на Турција. Има посебен придонес во развивањето на пријателските односи меѓу Македонија и Турција и во меѓународното признавање на нашата земја.
- Demirell Sulejman** (1924-2015), kryetari i 9-të i Republikës së Turqisë (1993-2000). Ka diplomuar në Universitetin e teknikës në Stamboll në vitin 1948. Në vitin 1965 ai u bë kryeministri më i ri i Turqisë. Ka kontribut të veçantë në zhvillimin e marrëdhënieve miqësore mes Maqedonisë dhe Turqisë dhe në njohjen ndërkombëtare të vendit tonë.
167. **Дениција** - Критиката ја означи како химна на жената и татковината и златна книга на македонскиот модернизам.
- Denicija** – Kritikën e shënoi si himni i gruas dhe atdheut, libër i artë i modernizimit maqedonas.
168. **Дервеша Теки** (1943-2011), писател
- Derveshi Teki** (1943-2011), shkrimtar
169. **Дерида Жак** (1930–2004), француски филозоф, професор, кој ја основал критичката техника/метод наречена деконструкција. Бил член на Американската академија на науките и уметностите, Во 2001 година ја добива наградата „Адорно“ на Универзитетот во Франкфурт. Доделени му се почесни докторати на Универзитетот Кембриџ и Универзитетот Колумбија, а неговите дела се поврзуваат со постструктурализмот и со постмодерната филозофија.
- Derida Zhak** (1930–2004), filozof, profesor francez, i cili e ka themeluar teknikën/metodën kritike të ashtuquajtur dekonsturksioni. Ishte anëtarë i Akademisë amerikane të shkencave dhe arteve. Në vitin 2001 merr çmimin “Adorno” në Universitetin në Frankfurt. Është vlerësuar me doktoratura nderi në Universitetin e Kembrixhit dhe Universitetin e Kolumbisë, ndërsa veprat e tij lidhen me filozofinë post strukturaliste dhe post moderne.

170. **Динан Анри** (1828–1910), швајцарски хуманист, претприемач, активист за социјална правда. Основач на Меѓународниот комитет на Црвениот крст во 1863 година. Добитник на Нобеловата награда за мир во 1901.
- Dinan Anri** (1828–1910), humanist zviceran, sipërmarrës, aktivist i drejtësisë sociale. Themelues i Komitit ndërkombëtar i Kryqit të kuq në vitin 1863. Fitues i çmimit Nobel për paqe në vitin 1901.
171. **Дикенс Чарлс** (1812-1870), англиски писател, еден од најголемите писатели во Викторијанската ера, книжевен гениј, социјален критичар, борец за правата на децата, образованието и социјалните реформи. Успехот на Дикенс започнува во 1836 година со издавањето на Посмртните записи на Пиквичкиот клуб., потоа следуваат новелата Божикна приказна, 1843, па Оливер Твист и Големите исчекувања, кои се важни за деталниот преглед на Лондон и Викторијанска Англија. Дикенс добил пофални критики од голем број светски книжевни цинови, почнувајќи од Лав Толстој па се до Џорџ Орвел.
- Dikens Çarlls** (1812-1870), shkrimtar anglez, njëri ndër shkrimtarët më të njohur në Epokën viktoriane, gjeniu i letërsisë, kritik social, aktivist për të drejtat e fëmijëve, për arsim dhe reforma sociale. Suksesi i Dikensit fillon në vitin 1836 me botimin e “Shënimet pas vdekjes së Klubit të Pikvikut (Pickwick)”, pastaj vijon novela “Përralla krishtlindjesh”, 1843, pastaj “Oliver Tvist” dhe “Pritjet e mëdha”, të cilat janë të rëndësishme për një pasqyrë të detajuar për Londrën dhe Anglinë viktoriane. Dikensi ka marrë kritika të mira nga shumë gjigantë letrarë të botës, duke filluar nga Llav Tollstoj e deri tek Xhorxh Orvell.
172. **Диневски Вукан** (1927-2006), македонски актер, режисер и педагошки работник. Завршил средна државна театарска школа и Филозофски факултет во Скопје и Театарска академија во Загреб. Член е на Драмата на МНТ (1952–1964 и 1966–1973). Во меѓувреме е член на Драмскиот театар во Скопје. Бил професор на Факултетот за драмски уметности.
- Dinevski Vukan** (1927-2006), Aktor maqedonas, regjisor dhe punëtor pedagogjik. Ka mbaruar shkollën e mesme të teatrit shtetëror, Fakultetin e filozofisë në Shkup dhe Akademinë e teatrit në Zagreb. Ka qenë anëtarë i Dramës në TKM në vitet (1952–1964 dhe 1966–1973). Në ndërkohë ka qenë edhe anëtarë i Teatrit së dramës në Shkup, si dhe profesor në Fakultetin e arteve dramatike.
173. **Дирјан Лилјана** (1953-2017), македонска писателка и новинар. Дипломирала на Филолошкиот факултет при УКИМ. Добитничка е на наградите на Студентски збор и „Браќа Миладиновци“.
- Dirjan Liljana** (1953-2017), Shkrimtare dhe gazetare maqedonase. Ka diplomuar në Fakultetin e filologjisë pranë Universitetit “Shën Kirili dhe Metodi”. Fituese e çmimeve “Fjala e studentit” dhe “Vëllezërit Milladinov”.
174. **Дојчинов Иван** (Димче Шпанец), (1909-1992), шпански борец, учесник во НОАВ, заменик командант на ГШ на НОВ и ПОМ, носител на „Партизанска споменица 1941“.
- Dojcinov Ivan** (Dimçe Shpanec), (1909-1992), luftëtar spanjoll, pjesëmarrës në NOAV, zëvendës komandant i SQ të LNÇ dhe APM-së, bartës i “Monumentit partizan 1941”.

175. **Доксијадис Константинос** (1913-1975), архитект кој учествувал во изградбата на постземјотресно Скопје. Исто така, учествувал и во проектирањето на Иламабад. Основач е на екстиката – научна дисциплина за населбите. Бил почесен доктор на науки на 12 универзитети.

Doksijadis Konstantinos (1913-1975), arkitekt i cili ka marrë pjesë në ndërtimin e Shkupit pas tërmetit. Gjithashtu, ka marrë pjesë edhe në projektimin e Ilamabadit. Është themelues i ekistikës – disiplinë shkencore për vendbanimet. Ka qenë doktor i shkencave në 12 universitete.

176. **Дамовски - Ошенски Лазар** (1897–1970), активист на македонското национално ослободително движење и грчкото комунистичко движење, член на КПГ, секретар на Окружниот комитет на КПГ за Лариса во периодот на окупацијата, активист на ЕАМ, член на Окружниот одбор на СНОФ за Костурско. По договорот од Варкиза во 1945 г. емигрирал во НРМ.

Damovski – Oshenski Lazar (1897–1970), aktivist i lëvizjes nacionale çlirimtare maqedonase dhe lëvizjes komuniste greke, anëtar i PKG-së, sekretar i Komitetit të rrethit të PKG-së për Larisën në periudhën gjatë okupimit, aktivist i EAM-së, anëtar i Këshillit të rrethit të FNÇS për Kosturskon. Pas marrëveshjes Varkiza në vitin 1945 ka emigruar në RMP.

177. **Драчевска**, поранешна улица. Драчево е големо село југоисточниот дел на Скопје. По земјотресот во 1963 изградена е нова градска населба во чиј состав е влезено и селото Драчево.

Draçevska, Rrugë e dikurshme. Draçevo është fshat i madh në pjesën juglindore të Shkupit. Pas tërmetit në vitin 1963 u ndërtua një lagje e ri e qytetit në përbërjen e të cilit bën pjesë edhe fshati Draçevë.

178. **Дрварска**, поранешна улица. Дрвар е град на левиот брег на реката Унац во Босна и Херцеговина. Востаничките НО сили на 27 јули 1941 година извршија напад на усташко-домобранскиот гарнизон и го ослободија градот и околицата. На 25 мај 1944 година Германците извршија десант со цел да го уништат Врховниот штаб и Тито.

Drvarska, Rrugë e dikurshme. Drvar është qyteti në bregun e majtë të lumit Unac në Bosnjë dhe Hercegovinë. Forcat kryengritëse KP më 27 korrik të vitit 1941 sulmuan garnizonin e ustashëve dhe domobranëve dhe çliruan qytetin dhe rrethinat. Më 25 maj të vitit 1944, gjermanët zbarkuan trupa ushtarak me qëllim që të shkatërronin Shtabin Suprem dhe Titon.

179. **Дрнков Благоја** (1914-2012), доајен на македонската документаристика и фотографија. Создаде огромен опус од повеќе од 40.000 фотографии. Одликуван е со бројни награди и признанија, меѓу кои и Медалот за заслуги за Македонија во 2008.

Drnkov Blagoja (1914-2012), Doajen i dokumentarit dhe fotografisë maqedonase. Ka krijuar një opus të madh me më shumë se 40,000 fotografi. Ai është vlerësuar me shumë çmime dhe mirënjohje, përfshirë edhe “Medaljen e meritës për Maqedoninë” në vitin 2008.

180. **Дукаѓини Лек** (1410-1481), воен водач во XV-век, законодавец

Dukagjini Lekë (1410-1481), udhëheqës ushtarak në shek. XV, ligjvënës

181. **Ѓика Елена** (1828-1888), преродбеник и деец, феминистка

Gjika Elena (1828-1888), rilindëse, aktiviste dhe feministe

182. **Ѓини Гаспер** (1930-1985), свештеник, историчар
Gjini Gaspër (1930-1985), prift, historian
183. **Ѓорѓески Ристо**, универзитетски професор, основач на катедрата по психологија на Филозофскиот факултет во Скопје.
Gjorgjeski Risto, profesor dhe themelues i katedrës për psikologji pranë Fakultetit të filozofisë në Shkup
184. **Ѓорчев Бранко** (1962-2013), театарски и филмски глумец, истакнат општественик, директор на Драмски театар, добитник на значајни награди: „Златна маска“ за најдобро глумечко остварување на фестивалот „Охридско лето“, државната награда „Свети Климент Охридски и др.
Gjorçev Branko (1962-2013), aktor i teatrit dhe filmit, shoqëror i shquar, drejtor i Teatrit të dramës, fitues i çmimeve të rëndësishme, si: “Maska e artë”, për realizimin e aktrimit më të mirë në festivalin “Vera e Ohrit”, fitues i çmimit shtetëror “Shën Klimenti i Ohrit” etj.
185. **Ѓурашковиќ Боса**, борец во Првиот скопски партизански одред.
Gjurashkoviq Bosa, Luftëtar në Aradhen e parë partizane të Shkupit.
186. **Ѓурчинов Милан** (1928-2018), академик, есеист, книжевен историчар, критичар, и антологичар. Завршил Филолошки факултет во Белград. Бил професор на Филолошкиот факултет во Скопје и претседател на Друштвото на писателите на Македонија.
Gjurçinov Millan (1928-2018), akademik, eseist, kritik, historian i letërsisë, antologjist dhe maqedonas. Ka mbaruar Fakultetin e filologjisë në Beograd. Ka qenë profesor në Fakultetin e filologjisë në Shkup dhe kryetar i Shoqatës së shkrimtarëve të Maqedonisë.
187. **Еко Умберто** (1932-2016), Италијански писател и филозоф. Автор е на романите „Името на розата“, „Фукоовото нишало“, „Островот на претходниот ден“ „Баудолино“ „Нулта број“ и „Таинствениот камен на кралицата Лоана“.
Eko Umberto (1932-2016), Shkrimtar dhe filozof italian. Është autor i romanëve “Emri i trëndafilin”, “Lavjerrësi i Fukoit”, “Ishulli i ditës së kaluar”, “Baudolino”, “Numri zero”, dhe “Flaka misterioze e mbretëreshës Loana”.
188. **Елези Имри**, хуманист и патриот.
Elezi Imri, humanist dhe patriot.
189. **Ердош Пол** (1913-1996), унгарски научник, еден од најпознатите математичари на 20 век.
Erdosh Poll (1913-1996), shkencëtar hungarez, njëri ndër matematikanët më të njohur të shek. XX.
190. **Ефремов Ѓорги** (1932-2011), биохемичар, генетичар, професор на Земјоделскиот факултет, академик. Министер е за наука во Владата на РМ (март 1991-септември 1992) и в.д. министер за образование (јуни 1991-февруари 1992). Претседател е на МАНУ (јануари 2000 - јуни 2001) и амбасадор на РМ во Народна Република Кина (април 2002 - ноември 2004). Автор е на повеќе од 450 научни трудови, од кои повеќе од 250 се објавени во меѓународни списанија и е најмногу цитиран научник од РМ.

Efremov Gjorgji (1932-2011), biokimist, gjenetikist, profesor në Fakultetin e bujqësisë dhe akademik. Ka qenë Ministër i shkencës në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë (mars 1991 - shtator 1992) dhe v.d. ministër i arsimit (qershor 1991-shkurt 1992). Kryetar i AMSHA (janar 2000 - qershor 2001) dhe ambasador i Republikës së Maqedonisë në Republikën Popullore të Kinës (prill 2002 - nëntor 2004). Autor i më shumë se 450 punimeve shkencore, nga të cilat më shumë se 250 janë botuar në revista ndërkombëtare dhe është shkencëtari më i cituar nga Republika e Maqedonisë.

191. **Еч Шелиф**, Република Алжир. Збратимен град со Град Скопје во 1983 година.

Еç Shelif, Republika e Algjerisë. Qytet vëllazëror me Qytetin e Shkup në vitin 1983.

192. **Железничка**, поранешна улица. Улицата јужно од музејот на град Скопје (поранешна железничка станица) е именувана „Железничка“.

Zhelezniçka (Hekurudha), Rrugë e dikurshme. Rruga në pjesën jugore të muzeut të qytetit të Shkupit (stacionin i vjetër hekurudhor) është emëruar “Hekurudha”.

193. **Житиа Африм** (1965-1989), деец и патриот

Zhitia Afrim (1965-1989), aktivist dhe patriot.

194. **Забазновски Атанас – Руски** (1926-2013), бил македонски комунист, учесник во НОВ. Одликуван со орденот „Народен херој“ и носител на признанието Партизанска споменица 1941. Во 1941 година станал член на СКОЈ, а во октомври 1943 година се приклучил на Првата македонско-косовска ударна бригада. Учествовал во Февруарски поход, како и во борбата кај село Ноти над Фуштани. Во 1945 година заминал на Сремски фронт како секретар на СКОЈ на 42 дивизија. За народен херој бил прогласен на 20 декември 1951 година.

Zabaznovski Atanas - Ruski (1926-2013), Ka qenë komunist maqedonas, pjesëmarrës në LNÇ. Është dekoruar si "Hero i popullit" dhe mbajtës i çmimit "Monumenti Partizan 1941". Në vitin 1941 u bë anëtar i SKOJ, dhe në tetor të vitit 1943 ai iu bashkua Brigadës së parë sulmuese maqedono-kosovare. Ka marrë pjesë në Pushtimin e shkurtit, si dhe në luftën afër fshatit Noti mbi Fushtanin. Në vitin 1945 u largua te Fronti i Sremit si sekretar i SKOJ të Divizionit 42. Ai u shpall si hero i popullit më 20 dhjetor të vitit 1951.

195. **Запа Френк** (1940-1993), американски текстописец, музичар, пејач, гитарист, сатиричар. Еден од најкреативните и најоригинални музичари на XX век чија што музика и ден денес фасцинира со разновидноста на стиловите, хуморот и досетливоста на авторот. Влијанието на Запа како уметник, музичар и изведувач е огромно.

Zapa Frenk (1940-1993), Tekst-shkrues, muzikant, këngëtarë, kitarist, satirist amerikan. Njëri ndër muzikantët më kreativ dhe origjinal të shek. XX, muzika e të cilit edhe sot fascinon me larminë e stileve, humorin dhe mendjemprehtësinë e autorit. Ndikimi i Zapës si artist, muzikant dhe interpretues është jashtëzakonisht i madh.

196. **Зеленгора** е планина во Босна и Херцеговина која се наоѓа во склоп на Националниот парк Сутјеска. За време на Втората светска војна, во 1942 година на планината е основана Четвртата пролетерска црногорска

ударна бригада, а во 1945 година се одиграла Битката на Зеленгора помеѓу четниците и партизаните.

Zelengora është mal në Bosnje dhe Hercegovinë e cila ndodhet në përbërjen e Parkut kombëtar Sutjeska. Gjatë kohës së Luftës së Dytë Botërore, në vitin 1942 në mal është themeluar Brigada e katërt sulmuese malazeze proletare ndërsa në vitin 1945 u zhvillua Beteja e Zelengorës në mes çetnikëve dhe partizanëve.

197. **Зографски Димче** (1898-1985), македонски револуционер, општествено - политички работник и градоначалник на Град Скопје (1945-1947). Во младоста се вклучува во македонското национално движење. Поради својата револуционерна дејност бил осуден на пет години затвор. За време на НОВ работел во Акциониот комитет за создавање и ширење на народноослободителното движење, за што бил интерниран од бугарската окупаторска власт.

Zografski Dimçe (1898-1985), Revolucionar maqedonas, punëtor shoqeropolitik dhe kryetar i Qytetit të Shkupit (1945-1947). Në rininë e tij i bashkohet lëvizjes nacionale maqedonase. Për shkak të veprimtarisë së tij revolucionare ka qenë i dënuar me 5 vite burg. Gjatë LNÇ ka punuar në Komitetin akcionar për krijimin dhe përhapjen e lëvizjes nacionale çlirimtare, për të cilin u internua nga qeveria pushtuese bullgare.

198. **Зографски Томислав** (1934-2000), македонски композитор. Студиите по композиција ги завршува на Музичката академија во Белград. Од 1967 до крајот на својот живот е професор на Факултетот за музичка уметност во Скопје. Тој е еден од најистакнатите претставници на македонската современа музика.

Zografski Tomisllav (1934-2000), Kompozitor maqedonas. Studimet e kompozimit i kreu në Akademinë e muzikës në Beograd. Nga viti 1967 deri në fund të jetës së tij ai ishte profesor në Fakultetin e arteve muzikore në Shkup. Ai është njëri ndër përfaqësuesit më të shquar të muzikës bashkëkohore maqedonase.

199. **Зорбас Јоргос (Георгиос)**, (1865-1941), Гркот Зорба, главниот лик во истоимениот роман на Никос Казансакис. Позната личност за скопјани, живеел во Скопје во периодот 1922-1941 година.

Zorbas Jorgos (Georgios), (1865-1941), Greku Zorba është roli kryesor në romanin e ashtuquajtur të Nikos Kazanxakis. Person i njohur për shkupjant, ka jetuar në Shkup gjatë periudhës së viteve 1922-1941.

200. **Зорле**, да биде ново име за улица Нерешка во населба Жданец. Името е одомаќинено и се користи од старите жители на Скопје. Името потекнува од зборот „зорт“ и ја одразува историјата на жителите на оваа улица кои со сила (зорт) во 50-тите години од минатиот век биле преселени од село Долно Водно на денешната улица Нерешка. На тој начин ќе обезбедиме траен подсетник на овој немил настан и истовремено ќе преставува некоја морална сатисфакција на сегашните жители на улицата Нерешка. Во тој период оваа улица е позната како Зорле, а тамошните жители како Зорлевчани. Инаку Зорлевчани важеле за бојници, респектирани домаќини и секогаш лојални граѓани на овој град кои искрено го сакаат и се дел од него.

Zorle, të jetë emri i ri i rrugës Nereshka në lagjen Zhdanec. Emri është përvetësuar dhe përdoret nga banorët e vjetër të Shkupit. Emri rrjedh nga fjala “zor” dhe e pasqyron historinë e banorëve të kësaj rruge të cilët në vitet e 50-ta nga shekulli i kaluar me forcë (zor) u zhvendosën nga fshati Vodno e poshtme në rrugën e sotme Nereshka. Në atë mënyrë, ne do të sigurojmë një kujtim të përhershëm të kësaj ngjarjeje të pakëndshme dhe në të njëjtën kohë do të jetë një kënaqësi morale e banorëve aktualë të rrugës Nereshka. Në atë periudhë kjo rrugë njihet si Zorle ndërsa banorët si Zorlevçani. Përndryshe, Zorlevçani konsideroheshin bohemë, mikpritës të respektuar dhe qytetarë gjithnjë besnikë të këtij qyteti të cilët sinqerisht e duan dhe janë pjesë e tij.

201. **Зрењанин Жарко**, поранешна улица. Жарко Зрењанин (1902 –1942), народен херој, член на КПЈ од 1927. Извесен период работел и како учител во Македонија. Во 1942 година, пред да замине на првото заседание на АВНОЈ, за да не падне во рацете на окупаторската власт извршил самоубиство.

Zrenjanin Zharko, Rrugë e dikurshme. Zharko Zrenjanin (1902 –1942), hero i popullit, anëtar i KPJ-së që nga viti 1927. Për një periudhë kohore ka punuar si mësues në Maqedoni. Në vitin 1942, para se të nisej për në seancën e parë të KAKPJ, për të mos rënë në duart e qeverisë pushtuese ai bëri vetëvrasje.

202. **Ибарури Долорес** (1895-1889), една од најмаркантните личности во Шпанската граѓанска војна. Личноста која ги повика Шпанците на отпор со познатата фраза „No pasarán!“. Таа претставува синоним на антифашизмот и борбата на демократски сили против фашизмот.

Dolores Ibaruri (1895-1889), Një nga figurat më të shquara në Luftën civile spanjolle. Personi që thirri spanjollët në rezistencë me frazën e njohur „No pasarán!“. Ajo paraqet sinonimin e antifashizmit dhe luftën e forcave demokrate kundër fashizmit.

203. **Ибни Пајко**, скопско маало

Ibni Pajko, Mëhallë e Shkupit.

204. **Идадија**, поранешна скопска општина.

Idadija, Ish komunë e Shkupit.

205. **Ивановски Стоилко-Планински** (1920-2003), учесник во НОАВМ, учител, носител на „Партизанска споменица 1941“. Политички комесар на Баталјонот „Мирче Ацев“, член на Првото заседание на АСНОМ.

Ivanovski Stoilko-Planinski (1920-2003), Pjesëmarrës në NOAVM, mësues, mbajtës i "Dekoratës Partizane 1941". Komisar politik i batalionit “Mirçe Acev”, anëtar i sesionit të parë të KAKJM-së.

206. **Идриз Енвер**, роден во Сарај. Тој е познат спортист и светски шампион во карате;

Idrizi Enver, I lindur në Saraj. Është sportistë i njohur dhe kampion bote në karate;

207. **Изетбеговиќ Алија** (1925-2003), поранешен претседател на Босна и Херцеговина. Во распадот на СФРЈ, заедно со претседателот Глигоров ја создаваат платформата Глигоров-Изетбеговиќ која што требало да обезбеди мирна разврска на политичката ситуација.

Izetbegović Alija (1925-2003), Ish Kryetari i Bosnjës dhe Hercegovinës. Në shpërbërjen e RSFJ-së, së bashku me Kryetarin Gligorov krijuan platformën Gligorov-Izetbegovic e cila supozohej të siguronte një zgjidhje paqësore të situatës politike.

208. **Икономов Ѓорги**, Градоначалник на Град Скопје 1947-1948

Ikonomov Gjorgi, Kryetar i Qytetit të Shkupit në vitet 1947-1948

209. **Икономова Фанка** (1920-2015), македонска оперска певица - споран, уметник од првата генерација и еден од основоположниците на Националната опера и балет. Дипломирала на Софиската музичка академија во 1944 година. Солист во Операта била во периодот од 1948-1975 година. Дебитирала во 1948 година со улогата на Неда во операта Палјачи. Остварила повеќе од 30 улоги.

Ikonomova Fanka (1920-2015), Këngëtare e operës së Maqedonisë - artiste e gjeneratës së parë dhe njëra nga themelueset e Operës dhe Baletit të Maqedonisë. U diplomua në Akademinë e muzikës në Sofje në vitin 1944. Soliste në Operën e TKM-së nga viti 1948-1975. Ajo bëri debutimin e saj në 1948 me rolin e Nedës në operën Palljaçi. Ka realizuar më shumë se 30 role.

210. **Илиевски Димитар Мурато** (1953-1989), македонски алпинист и првиот Македонец кој што го освоил Монт Еверест. За своите достигнувања одликуван е со голем број награди и признанија меѓу кои и наградата „11Октомври“ како и наградата Спортист на годината за 1989 година. Во 2008 година постхумно е одликуван со „Медал за заслуги на Македонија“.

Ilievski Dimitar Murato (1953-1989), Alpinist maqedonas dhe maqedoni i parë i cili pushtoi Mont Everestin. Për arritjet e tij ai është vlerësuar me shumë çmime dhe mirënjohje, përfshirë çmimin "11 Tetori" si dhe çmimin "Sportist i vitit" për vitin 1989. Në vitin 2008, pas vdekjes së tij u vlerësua me dekoratën "Medalje për merita të Maqedonisë".

211. **Имами Сурија** (1927-2011), педагог, професор по музика и музички уредник во Македонската радиотелевизија. Голем е неговиот придонес во збогатувањето на музичкиот фонд со албанска музика во Македонската радиотелевизија.

Imami Suriya (1927-2011), Pedagog, profesor dhe redaktor i muzikës në Radio Televizionin e Maqedonisë. Kontributi i tij në pasurimin e fondit muzikor me muzikë shqiptare në Radio Televizionin e Maqedonisë është i madh.

212. **Истанбул (Истанбулска)**, Република Турција. Збратимен град со Град Скопје во 2003 година.

Stambolli, Republika e Turqisë. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 2003.

213. **Истатов Благој** (1947-2018), голман и поранешен репрезентативец на Југославија, Шампион на Југославија со ФК „Партизан“ во сезоната 1975-76.

Istatov Blagoj (1947-2018), Portier dhe ish lojtar i kombëtares së Jugosllavisë, Kampion i Jugosllavisë me KF "Partizan" në sezonin 1975-76.

214. **Јаја Паша**, според ктиторот на Јаја-пашина џамија.

Jahja Pasha, Sipas themeluesit të Xhamisë së Jahja Pashës.

215. **Јакимовски Илчо**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Jakimovski Ilčo, Luftëtarë në Aradhet e para partizane të Shkupit.

216. **Јанковиќ Петар**, инженер, живеел и работел во Скопје. Во дваесеттите години на минатиот век бил член на техничкото одделение во Општината во Скопје. Работел на регулациониот план на градот и бил соработник во тимот кој работел на урбанистичкиот план на арх. Јосиф Михајловиќ.

Jankoviç Petar, inxhinier, ka jetuar dhe vepruar në Shkup. Në vitet e njëzeta të shekullit të kaluar ka qenë anëtar i seksionit teknik në Komunën e Shkupit. Ka vepruar në planin rregullativ të qytetit dhe ka qenë bashkëpunëtor në ekipin që ka punuar në planin urbanistik në ark. Josif Mihajllović.

217. **Јанура Петро** (1911-1983), педагог, новинар, писател, книжевен критичар, фолклорист, истражувач. Главен и одговорен уредник на Фљака и Јехона и основоположник на катедрата за албански јазин на УКИМ.

Janura Petro (1911-1983), pedagog, gazetar, shkrimtar, kritik letrar, folklorist, studiues. Kryeredaktor dhe përgjegjës i revistave “Flaka” dhe “Jehona” si dhe themelues i Katedrës së gjuhës shqipe në Univesitetit “Shën Kirili dhe Metodi”.

218. **Јашари Мухамед Али**, на 8.4.2011 Мухамедали загина бранејќи го неговиот другар Македонец, при тепачка во нивното училиште. Неговиот подвиг е долг за општеството и редок чин на човечка храброст.

Jashari Muhamed Ali, Më 8.4.2011 Muhamed Ali ndërroi jetë duke mbrojtur shokun e tij maqedonas gjatë një përleshjeje në shkollën e tyre. Trimëria e tij është një borxh ndaj shoqërisë dhe një akt i rrallë i guximit njerëzor.

219. **Јашар - Настева Оливера** (1922-2000), лингвист, балканист, македонист, лексиколог, универзитетски професор, академик-прва жена редовна членка на МАНУ. Била иницијатор за формирањето на катедрите за албански јазик и литература и турски јазик и литература на Филолошкиот факултет.

Jashar – Nasteva Olivera (1922-2000), linguist, ballkanist, leksikolog, maqedonist, akademik - gruaja e parë si anëtare e rregullt në AMSHA. Ka qenë iniciatore për themelimin e katedrave të gjuhës dhe letërsisë shqipe si dhe gjuhës dhe letërsisë turke në Fakultetin e filologjisë.

220. **Јовановски Ацо** (1930-2016), македонски театарски, филмски и телевизиски глумец. Тој припаѓа на првата генерација на дипломирани актери. Филмската кариера ја започнал со улогата во првиот македонски филм „Фросина“ во 1952 година. Добитник е на многу награди и признанија меѓу кои и Орден за труд. Тој е единствениот македонски актер, кој заедно со Петре Прличко ја има добиено престижната награда „Славица“.

Jovanovski Aco (1930-2016), Aktor i teatrit, filmit dhe televizionit maqedonas. Ai bie në gjeneratën e parë të aktorëve të diplomuar. Karrierën e filmit e ka filluar me rolin në filmin e parë maqedonas “Frosina” në vitin 1952. Fitues i shumë çmimeve dhe mirënjohjeve mes të cilave edhe Dekorata për punë. Ai është i vetmi aktor maqedonas, i cili së bashku me Petre Prlliqkon ka marrë çmimin prestigjioz “Sllavica”.

221. **Јовановски Илија** (1920-1944), народен херој. Учесник во НОБ, во партизанскиот одред Гоце Делчев, Даме Груев, Првата македонско-

косовска бригада. Загинал как заменик командант на Петтата МНОБ, во 1944 година. Одликуван со орден Народен херој во 1952 година.

Jovanovski Ilija (1920-1944), hero i popullit. Pjesëmarrës në LNÇ, në aradhet partizane Goce Dellçev, Dame Gruev dhe Brigadën e parë maqedono-kosovare. Ka ndërruar jetë si zëvendës komandant i MNOB së Pestë, në vitin 1944. Vlerësohet me dekoratën Hero i popullit në vitin 1952.

222. **Јордановски Љупчо** (1953-2010), универзитетски професор, политичар, државник, дипломат. Редовен професор на Институтот за физика при ПМФ на УКИМ, како и на Рударско-металуршкиот факултет на УКИМ во Штип. Амбасадор на РСМ во САД, пратеник и претседател на Собранието на РСМ, а краток временски период и вршител на должност Претседател на РСМ.

Jordanovski Lupço (1953-2010), Profesor universitar, politikan, diplomat qeveritar. Profesor i rregullt në Institutin e fizikës pranë FMN dhe Univesitetit “Shën Kirili dhe Metodi”, si dhe në Fakultetin e minierave dhe metalurgjisë në Univesitetit “Shën Kirili dhe Metodi” në Shtip. Ambasador i RMV në SHBA, deputet dhe kryetar i Kuvendit në RMV dhe një periudhë të shkurtër kohore edhe si realizues i detyrës Kryetar i RMV.

223. **Казагранде Артур** (1902-1981), еден од најистакнати градежни инженери во светот, роден во Словенија.

Kazagrande Artur (1902-1981), Njëri ndër inxhinierët më të shquar të ndërtimit në botë, i lindur në Slloveni.

224. **Каневче Аспарух**, Градоначалник на Град Скопје 1949

Kanevçe Asparuh, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1949

225. **Карингтон Питер Лорд** (1919-2018), британски политичар и дипломат, секретар за надворешни работи на Обединетото Кралство. Генерален секретар на НАТО, претседавач на Конференцијата за Југославија, свикана врз основа на Декларацијата за Југославија од 1991 година усвоена од тогашната ЕЗ.

Karington Piter Llord (1919-2018), Politikan dhe diplomat britanik, sekretar për punët e jashtme të Mbretërisë së Bashkuar. Sekretari gjeneral i NATO-s, kryetar i Konferencës për Jugosllavinë, i thirrur në bazë të Deklaratës së vitit 1991 mbi Jugosllavinë, miratuar nga BE i atëhershme.

226. **Каирска**, поранешна улица која е вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите/на постземјотресното Скопје

Kairska, Rrugë e dikurshme që është e ngulitur në kujtesën kolektive dhe në ndërgjegjen kolektive të gjeneratave të Shkupit pas tërmetit.

227. **Калесница**, дрвен плоснат сад, матарка со која се кани на свадба. Калесница е и насловот на првата поетска збирка на Светлана Христова Јоциќ. Именувајќи ги улиците според имињата на литературни дела, македонски или светски, на тој начин се слави не само ликот, туку и на делото писателите.

Kallesnija, Një pjatë e sheshtë prej druri, matkë me të cilën bëhen ftesat në dasma. Kalesnica është edhe titulli i përmbledhjes së parë poetike të Svetllana Hristova Jociq. Duke i emëruar rrugët sipas emrave të veprave letrare,

maqedonase ose botërore, në atë mënyrë nuk festohet vetëm karakteri, por edhe veprat e shkrimtarëve.

228. **Калеши Омер**, роден во 1932, познат албански сликар со потекло од Кичевскиот крај на Македонија. Има богата уметничка кариера со голем број на слики, изложби во Истанбул, Рим, Виена, Миних, Лондон, Солун, Београд, Хаг итн. Во 1956 крајно се преселува во Парис каде продолжува да твори, изложува и постојано е баран заради неовите творби;

Kaleshi Omer, Ka lindë më 1932, është piktor i njohur shqiptar me origjinë nga Kercova e Maqedonisë. Ka një karirë të pasur artistike, pikturimesh dhe ekspozimesh në Stamboll, Romë, Vjenë, Mynih, Londër, Selanik, Beograd, Hagë etj., në vitin 1956 vendoset përfundimisht në Paris ku vazhdon të krijojë, ekspozojë dhe të jetë vazhdimisht i kërkuar për tablotë e tij;

229. **Калиник Први**, православен патријарх (1691-1710), роден во Скопје. Ја презел администрацијата на Српската патријаршија под турска власт во најтешките денови, успеал да ја зачува независноста на Српската патријаршија со својот центар во Пеја и да ја олесни судбината на Србите, кои останаа на старите огништа. Го посетил Сараево во 1692 година, го назначил свештеномаченик Висарион, за нов дабробосански митрополит, а во следните години назначил нови епископи во други слободни епархии под турско владеење. Починал за време на посетата на Темишвар.

Kaliniku i Parë, Patriarku Ortodoks (1691-1710), i lindur në Shkup. Ai mori administrimin e Patriarkales Serbe në ditët më të vështira kur ishte nën sundimin turk, arriti ta ruajë pavarësinë e Patriarkales Serbe me qendër në Pejë dhe të lehtësonte fatin e serbëve, të cilët mbetën në vatrën e vjetra. Ai vizitoi Sarajevën në vitin 1692, emëroi hieromartirin Visarion si mitropolitin e ri dabroboshnjak dhe në vitet në vijim emëroi peshkopë të rinj në dioqezat e tjera të lira nën sundimin turk. Ai vdiq gjatë një vizite në Timishoarë.

230. **Калчевски Ристо** (1933-1989), ликовен уметник, универзитетски професор. Втемелувач на ликовната педагошка дејност во РСМ.

Kallçevski Risto (1933-1989), artist figurativ, profesor universiteti. Themelues i veprimtarisë pedagogjike të artit në RMV.

231. **Караман Станко** (1889-1959), македонски природонаучник, основач на Природонаучниот музеј, на Зоолошката градина и на Скопскиот парк. Работи на ихтиофауната во земјата и ја објавил својата студија *Pisces Macedoniae*. Најголемиот број од новоопишаните видови и подвидови го носат името на Македонија, реката Вардар и големите планински масиви во Македонија. Опишал повеќе од 60 видови и подвидови. Основач е и на музејските списанија „Acta“ и „Fragmenta balkanica“.

Karaman Stanko (1889-1959), Shkencëtar maqedonas i natyrës, themelues i Muzeut të shkencave të natyrës, Kopshtit zoologjik dhe Parkut të Shkupit. Punoi në ihtiofaunën në vend dhe botoi studimin e tij „Pisces Macedoniae“. Shumica e specieve dhe nënlojeve të përshkuara e mbajnë emrin e Maqedonisë, lumin Vardar dhe masivet e mëdha malore në Maqedoni. Ka përshkuar më shumë se 60 specie dhe nënloje. Është dhe themelues i revistave muzeore "Acta" dhe "Fragmenta balkanica".

232. **Караманди Елпида** (1920-1942), народен херој. Учесник во напредното средношколско и студентско движење меѓу двете светски војни. Учесничка во НОБ, во редот на битолскиот партизански одред Пелистер.

Во судир на одредот со полицијата во Лавчанската корија била ранета, заробена, мачена и свирепо убиена. Со орден Народен херој одликувана во 1951 година.

Karamandi Ellpida (1920-1942), hero i popullit. Pjesëmarrëse në lëvizjen e shkollës së mesme dhe lëvizjen studentore midis dy luftërave botërore. Pjesëmarrëse në LNÇ, në radhët e aradheve partizane Pelister. Në ndeshjen e aradheve me policinë në korin Lavçanske ka qenë e plagosur, robëruar, torturua dhe e vrarë brutalisht. U vlerësua me dekoratën Hero i popullit në vitin 1951.

233. **Карбева Маца**, македонска првоборка, феминистка и организаторка на првата прослава на 8ми Март. Била делегат на првото заседание на АСНОМ. Носител на Партизанска споменица од 1941.

Karbeva Maca, Luftëtarja e parë maqedonase, feministja dhe organizatorja e festës së parë më 8 Mars. Ka qenë delegate në sesionin e parë të KAKM. Bartëse e monumentit partizan nga viti 1941.

234. **Каскалиевич Роман Црвеноармеец** роден во московската област – СССР, кој како припадник на Црвената армија е заробен на Германско-советскиот фронт од каде бега и стапува во НОВ и ПО на Македонија на козјачко-кумановското подрачје. На маршот од Кумановско за Скопска Црна Гора од 19-22.09.1944 година учествува во борбите за Прешево и Карадак против германските единици кога и загинава како пушкомитралезец на Карадак.

Kaskalievic Roman-Crvenoarmaec, i lindur në rajonin e Moskës - BRSS, si anëtar i Ushtrisë së Kuqe u kap në frontin Gjermano-Sovjetik nga ku iku dhe u bashkua me Ushtrinë Nacionalçlirimtare dhe Forcat e Armatosura të Maqedonisë në zonën e Kozjakut-Kumanovë. Në marshimin nga Kumanova për në Malin e Zi të Shkupit nga 19-22.09.1944 ai mori pjesë në betejat për Preshevën dhe Karadakun kundër njësive gjermane kur vdiq si pushko mitraloz në Karadak.

235. **Квин (Queen)**, британска рок група, (1970-1997). Со своето дведецениско постоење, групата стана една од најпочитуваните и најслушаните музички групи на сите времиња, со илјадници обојаватели ширум светот со милионски тиражи на нивните албуми тие оставија печат на рок музиката во 20 век.

Kvin (Queen), rok bandë britanik, (1970-1997). Me dy dekada të ekzistencës së tij, grupi u bë njëri ndër grupet muzikore më të respektuara dhe më të dëgjua e të gjitha kohërave, me mijëra fansa në të gjithë botën, me miliona kopje të albumeve të tyre ata lanë gjurmët e tyre në muzikën rok në shek. XX.

236. **Керамитчиев Михајло** (1915–1981), член на КПГ предвојната, учесник во грчко – италијанската војна, член и секретар на раководството на СНОФ, пратеник на Политичкиот комитет на националното ослободување во Грција од Костурска околина, политички секретар на Првата ударна бригада на НОВ и ПОМ, член на Политичката комисија на Македонците под Грција, учесник во Граѓанската војна. По војната емигрирал во НРМ.

Keramitciev Mihajlo (1915–1981), anëtar i KPG para luftës, pjesëmarrës në luftën greko-italiane, anëtar dhe sekretar i udhëheqjes së SNOF, deputet i Komitetit politik të çlirimit nacional në Greqi nga rajoni i Kosturit, sekretar politik

i Brigadës së parë sulmuese së LNÇ dhe ARM, anëtar i Komisionit politik të maqedonasve nën Greqi, pjesëmarrës në Luftën civile. Pas luftës ai emigroi në RPM.

237. **Кларк Артур**, англиски писател на научна фантастика и пронаоѓач. Наречен „Пророк на вселенското време“. Артур Кларк измислил и предвидел неколку концепти клучни за современо ползување на вселената. Највлијателна била неговата теорија во 1945 год. дека геостационарните сателити што ја обиколуваат Земјата еднаш дневно може да се употребуваат за комуникација.

Kllark Arthur, shkrimtar dhe shpikës anglez i shkencave fiktive. I quajtur si "Profeti i kohës së universit", Arthur Kllark shpiku dhe parashikoi disa koncepte kryesore për përdorimin modern të hapësirës. Teoria e tij më me ndikim ka qenë në vitin 1945. që satelitët gjeostacionar që rrotullohen rreth Tokës një herë në ditë mund të përdoren për komunikim.

238. **Кодра Масар** (1932-2004), историчар.

Kodra Masar (1932-2004), historian

239. **Кол Хелмут** (1930-2017), германски државник и канцелар на Германија од 1982 до 1998 година (од Западна Германија 1982-1990 и од обединета Германија 1990-1998) и како претседател на Христијанско-демократската унија (CDU) од 1973 до 1998 година.

Koll Hellmut (1930-2017), Qeveritar dhe kancelar gjerman i Gjermanisë nga 1982 deri vitin 1998 (në Gjermania Perëndimore 1982-1990 dhe në Gjermania e bashkuar 1990-1998) dhe si kryetar i Bashkimit demokratik i krishterëve (CDU) nga 1973 deri në vitin 1998.

240. **Колиќи Ернест** (1903-1975), Министер за образование на Албанија

Koliqi Ernest (1903-1975), Ministër i arsimit në Shqipëri

241. **Колишевски Лазар** (1914-2000), учесник во НОБ, носител на Партизанска споменица 1941, народен херој, политичар, државник. Делегат на Второто заседание на АВНОЈ, делегат на Првото заседание на АСНОМ, член на Президиумот на АСНОМ, Претседател на Првата народна влада на ДФМ како и на Извршниот совет на СРМ. Пратеник, во републичкото и сојузното собрание во повеќе состави. Претседател на Претседателството на СФРЈ, и кратко време по смртта на Јосип Броз Тито, Претседател на СФРЈ. Во текот на својот работен век извршувал и важни партиски функции на КПМ/КПЈ т.е СКМ/СКЈ.

Kollishevski Llazar (1914-2000) Pjesëmarrës në LNÇ, bartës i monumentit partizan 1941, heroi popullit, politikan, qeveritar. Delegat i kuvendit të dytë të KAQPJ, Delegat i kuvendit të parë të KAQPJ, anëtar i Presidiumi të KAQPJ, Kryetar i Qeverisë së parë popullore të DFM, si dhe i Këshillit ekzekutiv i RMV. Deputet në kuvendin e republikës dhe lidhjes në disa përbërje. Kryetar i Kryesisë së RSFJ-së, dhe menjëherë pas vdekjes së Josip Broz Tito, Kryetar i RSFJ-së. Gjatë jetës së tij të punës kreu funksione të rëndësishme partiake të KPM / KPJ, e ashtuquajtur SKM/ SKJ.

242. **Колозов Ѓорѓи** (1948-2003), македонски телевизиски актер. Дипломирал на Факултетот за драмски уметности во Скопје во 1973 г. По дипломирањето, работи во Македонскиот народен театар. Најголема популарност добива со ТВ-серијата „Македонски народни приказни“.

Kollozov Gjorgji (1948-2003), Aktor i televizionit maqedonas. U diplomua në Fakultetin e arteve dramatike në Shkup në vitin 1973. Pas diplomimit, punoi në Teatrin kombëtar maqedonas. Popullaritetin më të madh e fitoi me serinë televiziv "Përralla popullore maqedonase".

243. **Колономос Жамила** (1922-2013), револуционерка, професор, општественик. Organizator на еврејската младина во НОД од 1941 година, дел од битолскиот партизански одред „Гоце Делчев“, заменик политички-комесар на Првата македонско-косовска НОУБ, како и на 42-та дивизија на НОВЈ. По војната била дел раководството на АФЖ/СОЖМ, член на ЦК КПМ/СКМ, пратеник во Собранието на СРМ. Носител е на Партизанска споменица 1941 година и одликувана со Орден на братството и единството со златен венец. Посебно е заслужна за прилозите, сеќавањата и документите за Евреите во Македонија (со посебен осврт на Втората Светска војна), на кои е автор или редактор.

Kollonomos Zhamilla (1922 - 2013), revolucionare, profesor, pushtetar. Organizatore e rinisë hebre në LNÇL nga viti 1941, pjesë nga aradhet partizane të manastirit "Goce Dellçev", zëvendës komisar politik i NOUB maqedono-kosovare, si dhe Divizionit të 42-të të NOVJ. Pas luftës ka qenë pjesëtare e udhëheqjes së AFZH/SOZHМ, anëtare e KQ KPM/SKM, deputete në Kuvendin e RMV. Mbajtëse e një monumenti Partizan 1941, dhe e vlerësuar me dekoratën Vëllazërim dhe bashkim me kurorë të artë. Në veçanti ka meritë për propozimet, kujtimet dhe dokumentet rreth hebrenjve në Maqedoni (me referencë të veçantë për Luftën e Dytë Botërore), i të cilave është autore dhe redaktore

244. **Комаров Владимир**, поранешна улица. Владимир Михајлович Комаров (1927-1967). Советски пилот-космонаут, кој прв од своите советски колеги летал два пати во вселената, а трагично го загубил животот при спуштањето на земјата.

Komarov Vlladimir, Rrugë e dikurshme. Vlladimir Mihajloviç Komarov (1927-1967). Pilot-kozmonaut sovjetik, i cili ishte i pari nga kolegët e tij sovjetik që fluturoi dy herë në hapësirë , dhe humbi jetën tragjikisht gjatë uljes në tokë.

245. **Кондова-Зафировска, Тодорка** (1926-2003), македонска актерка, режисерка и педагошки работник. Завршила Театарска академија во Белград, на отсекот режија (1952). Била член на Драмата во МНТ (1945–1964) и во Драмскиот театар од 1964 г. до нејзиното пензионирање. Била професорка на Факултетот за драмски уметности во Скопје по предметот актерско мајсторство.

Kondova-Zafirovska, Todorka (1926-2003), Aktore maqedonase, regjisore dhe punëtore pedagogjike. Kreu Akademinë e teatrit në Beograd, drejtimin e regjisë (1952). Ka qenë anëtare e Dramës në TKM (1945-1964) dhe në Teatrin e dramës nga viti 1964 deri në pensionimin e saj. Si dhe ka qenë profesoreshë në Fakultetin e arteve figurative në Shkup në lëndën zotërimi i aktrimit.

246. **Кондовски Димитар** (1927-1993), сликар, сценограф, дизајнер, дописен член на МАНУ, професор на Факултетот за ликовни уметности во Скопје. Има особено значење за развитокот на македонското современо сликарство во шеесеттите години. Завршил Академија за ликовни уметности во Белград. Бил член на групите „Денес“ и „Мугри“. Награден е на 8-то Медитеранско биенале во 1963 год., 3-то триенале во Белгра, со Октомвриска награда за сликарство во 1964 год. и др.

Kondovski Dimitar (1927-1993), Piktor, skenograf, stilist, anëtar korrespondent i AMSHA, profesor në Fakultetin e arteve figurative në Shkup. Ka një rëndësi të veçantë për zhvillimin e pikturës bashkëkohore maqedonase në vitet e gjashtëdhjetë. Ai u diplomua në Akademinë e arteve figurative në Beograd. Ka qenë anëtar i grupeve "Sot" dhe "Agimet". U shpërblye në Bienalen e 8-të Mesdhetare në vitin 1963, Trienalja e 3-të në Beograd, me Çmimin e tetorit për pikturë në vitin 1964, etj.

247. **Конески Блаже** (1921–1993), филолог, поет, лектор, универзитетски професор. Најистакната фигура на македонistikата во периодот по ослободувањето на Македонија. Член на Комисијата за кодификација на македонскиот литературен јазик и нејзин најистакнат претставник. Творец на основоположничките трудови на македонскиот јазик (граматиката, речникот, историјата, историската фонологија). Бил прв претседател на ДПМ (1947), на Друштвото (Сојузот) за македонски јазик и литература (1954), на Македонскиот славистички комитет (1963), на списанието Македонски јазик (1950, прв главен и одговорен уредник). Декан на Филозофскиот (Филолошкиот) факултет во Скопје, ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (1958–1960). Член на академиите на науките на Хрватска (1962), Србија (1963), Словенија (1963), Босна и Херцеговина (1969), на Војводина, на Црна Гора, на Австрија и на Полска. Почесен доктор на универзитетите во Чикаго (1968), Вроцлав (1970), како и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Носител е на Његошевата и на Хердеровата награда, на наградите АВНОЈ, „Скендер Куленовиќ“, Сојузот на писателите на СССР, „Златниот венец“ на Струшките вечери на поезијата и др.

Koneski Blazhe (1921–1993), Filolog, poet, lektor, profesor universiteti. Figura më e shquar e studimeve maqedonase në periudhën pas çlirimit të Maqedonisë. Anëtar i Komisionit për kodifikimin e gjuhës letrare maqedonase dhe përfaqësues më i shquar i tij. Krijues i veprave themeluese të gjuhës maqedonase (gramatikës, fjalorit, historisë, fonologjisë historike). Ka qenë kryetari i DPM-së (1947), së Shoqatës së gjuhës maqedonase dhe letrare (1954), i Komitetit sllav të Maqedonisë (1963), në revistën Gjuha maqedonase (1950, kryeredaktor dhe redaktori i parë). Dekan në Fakultetin e filozofisë (filologjisë) në Shkup, rektor i Universitetit “Shën Kirili dhe Metodi” në Shkup (1958-1960). Anëtar i akademive për shkencë në Kroaci (1962), Serbi (1963), Slloveni (1963), Bosnje dhe Hercegovinë (1969), në Vojvodinë, në Malin e Zi, në Austri dhe në Poloni. Doktor nderi i universiteteve në Çikago (1968), Vrocllav (1970), si dhe në Universitetin “Shën Kirili dhe Metodi” në Shkup. Bartës i çmimeve Njegosheva dhe Herderova, i çmimeve KAPPJ, “Skender Kullenoviq”, Bashkësisë së shkrimtarëve në BRSS, “Kurorës së artë”, në Mbrëmjet e poezisë së Strugës, etj.

248. **Константинов Јанко** (1926-2010), архитект кој по земјотресот бил ангажиран во урбанизацијата на централното градско подрачје. Негови позначајни архитектонски дела се: Гимназијата „Никола Карев“, Средното медицинско училиште „Д-р Панче Караѓоџозов“, Протестантската црква во Скопје, Поштата, Хотел „Александар Палас“ Константинов е единствениот архитект со постојана поставка во MOMA Њујорк.

Konstantinov Janko (1926-2010), Arkitekt i cili pas tërmetit ka qenë i angazhuar në urbanistikën e territorit të qendrës së qytetit. Disa nga veprimtarit e tij më të rëndësishme janë: Gjumnazi “Nikolla Karev”, Shkolla e mesme e mjekësisë “Dr. Pançe Karagjozov”, Kisha protestante në Shkup, Posta, Hoteli “Aleksandar

Pallas". Konstantinov është arkitekti i vetëm me paraqitje permanente në MOMA Nju Jork.

249. **Костовски Душко** (1939-1995), македонски актер. Бил актер во Народниот театар „Антон Панов“ во Струмица (1967-1970) и во Драмата на МНТ (1970– 1995). Има реализирано забележителни улоги на филм, радио и телевизија.

Kostovski Dushko (1939-1995), Aktor maqedonas. Ka qenë aktor në Teatrin kombëtar "Anton Panov" në Strumicë (1967-1970) dhe në Dramën e ТКМ (1970-1995). Ka realizuar role të dukshme në film, radio dhe televizion.

250. **Коцевски Данило** (1947-2020), книжевен критичар, раскажувач, романописец, драматург и поет. Дипломирал на Филозофскиот факултет во Скопје. Работел во весникот „Млад борец“ и Македонската радио-телевизија. Бил главен уредник на списанието „Разгледи“ - Скопје. Членувал е на Друштвото на независните писатели на Македонија и во македонскиот ПЕН центар. Познат е како хроничар на градот Скопје поради своите статии објавувани во „Нова Македонија“ и емисиите на Македонската телевизија.

Kocevski Danillo (1947-2020), kritik letrar, tregimtar, romancier, dramaturg dhe poet. Diplomoi në Fakultetin e filologjisë në Shkup. Ka punuar në gazetën “Luftëtari i ri” dhe në Radio televizionin e Maqedonisë. Ka qenë kryeredaktor i revistës “Pikëpamje” – Shkup. Ka qenë anëtar i Shoqatës së shkrimtarëve të pavarur të Maqedonisë dhe në qendrën maqedonase PEN. Ai njihet si kronist i qytetit të Shkupit për shkak të artikujve të tij të shpallura në “Nova Makedonija” dhe në emisionet e Televizionit maqedonas

251. **Кочовска-Цветковиќ, Фана** (1927-2004), народен херој. Учесничка во напредното младинско движење, учесничка во НОБ. Со неполни 15 години стапила во редот на партизанскиот одред Гоце Делчев, а потоа и во Втората, Третата, Седмата и Првата македонско - косовска - бригада. Учесничка во Февруарскиот поход и на Пролетната офанзива. По ослободувањето вршела повеќе државни и политички функции: член на ЦК на народната младина на Македонија, претседател на секцијата на жените во Македонија, пратеник во републичкото и сојузно собрание. Носител на партизанска споменица 1941, одликувана со орден Народен херој во 1951 година.

Koçovska-Cvetkoviq, Fana (1927-2004), Hero i popullit. Pjesëmarrëse në lëvizjen rinore, pjesëmarrëse në LNÇ. Pa i mbushur 15 vjet, ajo iu bashkua aradheve partizane Goce Delchev dhe pastaj Brigadës së Dytë, të Tretë, të Shtatë dhe Brigadës së Parë maqedono - kosovare. Mori pjesë në Pushtimin e shkurtit dhe në Ofensivën pranverore. Pas lirimit, ka kryer më shumë poste shtetërore dhe politike: anëtare e KQ të rinisë kombëtare të Maqedonisë, kryetare e seksionit të grave në Maqedoni, deputete në kuvendin e republikës dhe aleancës. Mbajtës i një monumenti partizan 1941, u vlerësua me dekoratën Hero i popullit në vitin 1951.

252. **Коџоман Милош** (1952-2014), македонски сликар, припадник на новата генерација уметници што се појавиле во почетокот на 70-тите години на минатиот век. Завршил во средното училиште за применета уметност „Лазар Личеновски“, а во 1974 година дипломирал на Педагошката академија во Скопје. Во 1977 година ја добива награда за најдобар студент,

на прославата на 30-годишнината на Педагошката академија. Има реализирано над 20 самостојни изложби.

Koxhoman Millosh (1952-2014), Piktora maqedonas, pjesëtar i brezit të ri të artistëve që u shfaq në fillimin e viteve 70 të shekullit të kaluar. Kreu Shkollën e mesme të arteve të zbatuara "Llazar Liçenovski", dhe në vitin 1974 u diplomua në Akademinë pedagogjike në Shkup. Në vitin 1977 mori çmimin si studenti më i mirë, në krenntimin e 30 vjetorit të Akademisë pedagogjike. Ka realizuar më shumë se 20 ekspozita.

253. **Кранго Стерјо-Дучо**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Krango Sterjo-Duço, Luftëtar në Aradhet e para partizane të Shkupit.

254. **Кратовски Димитар**, еден од најзначајните македонски книжевници од XV век, поврзан со традициите на Кратовската книжевна школа. Во 1466 година, по придружба на охридскиот архиепископ Доротеј, тој направил словенски препис на номоканонот за потребите на архиепископијата во Охрид. Кон средината на XIX век, овој номоканон сè уште се наоѓал во Охрид, каде што го пронашол рускиот славист Виктор Иванович Григорович, кој ги зел само последните листови од ракописот, кои сега се наоѓаат во Лениновата библиотека во Москва. Овие листови (10) содржат опширен поговор за дијак Димитар, во кој има мошне интересни податоци за Охридската архиепископија и за историјата на Македонија воопшто. Поворот на Димитар Кратовски е интересен не само како историски извор, но и како литературно дело.

Kratovski Dimitar, njëri ndër letrarët më të rëndësishëm maqedonas të shekullit XV, lidhur me traditat e Shkollës letrare të Kratovës. Në vitin 1466, i shoqëruar nga Kryepeshkopi i Ohrit Dorotej, ai bëri një transkripto sllav të nomokanonit për nevojat e kryepeshkopatës në Ohër. Kah mesi i shek. të XIX, ky nomokanon ende ndodhej në Ohër, ku e kishte gjetur sllavisti rus Viktor Ivanoviç Grigoroviç, i cili kishte marrë vetëm fletët e fundit të dorëshkrimit, të cilat tani ndodhen në bibliotekën e Leninit në Moskë. Këto (10) fletë përmbajnë një parathënie të gjerë të dhjakut Dimitar, në të cilin ka të dhëna interesante për Kryepeshkopatën e Ohrit dhe për historinë e Maqedonisë në përgjithësi. Parathënia e Dimitar Kratovskit është interesante jo vetëm si burim historik, por edhe si vepër letrare.

255. **Кривоаланечка**, по градот Крива Паланка и по примерот на повеќето улици во Скопје кои носат имиња на градови од РСМ.

Krivopallaneçka, sipas qytetit Kriva Pallanka dhe duke ndjekur shembullin e shumicës së rrugëve në Shkup që mbajnë emrat e qyteteve nga RMV.

256. **Крифца Исмаил**, деец во полто на цивилното општество. Дал голем придонес кон постигнување на еднакво општество за сите;

Krifca Ismai, Vepërtarë i shoqërisë civile në RMV. Ka dhën kontribut të jashtëzakonshëm në ngritjen e një shoqërie të barabartë për të gjithë;

257. **Кристофориди Константин** (1830-1895), преродбеник и писател

Kristoforidhi Konstantin (1830-1895), rilindës dhe shkrimtar

258. **Кроси Ибрахим** (1942-2012, Рашче), првиот доктор на науки во Дервен, Скопје

Krosi Ibrahim (1942-2012, Rashçe), doktori i parë i shkencave në Derven, Shkup.

259. **Крстиќ Ангелко** (1871-1952), поет, раскажувач, романописец и драмски автор. Ја завршил Подготвителната учителска школа во Белград во 1889 година. Од 1890 година учителствувал во селата на планината Јабланица, Струшко. Првиот литературен прилог го објавил во „Цариградски весник“ под псевдонимот „Дримколец“ во 1904 година. За романот „Трајан“ во 1934 година ја добива наградата на Академијата на седумте уметности во Белград за најдобар роман. Во 1940-1941 година е директор на скопскиот дневен весник „Глас југа“.

Krstiq Angjellko (1871-1952), poet, tregimtar, romancier dhe dramaturg. E kreu Shkollën përgatitore të mësuesve në Beograd në vitin 1889. Nga viti 1890 dha mësim në fshatrat në malin Jabllanicë, rajoni i Strugës. Artikullin e parë letrar e botoi në "Gazetën e Kostandinopojës" me pseudonimin "Drimkolec" në vitin 1904. Për romanin "Trajani" në vitin 1934 ai mori çmimin e Akademisë së shtatë arteve në Beograd për romanin më të mirë. Në vitet 1940-1941 ishte drejtor i gazetës ditore të Shkupit "Zëri juga".

260. **Кузмановски Петар, Таста** (1952-2018), ракометар. Има најголеми заслуги за подем на многу македонски Ракометари во текот на 80-тите години.

Kuzmanovski Petar, Tasta (1952-2018), Hendbollist. Ka meritat më të mëdha për ngritjen e shumë hendbollistëve maqedonas gjatë viteve të 80ta.

261. **Куноски Васил** (1916-1993), поет за деца, еден основоположниците на современата македонска литература за деца и млади. Уредник во Редакцијата на Детска радост при НИП „Нова Македонија“. Негови најзначајни дела се: „Волшебно ливче“, „Песни“, „Герданче“, „Зајче без опавче“, „Претпразнични вечери“, „Страшно, пострашно и најстрашно“, „Ха-ха-ха и две-три ах“ и др.

Kunoski Vasill (1916-1993), poet për fëmijë, një themelues i letërsisë bashkëkohore maqedonase për fëmijë dhe të rinj. Redaktor në Redaksinë "Gëzimi fëmijëror" pranë NIP "Maqedonia e re". Veprat e tij më të rëndësishme janë: "Fletë magjike", "Poezi", "Gjerdani", "Lepur pa bisht", "Mbrëmje para festave", "Tmerrshëm, më tmerrshëm dhe më më tmerrshëm", "Ha-ha-ha dhe dy-tre ah" etj.

262. **Куртиши Атулах – Ата**, Оџа, основач на медресата „Меда“ во 30-тите години.

Kurtishi Ataullah – Ata, Hoxha, themelues i medresesë "Meda" në vitet e 30-ta.

263. **Латифи Халил**, активист за националната кауза, придонел за општествениот подем на албанскиот народ;

Latifi Halil, Veprimtarë i çështjes kombëtare dhe kontribues i ngritjes shoqërore të popullit shqiptarë;

264. **Лазарова Вања** (1930-2017), македонска пејачка на изворни народни песни. Била член на ансамлот на Македонската радио и телевизија, а има настапувано и со филхармонијата. Таа е првата македонска пејачка која има снимено плочи за најголемите издавачки куќи Poligram и Philips. Добитник е на наградата „11 Октомври“.

Lazarova Vanja (1930-2017), këngëtare maqedonase e këngëve popullore origjinale. Ka qenë anëtare e ansambllit të Radiotelevizionit maqedonas dhe ka

performuar edhe me Filarmoninë maqedonase. Ajo është këngëtarja e parë maqedonase që regjistron rekorde për shtëpitë më të mëdha botuese “Poligram” dhe “Philips”. Është fituese e çmimit “11 Tetori”.

265. **Лазески Борко** (1917-1933), македонски сликар. Се образувал во Белград и Софија, а специјализирал на Високата школа за уметност во Париз. Негови најпознати дела се витражите во Македониум и фреските од НОБ и револуцијата во Пошта.

Llazeski Borko (1917-1933), Piktore maqedonas. U shkollua në Beograd dhe Sofje, ndërsa u specializua në Shkollën e lartë të artit në Paris. Veprat e tij më të njohura janë vitrazhet në Makedonium dhe afresket nga LNÇ si dhe revolucioni në Postën.

266. **Лахтова Ката** (1924-1995), учесник во НОБ, политичар, државник. Претседател на АФЖ и на Сојузот на женските друштва на Македонија. Пратеник во републичкото собрание. Потпретседател и претседател на Собранието на СРМ. Во воениот и повоениот период носител на истакнати партиски функции во КПМ/СКМ.

Llahtova Kata (1924-1995), Pjesëmarrëse në LNÇ, politikanë, qeveritar. Kryetare e AFZH dhe i Lidhjes së shoqatave të gruas në Maqedoni. Deputete në kuvendin e republikës. Nënkryetare dhe kryetare e Kuvendit të RMV. Në periudhën e luftës dhe pas luftës bartëse e funksioneve të spikatura partiake në KPM/SKM.

267. **Лахтов Васил**, првиот докторант од областа на археологијата, докторирал во Словенија, прв македонец кој ја проучува Требенишката култура, пронаоѓач на многу историски артефакти меѓу кои една од требенишките погребални маски, охридскиот амфитеатар, еден од првите организатори на охридското културно лето и човек кој е основата на археологијата во државата. Учител е на Паско Кузман и братучед на првата и единствената жена, претседател на собранието на републиката - Ката Лахтова.

Llahtov Vasill, doktoranti i parë në fushën e arkeologjisë, mori doktoraturën e tij në Slloveni, maqedonasi i parë që studioi kulturën e Trebenicës, shpikësi i shumë artefakteve historike mes të cilave njëra nga maskat e varrimit të Trebenicës, amfiteatrin e Ohrit, një nga organizatorët e parë të Verës kulturore të Ohrit dhe njeriu bazë i arkeologjisë në vend. Është mësues i Pasko Kuzmanit dhe kushëri i gruas së parë dhe të vetme, Kryetares së Kuvendit të republikës - Kata Llahtova.

268. **Леб и сол**, најпознатиот рок бенд од Скопје, формирана во 1976 година. Основачите, Влатко Стефановски, Бодан Арсовски, Кокан Димушевски и Димитар Чочоровски и Гарабет Тавитијан формирајќи ја групата отвориле ново поглавје во современата македонска музичка историја. За време на 20-годишното постоење се смениле повеќе постави на групата, издале 10 студиски албуми и 4 албуми во живо и 2 компилации со нивните најголеми хитови. Креирале музика и за филм, театар и ТВ серии.

Leb i soll, Rok bendi më i famshëm maqedonas nga Shkupi, e formuar në vitin 1976. Themeluesit, Vlatko Stefanovski, Bodan Arsovski, Kokan Dimushevski, Dimitar Çoçorovski dhe Garabet Tavitian, formuan grupin dhe hapën një kapitull të ri në historinë bashkëkohore të muzikës maqedonase. Gjatë 20 viteve të ekzistencës së tij, disa formacione të grupit kanë ndryshuar, kanë publikuar 10

albume në studio, 4 albume live dhe 2 përmbledhje me hitet e tyre më të njohura. Ata gjithashtu krijuan muzikë për film, teatër dhe seri televizive.

269. **Лева Патика**, македонска рок група, формирана кон крајот на 70-тите години на 20-от век. Групата од самите почетоци целеше да го наметне специфичниот скопски урбан музички стил на тогашните југословенски простори. Нивниот најпознат, безвременски хит е песната „Неправда“ од првиот албум „ЕО, ЕО“.

Leva Patika, rok bandë maqedonase, e formuar në fundin e viteve të 70ta të shekullit XX. Që nga fillimet e tij, grupi synonte të impononte stilin specifik të muzikës urbane të Shkupit në territoret e atëhershme Jugosllave. Hiti i tyre i përjetshëm dhe më i famshëm është kënga "Nepravda" nga albumi i parë "EO, EO".

270. **Левенски Михаил** (1942-2010), невропсихијатар, поет, раскажувач, автор на драмски текстови, автор на сценарија за филм, хуманист. Во 2012 година, во чест на неговиот 70 роденден, неговото семејство ја основа фондацијата која го носи неговото име а посветена е на реализација на проекти од различни области со кои се унапредува квалитетот на живеењето на посебни категории луѓе гледано демографски и од социолошки аспект.

Levenski Mihail (1942-2010), Neuropsikiatër, poet, tregimtar, autor i teksteve dramatike, autor i skenarëve për film, humanist. Në vitin 2012, për nder të 70 vjetorit të lindjes, familja e tij themeloi fondacionin që mban emrin e tij dhe i është kushtuar realizimit të projekteve nga fusha të ndryshme që përmirësojnë cilësinë e jetës së kategorive të veçanta të njerëzve nga pikëpamja demografike dhe aspektit sociologjik.

271. **Леко Димитрие** (1863-1941), архитект. Студирал во Цирих и Атина. Тој е проектант на урбанистичкиот план на Скопје во 1914 година, награден на конкурсот со I награда. Планот на Димитрие Т. Леко станал основа врз која се изработени идните планови по Првата светска војна, а некои негови идеи и концепции се актуелни и денес.

Leko Dimitrie (1863-1941), arkitekt. Ka studiuar në Cyrih dhe Atinë. Ai është projektuesi i planit urbanistik të Shkupit në vitin 1914, i vlerësuar në konkursin me çmimin e I. Plani i Dimitrie T. Leko u bë bazë mbi të cilin u ndërtuan planet aktuale pas Luftës së Parë Botërore dhe disa ide dhe koncepte të tij janë aktuale edhe sot.

272. **Лековски Александар** (1933-2013), македонски композитор и диригент. Дипломирал на Одделот за диригирање на Музичката академија во Белград, каде што ги завршил и постдипломските студии. Бил директор на Операта и балетот при тогашниот Македонски народен театар, бил директор на Македонската филхармонија, бил прв диригент во Операта и балетот во Белград, претседател на Сојузот на композиторите на Македонија на Здружението на диригентите на Македонија, на Сојузот на музичките уметници на Македонија, на Музичката младина на Македонија. Добитник е на наградите „Панче Пешев“ од СОКОМ и „11 Октомври“.

Lekovski Aleksandar (1933-2013), kompozitor dhe dirigjent maqedonas. U diplomua në Seksionin për dirigjent në Akademinë e muzikës në Beograd, ku dhe i përfundoi studimet pasuniversitare. Ka qenë drejtor i Operës dhe baletit në Teatrin Kombëtar të atëhershëm maqedonas, drejtor i Filarmonisë së Maqedonisë, dirigjenti i parë i Operës dhe baletit në Beograd, president i

Shoqatës së kompozitorëve të Maqedonisë, i Shoqatës së dirigjentëve të Maqedonisë, i Lidhjes së artistëve të muzikës maqedonase, si i Muzikës rinore të Maqedonisë. Ai është fituesi i çmimeve "Pance Peshev" nga SOKOM dhe "11 Tetori".

273. **Ленинова**, поранешна улица која е вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите на Скопје.

Leninova, Rrugë e dikurshme që është e ngulitur në kujtesën kolektive dhe në ndërgjegjen kolektive të gjeneratave të Shkupit.

274. **Лерински Марко, Војвода** (1862-1902), Георги Иванов-Ѓуров, револуционер, војвода, член на МРО, близок пријател на Гоце Делчев, по познат како војвода Марко Лерински. Благодарение на неговото претходно воено искуство и организациони способности многу придонел за развојот на четничкиот институт во МРО. Неговата чета станала расадник за подготовка на четници и војводи за целата револуционерна организација.

Lerinski Marko, Duka (1862-1902), Georgi Ivanov-Gjurov, revolucionar, dukë, anëtar i MRO, mik i ngushtë i Goce Dellçevit, i njohur më mirë si Duka Marko Lerinski. Falë përvojës së tij të mëparshme ushtarake dhe aftësive organizative, ai kontribuoi shumë në zhvillimin e institutit çetnik në MRO. Çeta e tij u bë një vatër për trajnimin e çetnikëve dhe dukëve për të gjithë organizatën revolucionare.

275. **Лесновски Станислав**, македонски книжевник од 14 век, најзначајниот претставnik на Лесновскиот книжевен центар. Работел во првата половина на 14 век во Лесновскиот манастир и според Илија Велев, од 1353 година во Марковиот манастир покрај Скопје. Неговите ракопис се занимливи и значајни за истражување на јазични, книжевни, химнографски, калиграфски и орнаментолошки особини на Лесновскиот книжевен центар од тоа време

Lesnovski Stanislav, shkrimtar maqedonas nga shekulli XIV, përfaqësuesi më i rëndësishëm i Qendrës letrare Lesново. Ai punoi në gjysmën e parë të shekullit të XIV në Manastirin e Lesnovës dhe sipas Ilija Veleв, nga viti 1353 në Manastirin Markov afër Shkupit. Dorëshkrimet e tij janë interesante dhe domethënëse për hulumtimin e veçorive gjuhësore, letrare, himnografike, kaligrafike dhe zbukuruese të Qendrës letrare Lesново të asaj kohe.

276. **Ли Стен** (1922-2018), американски писател на стрипови, издавач, уредник, продуцент, телевизиски водите, глумец. Долгогодишен претседател на издавачката куќа Марвел комикс Автор на стрип јунаците Спајдермен, Ајронмен, Иксмен, Тор и др. Благодарение на Стен Ли, светот ги доби јунаците од Марвел.

Li Sten (1922-2018), shkrimtar amerikan i librave komikë, botues, redaktor, producent, prezantues televizivë, aktor. Drejtor i shtëpisë botuese Marvel Comics për një kohë të gjatë. Autor i heronjve të librave komikë Spiderman, Ironman, Xmen, Thor dhe të tjerë. Falë Sten Li, bota mori heronjtë e Marvelit.

277. **Лиотар Жан-Франсоа** (1924-1998), професор и еден од најзначајните постмодернистички филозофи на крајот на 20 век, си широк спектар на тематски истражувања: од теорија на знаењето до уметност, литература, музика, филм, урбанизам, политика итн. Познат е неговиот дијалог со Хабермас кој се однесувал на различните толкувања/интерпретации на поимите модерно и постмодерно. Најпознати

дела: Постмодерна состојба: извештај за состојбата на знаењето (1979), Раскол (1983).

Liotar Zhan-Fransoa (1924-1998), profesor dhe njëri ndër filozofët më të rëndësishëm post modernist gjatë fundit të shek. XX, si spektër i gjerë i hulumtimeve tematike: nga teoria e dijes deri tek arti, letërsia, muzika, filmi, urbanistika, politika etj. I njohur është dialogu i tij me Habermasin që ka të bëjë me interpretimet e ndryshme të nocioneve moderne dhe post moderne. Veprat e tij më të njohura janë: Gjendja post moderne: raporti mbi gjendjen e dijes (1979), Përçarja (1983).

278. **Липа**, листопадно дрво, национален симбол на многу земји, име на улица (со дрворед од липи) во неколку европски градови, симбол на Скопје.

Bliri, Pemë gjetherënëse, simbol kombëtar i shumë vendeve, emri i rrugës (me një rresht pemësh bliri) në disa qytete evropiane, simbol i Shkupit.

279. **Липша Тофовиќ, Ана** (1926-2012), првенка на Македонската опера и еден од нејзините основоположници. Родена е во Сисак, Хрватска, а своето музичко образование, под менторство на најпознатите хрватски вокални педагози го стекнува на Конзерваториумот во Загреб. Во Скопје пристигнува на 1 март 1948 година, а веќе на 14 март настапува како Мама Лучија во операта „Кавалерија рустикана“. На сцената на Македонската опера, во текот на својот работен век, сè до пензионирањето во 1980 година, реализира 35 оперски улоги и близу илјада претстави. За својата уметничка дејност, таа е добитник на повеќе награди, меѓу кои и највисоките државни - „11 Октомври“ за улогата на Орфеј во 1961 година, како и „11 Октомври“ за животно дело во 1975 година.

Lipsha Tofoviq, Ana (1926-2012), E para në Operën maqedonase dhe njëra nga themeluesit e saj. Ajo lindi në Sisak, Kroaci, ndërsa shkollimin e saj muzikor nën mentorimin e pedagogëve më të njohur vokalë kroatë e kreu në Konservatorin në Zagreb. Ajo arriti në Shkup më datën 1 mars të vitit 1948 dhe më 14 mars interpretoi si Nëna Luçija në operën "Cavalleria Rusticana". Në skenën e Operës së Maqedonisë, gjatë jetës së saj të punës, deri në pensionimin e saj në vitin 1980, ajo realizoi 35 role të operës dhe gati një mijë shfaqje. Për veprimtarinë e saj artistike, është fituese e disa çmimeve, duke përfshirë edhe dekoratat më të lartë - "11 Tetori", për rolin e Orfeut në vitin 1961, si dhe "11 Tetori" për arritje jetësore në vitin 1975.

280. **ЛПК**, народно движење на Косово. Формирана по ослободувањето, првенствено со поддршка на дијаспората од Швајцарија и Германија реактивирана во 1981 г. во Швајцарија, како марксистичко- ленинистички сојуз, со левичарска идеологија, а главно се залагало за правата на Албанците во поранешната југословенска федерација.

LPK, një lëvizje popullore në Kosovë. Formuar pas çlirimit, kryesisht me mbështetjen e diasporës nga Zvicra dhe Gjermania, u riaktivizua në vitin 1981 në Zvicër, si një aleancë marksiste-leniniste, me një ideologji të majtë, dhe kryesisht mbrojtë të drejtat e shqiptarëve në ish-federatën Jugosllave.

281. **Лукаровски Душко**, Градоначалник на Град Скопје 1948

Llukarovski Dushko, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1948

282. **Лутер Кинг Мартин** (1929-1968), афроамерикански свештеник борец за човекови права и граѓански права на афроамериканците, миротворец.

Добитник на Нобелова награда за мир. Заради неговата улога во американската историја, прогласен државен празник, Ден на Мартин Лутер Кинг во САД.(кај л)

Luther King Martin (1929-1968), Prifti afrikano-amerikan që luftoi për të drejtat e njeriut dhe të drejtat civile të afrikano-amerikanëve, paçebërës. Fitues i Çmimit Nobel për paqe. Për shkak të rolit të tij në historinë amerikane, u shpall një festë shtetërore, si Dita e Martin Luther King në SHBA.

283. **Сестри Мавровски**, интерпретаторки на македонски народни песни.

Motrat Markovski, interpretuese të këngëve maqedonase popullore.

284. **Мазев Петар** (1927-1993), еден од најзначајните македонски современи сликари, претставник на експресионизмот. Автор е на мозаиците во Спомен-костурницата во Велес и на керамопластиката на споменикот Македониум во Крушево. Добитник е на наградите „11 Октомври“ и „13 Ноември“.

Mazev Petar (1927-1993), Një nga piktorët më të rëndësishëm bashkëkohorë maqedonas, përfaqësues i ekspresionizmit. Është autor i mozaikëve në Monumentin përkujtitor në Veles dhe monumentit "Makedonium" në Krushevë. Fitues i çmimeve "11 Tetori" dhe "13 Nëntori".

285. **Малинска Веселинка** (1917-1987), македонска комунистка, учесничка во НОВ и вршител на политички функции по ослободувањето. Носител е на Партизанска споменица 1941. Била секретар на Месниот комитет на КПЈ во Скопје и уредник на неговото гласило „Весник“. Во 1942 год. заминала како борец во Вториот скопски партизански одред. Била кандидат за член на ЦК на КПМ (1943-1945), избран делегат на АВНОЈ, член на Главниот одбор на НОФ, одговорен уредник на списанието „Илинденски пат“, делегат и втор секретар на работното Претседателство на Првото заседание на АСНОМ, референт на Поверенството за информации и уредник на списанието „Македонка“. По ослободувањето била секретар на Главниот одбор на АФЖ за Македонија, главен и одговорен уредник на весникот „Нова Македонија“, директор на Радио Скопје, претседател на Здружението на новинарите, член на Извршниот совет на Собранието на СРМ (1963-1965), републички и сојузен пратеник, член на Претседателството на ЦК на СКМ, претседател на Универзитетскиот совет на УКИМ во Скопје и член на Претседателството на СРМ.

Malinska Veselinka (1917-1987), Komuniste maqedonase, pjesëmarrëse në LNÇ dhe mbajtëse e funksioneve politike pas çlirimit. Mbajtëse e "Dekoratës partizane 1941". Ishte sekretare e Komitetit lokal të PKJ-së në Shkup dhe redaktore e gazetës së tij "Vesnik". Në vitin 1942 kaloi si luftëtare në Çetën e dytë partizane të Shkupit. Ishte kandidate për anëtare të Komitetit Qendror të PKM-së (1943-1945), e zgjedhur delegate e AVNOJ-it, anëtare e Këshillit drejtues të NOF-it, kryeredaktore e revistës "Ilindenski Pat", delegate dhe sekretare e dytë e kryesisë së Sesionit të Parë të KAÇKM-së, referente e Komisionit për Informim dhe redaktore e revistës "Makedonka". Pas çlirimit ishte sekretare e Komisionit drejtues të AFZH-së për Maqedoninë, kryeredaktore e gazetës "Nova Makedonija", drejtoreshë e Radio-Shkupit, kryetare e Shoqatës së Gazetarëve të Maqedonisë, anëtare e Këshillit Ekzekutiv të Kuvendit i RFM-së (nga viti 1963 dhe 1965), deputete republikane dhe federale, anëtare e Kryesisë së Komitetit Qendror të LKM-së, kryetare e Këshillit Universitar të

Universitetit "Shën Kirili dhe Metodi" në Shkup dhe anëtare e Kryesisë së RFM-së.

286. **Макеларска Нада**, интерпретаторка на македонски народни песни.

Makelarska Nada, interpretuese e këngëve maqedonase popullore.

287. **Макијавели Николо** (1469-1527), италијански филозоф чие име го означува зачетокот на политичката мисла во ренесансата, писател и државник со импресивно влијание врз перцепциите за државното уредување и политичката прагма, протагонист на утилитарното владеење, инспиратор на нов филозофски правец што ќе му донесе и квалификации во негативен контекст, но и ќе го круниса како автор на една од највлијателните дела во светот „Владетелот“, создадена во времето на хуманизмот и ренесансата. Најпознат е по својата векови погрешно толкуваната максима: „Целта ги оправдува средствата“, делата „Умешноста на војувањето“, „Расправи за првите десет книги на Тит Ливиј“, „Историја на Фиренца“, а најважно дело од аспект на книжевноста е „Мандрагола“.

Makiaveli Nikolo (1469-1527), Filozof italian emri i të cilit shënon fillimin e mendimit politik në Rilindje, shkrimtar dhe burrë shteti me ndikim të madh në perceptimet e rendit shtetëror dhe pragmatizmit politik, protagonist i sundimit utilitar, frymëzues i një drejtimi të ri filozofik që do t'i sjellë atij edhe kualifikime në kontekste negative, por do ta kurorëzojë atë si autor të një prej veprave më me ndikim në botë, "Sundimtari", e krijuar në kohën e humanizmit dhe Rilindjes. Ai njihet më së shumti për maksimën e tij të keqinterpretuar në shekuj: "Qëllimi justifikon mjetet", veprat "Arti i Luftës", "Debate për dhjetë librat e parë të Titus Livy", "Historia e Firences", dhe vepra më e rëndësishme për sa i përket letërsisë është "Mandragola".

288. **Максим I Скопјанец**, православен патријарх (од 1655 до 1680 година) со потекло од Скопје.

Maksimi I Shkupjani, Patriark ortodoks (nga viti 1655 deri në vitin 1680) me origjinë nga Shkupi.

289. **Малиќи Енвер** (1952-2020), стопанственик, хуманист, политичар, член на Советот на Град Скопје и заменик градоначалник на Град Скопје во периодот 2017-2020.

Maliqi Enver (1952-2020), Biznesmen, humanist, politikan, anëtar i Këshillit të Qytetit të Shkupit dhe zëvendës kryetar i Qytetit të Shkupit në periudhën 2017-2020.

290. **Максут Џемаил** (1933-2001), македонски драмски и филмски актер со турско потекло. Бил член на Турската драма во Театарот на народностите во Скопје од 1953 до 1991 година, кога и се пензионирал. Има забележителни постигнувања и на филмското платно, како и на сцените на други театри.

Maksut Xhemail (1933-2001) Aktor maqedonas i dramës dhe filmit me origjinë turke. Anëtar i dramës turke në Teatrin e Kombësive në Shkup nga viti 1953 deri në 1991, kur doli në pension. Ka arritur arritje të jashtëzakonshme edhe në ekranin e filmit, si dhe në skenat e teatrove të tjerë.

291. **Манева Лилјана** (1917-2012), учесничка во НОАВМ, носителка на „Партизанска споменица 1941“, општествено-политички културен деец. По

Втората светска војна извршувала повеќе општествено-политички функции: аташе во амбасадата на ФНРЈ во Софија, заменик министер за земјоделство, Претседател на Главниот одбор на АФЖ на Македонија, републичка и сојузна пратеничка, уредничкак на списанието „Просветна Жена“, главен уредник на Радио Скопје и прв директор на Македонската Телевизија. Меѓу другите должности, прв претседател на советот на манифестацијата Охридско лето.

Maneva Liljana (1917-2012), pjesëmarrëse në NOAVM, mbajtëse e "Dekoratës Partizane 1941", figurë kulturore shoqërore-politike. Pas Luftës së Dytë Botërore ajo kreu disa funksione sociale dhe politike: atashe në ambasadën e Republikës Popullore Federale të Jugosllavisë në Sofje, zëvendësministër i Bujqësisë, kryetare e këshillit drejtues të AFZH-së të Maqedonisë, deputete republikane dhe federale, redaktore e revistës "Gruaja e arsimuar", kryeredaktore e Radio-Shkupit dhe drejtoreshë e parë e Televizionit Maqedonas. Ndërmjet detyrave të tjera, kryetare e parë e Këshillit të manifestimit "Vera e Ohrit".

292. **Маниса**, Република Турција. Збратимен град со Град Скопје во 1985 година.

Manisa, Republika e Turqisë. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 1985.

293. **Манифест на ГШ**, програмски документ на ГШ на НОВ и ПОМ. Објавен во октомври 1943 година во селото Црвена Вода. Манифестот ги содржи целите на заедничката борба на македонскиот народ со останатите југословенски народи и народности.

Manifesti i SHP, Dokumenti programor i Shtabit të Përgjithshëm të LNÇ-së dhe POM-së. Botuar në Tetor të vitit 1943 në fshatin "Crvena Voda". Manifesti përmban qëllimet e luftës së përbashkët të popullit maqedonas me popujt dhe kombësitë e tjera jugosllave.

294. **Маргарит Апостол** (1832-1903), влашки просветител и учител кои се борел за правото на Власите од османлиска Македонија да учат на својот мајчин јазик.

Margarit Apostol (1832-1903), Arsimtar dhe mësues vllah që luftoi për të drejtën e vllahëve nga Maqedonia osmane për të studiuar në gjuhën e tyre amtare

295. **Мариета и Лучија**, првите албански учителки во Дервен.

Marieta dhe Luçija, mësueset e para shqiptare në Derven.

296. **Маркес Габриел Гарсија** (1928-2014), колумбиски писател, еден од најголемите латино-американски писатели на 20 век, познат по своите левичарски погледи, новинар и политички активист. Во 1982 година ја добил Нобеловата награда за литература. Негови позначајни дела се: На полковникот нема кој да му пишува, Сеќавање на моите тажни проститутки, Есента на патријархот, Хроника на една најавена смрт и др. За негов најголем успех се смета романот Сто години самотија, објавен во 1967 година, со кој постигнал светска слава.

Markes Gabriel Garsia (1928-2014), Shkrimtar kolumbian, një nga shkrimtarët më të mëdhenj të Amerikës Latine të shekullit 20-të, i njohur për pikëpamjet e tij të majta, gazetar dhe aktivist politik. Në 1982 fitoi Çmimin Nobel për Letërsi. Veprat e tij më të rëndësishme janë: "Askush nuk i shkruan kolonelit", "Përkujtimi i prostitutave të mia të trishtuara", "Vjeshta e patriarkut", "Kronika e një vdekjeje

të njoftuar”, etj. Suksesi i tij më i madh është romani “Njëqind vjet vetmi”, botuar në vitin 1967, me të cilin ai arriti famë botërore.

297. **Марковиќ Дарко – Пецко** (1940-2016), карикатурист, сатиричар, филмски режисер, автор на популарниот стрип Пецко. Дипломиран инженер архитект, со специјализација по анимиран филм во Загреб. Долгогодишен главен уредник на хумористично-сатиричното списание „Остен“ и директор на Светската галерија на карикатури во Скопје.

Marković Darko – Pecko (1940-2016), Karikaturist, satirist, regjisor filmi, autor i strup-it të njohur Pecko. Inxhinier-arkitekt i diplomuar, i specializuar në filmin e animuar në Zagreb. Për shumë vite ishte kryeredaktor i revistës humoristiko-satirike "Osteni" dhe drejtor i Galerisë Botërore të Karikaturave në Shkup

298. **Марковски Крсте**, Градоначалник на Град Скопје 1960-1963

Markovski Kërste, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1960-1963

299. **Матевски Матеја**, (1929-2018), академик, поет, литературен и театарски критичар, есеист, преведувач. Завршил Филолошки факултет во Скопје. Работел во Македонската радио телевизија како новинар, уредник, па се до генерален директор. Бил претседател на МАНУ во периодот 2001-2004 година. Негови најпознати збирки поезија се: „Дождови“, „Перуника“, „Рамноденица“ и др. Добитник е на Златниот венец на СВП.

Matevski Mateja (1929-2018), akademik, poet, kritik letrar dhe teatri, eseist, përkthyes. Ka mbaruar Fakultetin Filologjik në Shkup. Ka punuar në Radio Televizionin Maqedonas si gazetar, redaktor, drejtor i përgjithshëm. Ishte Kryetar i Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Maqedonisë në periudhën 2001-2004. Përmbledhjet e tij më të njohura me poezi janë: "Shirat", "Perunika", "Ekuinoksi" etj. Është fituesi i "Kurora e Artë" të SPE-së.

300. **Медена земја**, по истоимениот документарен филм, кој освоил повеќе филмски награди, вториот македонски филm кој бил номиниран за nagradata „Оскар“, со две номинации, zanaјдобар интернационален филm и најдобар документарен филm

Vendi i mjaltit, Sipas filmit dokumentar me të njëjtin titull, i cili fitoi disa çmime filmike, filmi i dytë maqedonas që u propozua për çmimin "Oskar", me dy nominime, filmi më i mirë ndërkombëtar dhe filmi më i mirë dokumentar.

301. **Мексичка**, поранешна улица која е вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите/на постземјотресното Скопје.

Meksička, Rrugë e mëparshme e ngulitur në memorien kolektive të gjeneratave të Shkupit as tërmetit.

302. **Мемедали Керим Хоџа (1924-1991)**, писател за деца, публицист и новинар. Основно училиште завршил во Струга, а средно во Скопје. Прво работел во просвета, а потоа бил новинар во „Флака е велазеримит“. Бил уредник во списанијата за деца „Гезими“ и „Фатоси“. Се смета за основоположник на книжевноста за деца на албанскиот јазик.

Memedali Qerim Hoxha (1924-1991), Shkrimtar për fëmijë, publicist dhe gazetar. Shkollën fillore e kreu në Strugë, ndërsa shkollën e mesme në Shkup. Së pari ka punuar në arsim, dhe pastaj ishte gazetar në "Flaka e vëllazërimit".

Ishte redaktor i revistave për fëmijë "Gezimi" dhe "Fatosi". Ai konsiderohet themeluesi i letërsisë shqiptare për fëmijë..

303. **Метју Арнолд** (1822-1888), англиски поет, писател, културен и литературен критичар, кој вовел нова методологија на објективен пристап кон литературните дела. Извршил големо влијание врз англиската културна политика во викторијанскиот период, а критичарите го сметаат за „мост“ меѓу романтизмот и модернизмот. Најпознати дела: Критички есеи (1865), Култура и анархија (1869), Преводувањето на Хомер (1861).

Metju Arnold (1822-1888), Poet, shkrimtar, kritik kulturor dhe letrar anglez, i cili prezantoi një metodologji të re të qasjes objektive ndaj veprave letrare. Ka ndikim të madh në politikën kulturore angleze në periudhën Viktoriane, ndërsa kritikët e konsiderojnë si "urë" midis romantizmit dhe modernizmit. Veprat më të famshme: "Ese Kritike" (1865), "Kultura dhe Anarkia" (1869), "Përkthimi i Homerit" (1861).

304. **Миколовци Адем** (1939-2020, Косово), уметник, пратеник

Mikolovci Adem (1939-2020, Kosovë), artist, deputet

305. **Мизар**, македонска музичка рок група формирана во 1981 година. Во 2014 г. е снимен краткотражен документарен филм за групата, „Мизар-свезда на надежта“.

306. **Mizar**, Grup rok maqedonas i formuar në vitin 1981. Në vitin 2014 është xhiruar film me metrazh të shkurtër për grupin, „Mizar-ylli i shpresës“.

307. **Миланковиќ Милутин** (1879-1958), математичар, астроном, градежен инженер, геофизичар, климатолог; светски познат по разрешувањето на мистеријата на ледените доба и циклусите на климатски промени на Земјата; дава предлог за реформирање на календарот за изедначување на православна и католичка црква.

Milanković Milutin (1879-1958), matematikan, astronom, inxhinier ndërtimi, gjeolog, fizikan, klimatolog; me famë botërore për zgjidhjen e misterit të epokës së akullit dhe ciklevë të ndryshimit të klimës në Tokë; jep propozimin për reformimin e kalendarit për barazimin e kishës ortodokse dhe katolike.

308. **Миленковиќ Чедомир**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Milenković Čedomir, Luftëtar i çetës së parë partizane të Shkupit.

309. **Милески Мирко** (1923-1943), народен херој. Припадник на синдикалното движење меѓу двете светски војни, член на УРС-овите синдикати. Учесник во НОБ, во партизанскиот одред Козјак, па во кичевско-мавровскиот одред. Загинал во 1943 година, во одбрана на слободната територија во Кичево. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Mileski Mirko (1923-1943), hero i popullit. Pjesëtar i lëvizjes sindikale mes dy luftërave botërore, anëtar i sindikatave të URS. Pjesëmarrës në LNÇ, në Aradhet partizane Kozjak, pastaj në aradhet Kërçovë-Mavrovë. Vdiq në vitin 1943, në mbrojtje të çlirimit të territorit në Kërçovë. U vlerësua me dekoratën Hero i popullit në vitin 1953.

310. **Милосавлева Олга** (1935-1997), македонска балерина, кореограф и педагог. Завршила Средно балетско училиште во Скопје, во класата на Ѓ. Македонски и Н. Кирсанова. Припаѓа на првата балетска генерација во современа Македонија. Била член на Балетот при МНТ. Со кореографија

почнала да се занимава од 1958 година. Таа е една од најплодните македонски кореографи.

Milosavleva Olga (1935-1997), Balerinë maqedonase, koreografe dhe pedagoge. Ka përfunduar Shkollën e mesme të baletit në Shkup, në klasën e Gj. Makedonski dhe N. Kirsanova. I përket brezit të parë të baletit në Maqedoninë bashkëkohore. Ishte anëtare e baletit të MNT-së (1949-1976). Me koreografi filloi të merrej në vitin 1958. Është një nga koreografet më të frytshme maqedonase.

311. **Милошевски Лазо** (1926-1963), еден од најдобрите атлетичари во Македонија на сите времиња. Апсолутен првак на Македонија на куси патеки. Прв атлетичар од Македонија кој станал член на репрезентацијата на Југославија на 400 m. и 4 x 400 m. Има освоено златен медал на Балканијадата во Букурешт во штафетата 4 x 400 m. и четврто место во трката на 200 m.

Miloshevski Lazo (1926-1963) Një nga atletët më të mirë në Maqedoni të të gjitha kohërave. Kampion absolut i Maqedonisë në distanca të shkurtra. Atleti i parë nga Maqedonia që u bë anëtar i ekipit kombëtar Jugosllav në 400 m. dhe 4 x 400 m. Ka fituar medalje të artë në Ballkaniadën në Bukuresht në stafetën 4x400m. dhe vendin e katërt në garën 200m.

312. **Милошевски Тихомир** (1915-1984), народен херој. Учесник во НОБ, во партизанскиот одред Добри Даскалов, командант на Третата македонска бригада и на Четириесет и првата македонска дивизија. Делегат на Првото заседание на АСНОМ. По ослободувањето на Македонија бил поставен за командант на Петнаесеттиот македонски ударен корпус, со кој учествувал во завршните операции за ослободување на Југославија на Сремскиот фронт. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Milloshevski Tihomir (1915-1984), hero i popullit. Pjesëtar në LNÇ, në aradhet partizane Dobri Diskallov, komandant i Brigadës së tretë maqedonase dhe i Divizionit të dyzetentjë maqedonas. Delegat në seancën e parë të KAKKM. Pas çlirimit të Maqedonisë u emërua si komandant i Korpusit së pesëmbëdhjetë sulmues maqedonas, me të cilin mori pjesë në operacionet përfundimtare për çlirimin e Jugosllavisë në Frontin e Sremit. U vlerësua me dekoratën Hero i popullit në vitin 1953.

313. **Милчин Илија** (1918-2004), македонски актер, режисер, јазичар и преведувач. Директор на Драмата на Македонскиот народен театар во Скопје. Неговиот преведувачки опус опфаќа голем број значајни дела од руски, хрватски, бугарски и француски автори. Добитник е на наградите: „11 Октомври“, „Кирил Пејчиновиќ“, „Јован Стерија Поповиќ“, „13 Ноември“, „Војдан Чернодрински.

Milçin Ilija (1918-2004), Aktor, regjisor, gjuhëtar dhe përkthyes maqedonas. Nga viti 1965 deri më 1968 ishte drejtor i Dramës së Teatrit Kombëtar Maqedonas në Shkup. Puna e tij si përkthyes përfshin një numër veprash të rëndësishme nga autorë rusë, kroatë, bullgarë dhe francezë. Është laureat i çmimeve: "11 Tetori", "Kiril Pejçinoviq", "Jovan Sterija Popoviq", "13 Nëntori", "Voјdan Çernodrinski"

314. **Милутиновиќ Иван** (1901-1944), поранешна улица. Револуционер, член на раководството на КПЈ, учесник во НОБ и народен херој

Milutinoviќ Ivan (1901-1944), Rrugë e mëparshme. Revolucionar, anëtar i udhëheqësisë së PKJ-së, pjesëmarrës në LNÇ dhe hero i popullit

315. **Миљоски Кирил** (1912-1983), универзитетски професор, ректор на УКИМ, академик, учесник во НОБ. Припадник на напредното студентско движење, претседател на друштвото на македонските студенти Вардар и МАНАПО. Член на Иницијативниот одбор за свикување на АСНОМ, делегат на Првото заседание на АСНОМ, член на Президиумот на АСНОМ, член на Владата на НРМ. Прв ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, (1949-1954), член на МАНУ од првиот состав во 1967 година, дипломат.

Miloski Kirill (1912-1983), Profesor universiteti, rektor i Universitetit "Shën Kirili dhe Metodi", akademik, pjesëmarrës në LNÇ. Anëtar i lëvizjes së përparuar studentore, kryetar i shoqatës së studentëve maqedonas Vardar dhe MANAPO. Anëtar i shoqatës iniciative për thirrjen e KAQKM, delegat në Kuvendin e parë të KAQKM, anëtar i Presidiumit të KAQKM, anëtar i Qeverisë së RPM. Rektori i parë i Universitetit "Shën Kirili dhe Metodi", (1949-1954), anëtar i AMSHA nga përbërja e parë në vitin 1967, diplomat.

316. **Мимар Синан** (1489-1588), албански архитект во Отоманската империја.

Mimar Sinan (1489-1588), arkitekt shqiptar në Perandorinë osmane

317. **Минчев Никола** (1915-1997), учесник во НОБ, политичар, државник. Командант на кавадаречкиот партизански одред „Добри Даскалов“ и на Третата оперативна зона на НОБ и ПОМ. Делегат на АСНОМ, член на Президиумот на АСНОМ. Министер за образование во првата влада на НРМ. Претседател на Собранието на СРМ како и на Извршниот совет на СРМ. Републички и сојузен пратеник во повеќе состави. Носител на партизанска споменица 1941 и други републички и сојузни одликувања.

Minçev Nikola (1915-1997), Pjesëmarrës në LNÇ, politikan, burrë shteti. Komandant i çetës partizane të Kavadarit "Dobri Daskalov" dhe Zonës së Tretë Operative të Ushtrisë Nacionalçlirimtare dhe POM-së. Delegat i KAÇKM-së, anëtar i Presidiumit të KAÇKM-së. Ministër i Arsimit në qeverinë e parë të RPM-së. Kryetar i Asamblesë së RFM-së si dhe i Këshillit Ekzekutiv të RFM-së. Deputet i republikës dhe federal në disa përbërje. Mbajtësi i "Dekoratës partizane 1941" dhe dekoratave të tjera republikane dhe federale.

318. **Мисиркова Ката Руменова (1930-2012)**, раскажувач, романописец, поетеса и драмска писателка. Една е од најплодните македонски писателки. Автор е на книгите: „Милосија“, „Детството на Мисирков“, „Писмата до Сања“, „Огнена земја“ и др. Работниот век го завршила како библиотекар. Член била на ДПМ од 1966 година.

Misirkova Kata Rumeno (1930-2012), Tregimtare, romanciere, poeteshë dhe shkrimtare dramaturge. Një nga shkrimtaret maqedonase më të frytshme. Autore e librave: „Fëmijëria e Misirkov“, „Letra për Sanjën“, „Tokë e përflakur“ etj. Përfundoi karrierën e saj të punës si bibliotekare. Ishte anëtare e SHMSH-së nga viti 1966.

319. **Митрев Димитар** (1919-1976), учесник во НОБ, член на Македонскиот литературен кружок во Софија (1938), универзитетски професор, ректор на УКИМ, член на МАНУ. Професор и декан на Филозофски факултет. Основач и еден од претседателите на Друштвото на писателите на Македонија, републички и сојузен пратеник, уредник на списанијата „Нов ден“ и „Современост“. Добитник на повеќе награди и одликувања.

Mitrev Dimitar (1919-1976), pjesëmarrës në LNÇ, anëtar i Rrethit letrar maqedonas në Sofje (1938), profesor universiteti, rektor i UKIM, anëtar i AMSHA-së. Profesor dhe dekan i Fakultetit Filozofik. Themelues dhe një nga kryetarët e Shoqatës së Shkrimtarëve të Maqedonisë, deputet i republikës dhe federal, redaktor i revistave "Nov den" dhe "Sovremenost". Fitues i shumë çmimeve dhe dekoratave.

320. **Митровиќ Ратко**, поранешна улица. Ратко Митровиќ (1913 – 1941), народен херој. Уште многу млад се приклучува на прогресивното работничко движење. Член е на КПЈ од 1939 година, секретар на Окружниот комитет на КПЈ за Чачак, истакнат организатор на востанието во тој крај, а во првата непријателска офанзива бил опколен, фатен и обесен.

Mitrovic Ratko, Rrugë e mëparshme. Ratko Mitrovic (1913 - 1941), hero i popullit. Në një moshë shumë të re iu bashkua lëvizjes progresive punëtore. Është anëtar i PKJ-së që nga viti 1939, sekretar i Komitetit të Qarkut të PKJ-së për Çaçak, organizator i shquar i kryengritjes në atë zonë, ndërsa në ofensivën e parë të armikut ai u rrethua, u kap dhe u var.

321. **Михајловски Кирил-Груица** (1916-1991), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година. Бил комесар на Првата јужноморавска бригада во Србија, на Третата македонска бригада во Македонија, на Педесет и првата дивизија. Бил делегат на Првото заседание на АСНОМ. Во 1946 година ја предводел македонската делегација при пренесувањето на посмртните остатоци на Гоце Делчев од Софија во Скопје. Носител е на партизанска споменица 1941, одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Mihajlovski Kirill – Gruica (1916-1991), hero i popullit. Pjesëtar në LNÇ që nga viti 1941. Ka qenë komisionar i Brigadës së parë Moravinë të jugut në Serbi, në Brigadën e tretë maqedonase në Maqedoni, në Divizionin e pesëdhjetenjë. Ka qenë delegat i seancës së parë të KAKM-së. Në vitin 1946 e ka udhëhequr delegacionin maqedonas në transportimin e eshtrave të Goce Dellçevit nga Sofja në Shkup. Mbajtës i një monumenti partizan 1941, u vlerësua me dekoratën Hero i popullit në vitin 1953.

322. **Михајловски Михо** (1915-2003), народен херој. Припадник на напредното работничко движење меѓу двете светски војни, во Белград каде што работел. Учесник во НОБ. Учествувал во ослободувањето на градот Кичево во 1943 година. По формирањето на Првата македонско косовска бригада стапил во нејзините борбени редови и како заменик командант на баталјон во истата учествувал во Февруарскиот поход. По ослободувањето извршувал повеќе воени и државни функции. Носител е на Партизанска споменица 1941, Одликуван со орден Народен херој во 1952 година.

Mihajlovski Miho (1915-2003), hero i popullit. Anëtar i lëvizjes së përparuar të punës mes dy luftërave botërore në Beograd ku dhe ka punuar. Pjesëmarrës në LNÇ. Mori pjesë në çlirimin e qytetit të Kërçovës në vitin 1943. Pas formimit të Brigadës së Parë maqedono-kosovare iu bashkua radhëve të saj luftarake dhe në të njëjtën mori pjesë në Pushtimin e shkurtit si zëvendës komandant batalioni. Pas çlirimit, ka realizuar disa poste ushtarake dhe shtetërore. Mbajtës i Monumentit Partizan 1941, U shpall Hero i popullit në vitin 1952.

323. **Мифтари Бајрам**, пожарникар кој загина извршувајќи ја должноста.

Miftari Bajram, zjarrfikës i cili humbi jetën në krye të detyrës

324. **Мишковски Андреја** (1932-1998), лекар, специјалист по пластична хирургија, долгогодишен директор на Клиниката за пластична и реконструктивна хирургија Доктор Мишковски ја направил првата реплантација на отсечена рака во далечната 1973 година. Ги поставил темелите на денешната пластична хирургија, од неговата школа имаат излезоно бројни пластични хирурзи.

Mishkovski Andreja (1932-1998), Mjek, specialist në kirurgjinë plastike, drejtor për një kohë të gjatë i Klinikës për kirurgji plastike dhe rikonstruktuese. Dr. Mishkovski bëri transplantimin e parë të krahut të amputuar në vitin 1973. Ai vuri themelet e operacionit të sotëm plastik, nga shkolla e tij kanë dale shumë kirurgë plastike.

325. **Мјџеда Лазер** (1869-1935), католички свештеник.

Mjeda Lazër (1869-1935), Prift katolik.

326. **Младенов Никола** (1964-2013), новинар, сопственик и главен уредник на неделникот Фокус, еден од основоположниците на плуралистичките правила во македонското новинарство.

Mladenov Nikola (1964-2013), Gazetar, pronar dhe kryeredaktor i së përjavshmes “Fokus”, një nga themeluesit e rregullave pluraliste në gazetarinë maqedonase.

327. **Младеновиќ Милан** (1958-1994), југословенски рок музичар, најпознат како пејач и гитарист во групата Екатерина Велика.

Mladenović Milan (1958-1994), Këngëtar i muzikës rok, i njohur si këngëtari dhe kitaristi i grupit Ekaterina Velika.

328. **Момчиловиќ Павле**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Momčilović Pavle, Luftëtar i çetës së parë partizane të Shkupit.

329. **Момировски Јован** (1932-2015), повеќекратен носител на златни медали на светските игри во фудбал за глуви како член на Југословенската сениорска репрезентација. Фудбалската кариера ја започнал во Вардар, па во Металец, а на крајот од кариерата во фудбалскиот клуб за глуви лица Слобода од Скопје, каде бил и тренер.

Momirovski Jovan (1932-2015), kampion i shumëfishtë i medaljes së artë në Lojërat botërore të shurdhëve në futboll si anëtar i ekipit kombëtar të të rriturve, të Jugosllavisë. Filloi karrierën e tij të futbollit në Vardar, pastaj në “Metalec”, dhe në fund të karrierës së tij në klubin e futbollit për të shurdhër nga Shkupi “Sloboda”, ku ishte edhe trajner.

330. **Мојсовски Ангел** (1923-2001), народен херој. Припадник на напредното синдикално движење во периодот меѓу двете светски војни. Член на УРС-ов синдикат. Учесник во НОБ во редот на кумановскиот партизански одред, а по формирањето на Третата македонска бригада бил назначен за заменик командант на баталјон. Учествувал во Пролетната офанзива. По ослободувањето извршувал значајни војнички функции. Носител на Партизанска споменица 1941, одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Mojsovski Angell (1923-2001), Hero i popullit. Anëtar i lëvizjes së përparuar sindikale në periudhën midis dy luftërave botërore. Anëtar i sindikatës URS. Mori pjesë në LNÇ në radhët e aradheve partizane të Kumanovës dhe pas formimit të

Brigadës së Tretë Maqedonase, u emërua zëvendës komandant i një batalioni. Mori pjesë në Ofensivën e Pranverës. Pas çlirimit, ai kreu funksione të rëndësishme ushtarake. Mbajtës i Monumentit Partizan 1941, u shpall Hero i popullit në vitin 1953.

331. **Моне Жан** (1888 –1979), француски политички економист и дипломат. Влијателен поддржувач на европското единство, се смета за еден од (основачките) татковците на Европската Унија, кој ги има добиено наградите: Претседателски медал за слобода, Еразмо и други.

Mone Zhan (1888 –1979), Ekonomist politik dhe diplomat francez. Mbështetës me ndikim i unitetit evropian, konsiderohet si një nga etërit (themelues) të Bashkimit Evropian, i cili ka marrë çmimet: “Medalja Presidenciale për Liri”, “Erasmus” etj.

332. **Моне Клод** (1840-1926), француски сликар. Според неговата слика „Импресија, изгрејсонце“ е наречен правецот импресионизам.

Mone Klod (1840-1926), piktor francez. Sipas pikturës së tij „Impresion, lindja e diellit“ është titulluar drejtimi i impresionizmit.

333. **Моравија Алберто** (1907-1990), италијански писател, есеист, критичар. За скопјани познат по неговиот цитат, полн со сочувствителност и солидарност по земемјотресот. „Скопје не смее да остане само извештај од весниците за неговото страдање туку треба да се претвори во одговорност за сите нас, луѓето на денешницата и иднината кои би можеле да бидат жртви на слични катастрофи, сите треба да бидеме скопјани“

Moravija Alberto (1907-1990), Shkrimtar, eseist, kritik italian. I njohur për shkupjanët për citatin e tij, plot dhembshuri dhe solidaritet pas tërmetit. "Shkupi nuk duhet të mbetet vetëm një raport gazetare rreth vuajtjeve të tij, por duhet të shndërrohet në një përgjegjësi për të gjithë ne, njerëzit e sotëm dhe të ardhmes që mund të jenë viktimi të katastrofave të ngjashme, të gjithë duhet të jemi qytetarë të Shkupit."

334. **Мула Авни** (1928-2020), композитор и оперски пејач – баритон.

Mula Avni (1928-2020), Kompozitor dhe këngëtar i operës – bariton.

335. **Мултиетничка улица**, Македонија е мултиетничка држава, за да ја зајакнеме мултиетничката врска меѓу нас.

Rruga multietnike, Maqedonia është një shtet multietnik dhe për forcimin e lidhjeve ndëretnike mes nesh.

336. **Мусли Кемал**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Musli Kemal, Luftëtar i çetës së parë partizane të Shkupit.

337. **Муслиу Сефер** (1948-2006), документарист и новинар во МРТВ.

Musliu Sefer (1948-2006), dokumentarist dhe gazetar në RTM.

338. **Нан Чанг**, Народна Република Кина. Збратимен град со Град Скопје во 1985 година.

Nan Çang, Republika Popullore e Kinës. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 1985.

339. **Насер Гамал Абдел** (1918 – 1970), вториот претседател на Египет од 1956 до својата смрт во 1970, кој ги инспирирал анти-колонијалистичките движења и арапските револуции во повеќе земји: Алжир, Либија, Ирак и Јемен, а играл и значајна улога во формирањето на Палестинската ослободителна организација во 1964, како и во основањето на Движењето на неврзаните (со Тито и со Нехру), што води до директна и голема помош за Скопје по земјотресот во 1963. Насер се смета за еден од најважните политичари во современата арапска историја и во земјите во развој во 20. век.

Naser Gamal Abdel (1918 - 1970), Presidenti i dytë i Egjiptit nga viti 1956 deri në vdekjen e tij në vitin 1970, i cili frymëzoi lëvizjet anti-koloniale dhe revolucionet arabe në disa vende: Algjeri, Libi, Irak dhe Jemen, dhe luajti një rol të rëndësishëm në formimin e Organizatës Çlirimtare të Palestinës në vitin 1964, si dhe si në themelimin e Lëvizjes së vendeve të palidhura (me Titon dhe Nehru), që çoi në ndihmë të drejtpërdrejtë dhe të madhe për Shkupin pas tërmetit 1963. Naser konsiderohet si një nga politikanët më të rëndësishëm në historinë bashkëkohore arabe dhe në vendet në zhvillim në shekullin e 20-të.

340. **Наумовски Вангел** (1922-2006), македонски сликар, претставник на наивата. Имал над 30 самостојни и 100 групни изложби. Добитник е на наградите: „Свадбен венец“ на ДЛУМ, „7-ми Ноември“ на Град Охрид, Гран при за сликарство од Колекцијата „Винстон“ во Женева, „Нерешки мајстори“ на ДЛУМ, „Premio d'Italia“ (1980), „Premio Mondale della Cultura“ и „Statuata della Vittoria“ (1984) Во 1979 година станал член на италијанската Academia Italia de belle Arti e del Lavoro.

Naumovski Vangjel (1922-2006) Piktur maqedonas, përfaqësues i naivës. Ka mbi 30 ekspozita vetjake dhe 100 ekspozita në grup. Fitues i çmimeve: "Kurorë Dasme" në DLUM, "7 Nëntori" i Qytetit të Ohrit, "Grand Prih" për pikturë nga Koleksioni "Winston" nga Gjeneva, "Mjeshtër Vizatimi" në DLUM, "Premio d'Italia" (1980), "Premio Mondale della Cultura" dhe "Statuata della Vittoria" (1984) Në 1979, u bë anëtar i Academia Italiane Italia de belle Arti e del Lavoro në vitin 1979.

341. **Нацева Мара** (1920-2013), народен херој. Припадничка на напредното работничко движење во периодот меѓу двете светски војни. Учесничка во НОБ од 1941 година. Во текот на војната била повеќепати апсена и прогонувана. Најдолго престојувала во логорот за жени во Асеновград. Била избрана за делегат на АВНОЈ и на Првото заседание на АСНОМ. По ослободувањето извршувала повеќе високи политички функции. Одликувана со орден Народен херој во 1953 година.

Naceva Mara (1920-2013), Heroinë e Popullit. Anëtare e lëvizjes përparimtare punëtore në periudhën midis dy luftërave botërore. Mori pjesë në LNÇ që nga viti 1941. Gjatë luftës ajo u arrestua dhe u persekutua disa herë. Qëndroi në kampin e grave në Asenovgrad për një kohë shumë të gjatë. U zgjodh delegate e AVNOJ-it dhe Sesionit të Parë të KAÇKM-së. Pas çlirimit, ajo mbajti disa poste të larta politike. E dekoruar me urdhrin "Hero i Popullit" në vitin 1953.

342. **Нестор Нико** (1934-2015), пливачки маратонец. Член на клубот „Охридски бранови“. На републичките првенства има освоено 14 први места со повеќе републички рекорди во периодот од 1948 до 1967 година. Тој е прв македонец кој го препливал Охридското Езеро од Свети Наум до Струга во 1958 година, за 11 часа и 28 минути. Во 1959 год. Станал првиот

пливач од Југославија кој го препливал Ла Манш. Истата година бил избран за најуспешен спортист во Македонија.

Nestor Niko (1934-2015), Maratonas noti. Anëtar i klubit "Dallgët e Ohrit". Fitoi 14 vende të para në kampionatet kombëtare me disa rekorde kombëtare në periudhën 1948 - 1967. Ai është maqedonasi i parë që kaloi me not liqenin e Ohrit nga Shën Naumi në Strugë në 1958, për 11 orë dhe 28 minuta. Në vitin 1959, u bë notari i parë nga Jugosllavia që kaloi me not kanalin La Mansh. Në të njëjtin vit u zgjodh sportisti më i suksesshëm në Maqedoni.

343. **Нечевски Вангел (1922-2006)**, народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година. Интерниран во Бугарија во текот на 1942 година, а по враќањето стапил во партизанскиот одред Даме Груев извршувајќи курирска задача во одредот и во ГШ. Крајот на војната го дочекал како заменик командант на дивизија. По војната извршувал повеќе политички и државни функции. Одликуван со орден Народен херој во 1951 година.

Neçevski Vangjel (1922-2006), hero i popullit. Mori pjesë në LNÇ që nga viti 1941. I internuar në Bullgari gjatë vitit 1942, dhe pas kthimit të tij u bashkua me çetën partizane "Dame Gruev" duke kryer detyrën e korrierit në çetë dhe në Shtabin e Përgjithshëm. Fundin e luftës e priti si zëvendës komandant divizioni. Pas luftës mbajti disa funksione politike dhe shtetërore. Dekoruar me Urdhrin "Hero i Popullit" në vitin 1951.

344. **Нивици**, село во општина Преспа, Република Грција. Селото се наоѓа во најјужниот дел на големото Преспанско Езеро, во близината на троеѓето помеѓу Република Грција, Република Албанија и Република Северна Македонија. Во Нивици на 25 и 26 март 1949 година бил одржан вториот конгрес на Народноослободителниот фронт (НОФ). Во селото на 17 јуни 2018 година е потпишан договорот помеѓу Република Грција и Република Северна Македонија со чијашто имплементација заврши деценискиот спор меѓу двете соседни држави, околу името „Македонија“.

Nivici, Fshat në komunën e Prespës, Republika e Greqisë. Fshati ndodhet në pjesën më jugore të Liqenit të madh të Prespës, afër kufirit midis Republikës së Greqisë, Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut. Kongresi i dytë i Frontit Çlirimtar të Popullit (NOF) u mbajt në Nivici më 25 dhe 26 Mars 1949. Në këtë fshat më 17 qershor 2018 u nënshkrua marrëveshja midis Republikës së Greqisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut, me zbatimin e së cilës përfundoi mosmarrëveshja dhjetëravjeçare midis dy vendeve fqinje për emrin "Maqedoni".

345. **Николовски Благоја**, Градоначалник на Град Скопје 1951

Nikolovski Blagoja, Kryetar i Qytetit të Shkupit në vitin 1951

346. **Николовски Горан**, Градоначалник на Град Скопје 1993-1995

Nikolovski Goran, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1993-1995.

347. **Николовски Гоце (1947-2006)**, естраден уметник, познат по својот голем хит „Бисер балкански“. Зад него останаа бројни патриотски и љубовни песни кои денес се пејат ширум земјата.

Nikolovski Goce (1947-2006), aktor i estradës, i njohur për hitin më të madh të tij „Perla e Ballkanit“. Pas emrit të tij qëndrojnë shumë këngë patriotike dhe dashurie të cilat edhe sot këndohen në mbarë vendin.

348. **Николовски Саша Ѓумар** (1966-2019), македонски диригент. Дипломирал на ФМУ на отсекот за музичка теорија и педагогија и на отсекот за композиција и диригирање кај проф. Фимчо Муратовски. Во 1996 година специјализирал на конзерваториумот „Николај Римски-Корсаков“ во Санкт Петербург. Добитник е на наградата „Георги Божиков“.

Nikolovski Sasha Gjumar (1966-2019), Dirigjent maqedonas. U diplomua në FMU në Departamentin e teorisë dhe pedagogjisë së muzikës dhe në Departamentin e kompozimit dhe dirigjimit me prof. Fimço Muratovski. Në vitin 1996 u specializua në Konservatorin Nikolai Rimsky-Korsakov në Shën Petersburg dhe fitoi çmimin “Georgi Bozhikov”.

349. **Николовски Тодорче** (1902-1999), македонски театарски и филмски глумец. Член на Македонскиот народен театар бил од 1945 се до пензионирањето во 1974 година. По повод 45 годишната континуирана артистичка дејност ја добил наградата за животно дело „11 Октомври“.

Nikolovski Todorçe (1902-1999), Aktor maqedonas i teatrit dhe filmit. Anëtar i Teatrit Kombëtar Maqedonas nga viti 1945 deri në pension në vitin 1974. Me rastin e 45 vjetorit të veprimtarisë artistike, mori çmimin për arritje në jetë "11 Tetori".

350. **Нинов Славко** (1945-2018), македонски глумец. Целиот работен век од 1965 година до пензионирањето го поминал во Македонскиот народен театар, а во периодот од 1988-1993 година ја извршувал функцијата директор на Драмата при МНТ.

Ninov Slavko (1945-2018), Aktor maqedonas. Ai e kaloi tërë jetën e tij të punës nga viti 1965 deri në pension në Teatrin Kombëtar Maqedonas, dhe në periudhën nga viti 1988 deri në vitin 1993 ishte drejtor i Dramës në MNT.

351. **Нирнберг**, Сојузна Република Германија. Збратимен град со Град Скопје во 1982 година.

Nirnberg, Republika Federale e Gjermanisë. Qytet iu vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 1982.

352. **Ниче Фридрих** (1844- 1900), германски филозоф од XIX век, класичен филолог, критичар на модерната западноевропска цивилизација, на малограѓанството, на догматизмот и робувањето кон авторитетите. Се залагал за слободата на личноста и е противник на класичниот интелектуализам. Негови позначајни дела се: „Раѓање на трагедијата“ (1872) „За вистината и лагата во неморална смисла“ (1873) „Филозофијата во трагичното раздобје на Грците“ (1873) „Несовремени размисли“ (1876) „Човечко, премногу човечко“ (1878, дополн. 1879 и 1880) „Зора“ (1881) „Весела наука“ (1882) „Така зборуваше Заратустра“ (1883–1885) „Отаде доброто и злото“ (1886) „Генеалогичка на моралот“ (1887) „Случајот Вагнер“ (1888) „Самрак на идолиите“ (1888) „Антихрист“ (1888) „Ессе Homo“ (1888) „Ниче против Вагнер“ (1888) „Грчката држава“ (1871) „Волја за моќ“.

Niçe Fridrih (1844- 1900), Filozofi gjerman i shekullit të XIX, filolog klasik, kritik i civilizimit modern evropian perëndimor, borgjezisë së vogël, dogmatizmit dhe skllavërimin ndaj autoriteteve. Mbrojti lirinë e individit dhe ishte kundër intelektualizmit klasik. Veprat e tij më të rëndësishme janë: "Lindja e Tragjedisë" (1872) "Mbi të vërtetën dhe gënjeshtret në kuptimin imoral" (1873) "Filozofia në periudhën tragjike të grekëve" (1873) "Mendime jobashkëkohore" (1876) "Njerëzore, shumë njerëzore" (1878, i plotësuar në vitin 1879 dhe 1880) "Agimi

"(1881) "Shkencë e gëzuar" (1882) "Kështu foli Zarathustra" (1883–1885) "Përtej së mirës dhe së keqes" (1886) "Gjenealogji e Moralit" (1887) "Çështja Vagner" (1888) "Muzgu i idolëve" (1888) "Antikrishti" (1888) "Ecce Homo" (1888) "Niçe kundër Wagner" (1888) "Shteti Grek" (1871) "Vullneti për të fuqi".

353. **Ничевски Ристо** (1945-1996), еден од најдобрите македонски шахисти.

Niçevski Risto (1945-1996) një nga shahistët më të mirë maqedonas.

354. **НОВА МАКЕДОНИЈА**, прв дневен весник на македонски јазик, востановен со Решение на Президиумот на АСНОМ, донесено на неговата трета седница. Првиот број на весникот бил отпечатен во Горно Врановци на 29 октомври 1944 г., (вториот број бил отпечатен во Битола, а од третиот број весникот се печати во Скопје). Весникот го подготвувала комисијата за АГИТ-ПРОП при ЦК, на чело со Веселинка Малинска, а редакцијата на весникот ја сочинувале: Васил Ивановски и Дејан Алексиќ (уредници), Анѓа Веиновиќ (Џувалековска), Драгољуб Будимовски и Иван Точко (репортери) Василие Поповиќ-Џицо (кариатура) и Блаже Конески (одговорен за превод и редактирање). Весникот Нова Македонија бил отпечатен и на 27 јули 1963 година, ден по скопскиот катастрофален земјотрес. Во периодот на транзицијата весникот во 2003 година згаснал. Обновен е во 2008 година.

MAQEDONIA E RE, gazeta e parë ditore në gjuhën maqedonase, themeluar me vendim të Presidiumit të KAÇKM-së, i miratuar në seancën e tij të tretë. Numri i parë i gazetës u shtyp në "Gorno Vranovci" më 29 tetor 1944 (numri i dytë u shtyp në Manastir, dhe numri i tretë u shtyp në Shkup). Gazeta u përgatit nga komisioni AGIT-PROP pranë Komitetit Qendror, kryesuar nga Veselinka Malinska, kurse redaksia e gazetës përbëhej nga: Vasil Ivanovski dhe Dejan Aleksiq (redaktorë), Angja Veinoviq (Џuvalekovska), Dragoljub Budimovski dhe Ivan Toçko (reporterë) Vasilie Popoviq-Cico (karikaturë) dhe Blazhe Koneski (përgjegjës për përkthimin dhe redaktimin). Gazeta u botua edhe më 27 korrik 1963, një ditë pas tërmetit katastrofik në Shkup. Gjatë periudhës së tranzicionit në vitin 2003 gazeta u shua. Doli përsëri në shtyp në vitin 2008.

355. **Ново Маало (Новомаалска)**, Маало во Скопје.

Mëhalla e re (Novomalska), Mëhallë e Shkupit.

356. **Нотр Дам**, богородичната црква или Нотр Даме готска катедрала во Париз и седиште на надбискупот на градот. Богородичната црква се смета за најубав пример во француската готска архитектура.

Notër Dam, Katedralja Notër Dame ose Katedralja Gotike e Notre Dame në Paris dhe selia e kryepeshkopit të qytetit. Kisha e Shën Marisë konsiderohet si shembulli më i bukur i arkitekturës gotike franceze.

357. **Нуредини Сефедин** (1953-2017), уметник

Nuredini Sefedin (1953-2017), artist.

358. **Њутн Исак** (1642-1727), англиски физичар, математичар, алхемичар, астроном, филозоф, еден од највлијателните умови во науката воопшто. Автор на делото „Математички начела на природната филозофија“, со кое дело ги постави основите на класичната механика, ја опишува универзалната гравитација и трите закони на движењето.

Njutoni Isak (1642-1727), Fizikan anglez, matematikan, alkimist, astronom, filozof, një nga mendjet më me ndikim në shkencë në përgjithësi. Autori i veprës "Parimet matematikore të filozofisë natyrore", e cila vuri bazat e mekanikës klasike, përshkruan gravitetin universal dhe tri ligjet e lëvizjes.

359. **Овадија Естреја - Мара** (1921-1944), народен херој. Учесничка во напредното младинско и работничко движење, посебно активна во еврејската младинска организација. Учесник во НОБ од 1941 година. Непосредно пред депортацијата на евреите се вклучила во партизанскиот одред Даме Груев, потоа во Гоце Делчев. По формирањето на Третата македонска ударна бригада станала заменик политички комесар на чета и политички комесар на баталјон во Седмата македонска бригада. Загинала во борба со тогашната бугарска војска на Кајмакчалан. Одликувана со орден Народен херој во 1953 година.

Ovadija Estreja - Mara (1921-1944), heroinë e popullit. Mori pjesë në lëvizjen përparimtare rinore dhe punëtoare, veçanërisht aktive në organizatën rinore hebreje. Mori pjesë në LNÇ që nga viti 1941. Para dëbimit të hebrenjve, ajo u bashkua me çetën partizane "Dame Gruev", pastaj "Goce Delçev". Pas formimit të Brigadës së tretë sulmuese maqedonase, ajo u bë zëvendës sekretere politike e batalionit në Brigadën e shtatë maqedonase. Vdiq në një betejë me ushtrinë e atëhershme Bullgare në Kajmakçalan. Është dekoruar me urdhrin "Heroi i Popullit" në vitin 1953.

360. **Октомвриска револуција**, поранешна улица. Октомвриска револуција (позната и како Болшевичка револуција) — втората фаза на Руската револуција од 1917 г. Првата фаза на Руската револуција започнала со Февруарската револуција во истата година. Револуцијата ја кренале руските болшевици на чело со Владимир Ленин и Лав Троцки заедно со меншевиците, левите социјалисти и анархистите. Оваа револуција била првата марксистичко-комунистичка револуција во историјата. Резултатот од револуцијата било воведување на еднопартиска власт на комунистите и реорганизација на претходното Руско царство во Сојуз на Советските Социјалистички Републики.

Revolucioni i Tetorit, Rrugë e mëparshme. Revolucioni i Tetorit (i njohur gjithashtu si Revolucioni Bolshevik) - faza e dytë e Revolucionit Rus të vitit 1917. Faza e parë e Revolucionit Rus filloi me Revolucionin e Shkurtit në të njëjtin vit. Revolucioni filloi nga bolshevikët rusë të udhëhequr nga Vladimir Lenin dhe Lav Trocki së bashku me menshevikët, socialistët e majtë dhe anarkistët. Ky revolucion ishte revolucioni i parë marksist-komunist në histori. Rezultati i revolucionit ishte vendosja e sundimit një partiak nga komunistët dhe riorganizimi i ish Perandorisë Ruse në Bashkimin e Republikave Socialiste Sovjetike

361. **Олаф V** (1903-1991), Крал на Норвешка од 1957 до 1991. После земјотресот го посетил Скопје и Детската клиника во Козле, којашто е донација на Кралството Норвешка.

Olaf V (1903-1991), Mbreti i Norvegjisë nga viti 1957 deri në vitin 1991. Pas tërmetit ai vizitoi Shkupin dhe Klinikën e Fëmijëve në Kozle, e cila është donacion i Mbretërisë së Norvegjisë.

362. **Омер Назми**, член на организацијата Јуџел (на Турците во Македонија). Главна цел на организацијата била зачувување на турскиот

јазик и култура односно интелектуално издигнување на турската заедница во Македонија. При една провала во организацијата, бил осуден на смрт со стрелање во 1948 година.

Omer Nazmi, anëtar i organizatës Yuxhel (i turqve në Maqedoni). Qëllimi kryesor i organizatës ishte ruajtja e gjuhës dhe kulturës turke, përkatësisht ngritja intelektuale e komunitetit turk në Maqedoni. Gjatë një bastisjeje në organizatë, u dënua me vdekje me pushkatim në vitin 1948.

363. **Орвел Џорџ** (1903-1950), англиски романиер, есеист, новинар и критичар. Автор на познатите дела „1984“ и „Животинска фарма“

Oruel Xhorxh (1903-1950), romancier anglez, eseist, gazetar dhe kritik. Autor i veprave të njohura „1984“ dhe „Ferma e kafshëve“

364. **Органџиева Цвета**, се смета за една од првите македонски поетеси.

Organxhieva Cveta, konsiderohet si një nga poeteshat e para maqedonase.

365. **Ончевски Боро**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Onçevski Boro - Luftëtar i çetës së paarë partizane.

366. **Османли Димитрие** (1927-2006), прв македонски дипломиран филмски и театарски режисер, наш прв автор на игран филм (Мирно лето). Дипломирал на отсеко за режија на Театарската академија во Белград во 1952 година. Специјализирал во Париз од 1963 до 1962 година. Работел како уметнички раководител и режисер во Народниот театар Битола (1953-1954). Бил раководител на уметничката реализација и режисер во Радиотелевизија Скопје (1965-1969). Бил продекан од Одделот за драмска уметност при Факултетот за музичка уметност и прв декан на осамостоениот Факултет за драмски уметности во Скопје. Режираше повеќе од 90 театарски претстави.

Osmanli Dimitrie (1927-2006), Regjisori i parë i diplomuar i filmit dhe teatrit maqedonas, autori ynë i parë i një filmi artistik (Verë Paqësore). U diplomua në departamentin e regjisë në Akademinë e teatrit në Beograd në vitin 1952. U specializua në Paris nga viti 1963 në 1962. Punoi si drejtor artistik dhe drejtor në Teatrin kombëtar në Manastir (1953-1954). Ishte drejtor i realizimit artistik dhe drejtor në Radio televizionin Shkup (1965-1969). Ishte prodhues i Departamentit të arteve dramatike në Fakultetin e muzikës dhe dekani i parë i Fakultetit të pavarur të arteve dramatike në Shkup. Ka drejtuar më shumë se 90 shfaqje teatri.

367. **Пагаруша Неџмије** (1933-2020), сопрано/пејачка

Pagarusha Nexhmije (1933-2020), soprano/këngëtare

368. **Пајонска**, област во Античката македонска држава, која на север се протегала до територијата на денешно Скопје.

Pajonska, Krahinë në shtetin antik maqedonas, e cila shtrihej në veri deri në territorin e Shkupit të sotëm.

369. **Пандевски Манол** (1925-1998), историчар, академик. Еден од основоположниците на македонската национална историографија. Директор на Институтот за национална историја, Автор на голем број научни статии и трудови, добитник на многу значајни награди, меѓу кои и наградата „11 Октомври“, за животно дело.

Pandevski Manol (1925-1998), Historian, akademik. Një nga themeluesit e historiografisë kombëtare maqedonase. Drejtor i Institutit të Historisë Kombëtare, autor i artikujve dhe punimeve të shumta shkencore, fitues i shumë çmimeve të rëndësishme, përfshirë çmimin "11 Tetori".

370. **Папеш Олга** (1930-2011), архитектка. Припаѓа на генерацијата архитеки кои имале можност да го градат Скопје по земјотресот. Папеш била дел од тимот, кој го изработиле проектот за НУ Библиотека „Св. Климент Охридски“, за зградата на МРТВ, Комплексот банки. Нејзината главна преокупација сепак било проектирањето на објекти за домување.

Papesh Olga (1930-2011), arkitekthe. I përket brezit të arkitektëve që patën mundësinë të ndërtojnë Shkupin pas tërmetit. Papesh ishte pjesë e ekipit që zhvilloi projektin për Bibliotekën IK "Shën Klimenti i Ohrit", për ndërtesën e RTVM-së, Kompleksin e Bankave. Preokupimi i saj kryesor, ishte dizajnimi i ndërtesave të banimit.

371. **Парк на Горанците**, Горанците се мал етникум со преголема традиција, јаки корени, го говорат изворно Македонскиот јазик и ја гаат традицијата со векови непроменета. Познати слаткари, буреѓици, кебапчици, без којшто градот Скопје не може да се замисли себеси, а во градот Скопје, Горанците бројат преку 500 семејства.

Parku i Goranëve, Goranët janë një grup i vogël etnik me tradita të shumta dhe rrënjë të forta, gjuhën maqedonase e flasin në mënyrë të përkryer dhe e vazhdojnë traditën e pandryshuar me shekuj. Qyteti i Shkupit nuk mund të imagjinohet pa pastiçeritë, byrektoret, qebaptoret e njohura të tyre ku në qytetin e Shkupit goranët numërojnë mbi 500 familje

372. **Парк Ислахане**, изграден е во втората половина на 19 век од Салих Асим, син на Рустем-бег, од познатото скопско семејство Симитчилер. Стариот парк „Ислахане“, според записите и документите, зафаќал простор од 18.000 квадратни метри, се наоѓал во близината на занаетчиското училиште – Ислахане, кое пак се наоѓало во близината на гимназијата „Идадија“ (денешната општина Центар).

Parku Isllahane, I ndërtuar në gjysmën e dytë të shek. 19-të nga Salih Asim, djali i Rustem Beut, nga familja e njohur shkupjane Simitçiler. Parku i vjetër "Isllahane", sipas të dhënave dhe dokumenteve, mbulonte një hapësirë prej 18.000 metra katror, e cila ndodhej afër shkollës së artizanateve – Isllahane, në afërsi të Gjimnazit "Idadija" (Komuna e sotme e Qendrës).

373. **Пауел Роберт Баден** (1852-1941), британски воен старешина, основач на Светската организација на извидници во 1907 г., чиј дел е и Сојузот на извидници на Македонија

Pauel Robert Baden (1852-1941), Udhëheqës ushtarak britanik, themelues i Organizatës botërore të vëzhguesve në vitin 1907, pjesë e së cilës është Lidhja e vëzhguesve të Maqedonisë.

374. **Пејов Наум** (1919-2003), учесник во НОБ, командант на партизанскиот одред „Лазо Трповски“, заменик командант на Првата егејска ударна бригада, член на окружниот комитет на СНОФ за Костурско. По војната извршувал разни политички и државни функции во тогашната СРМ

Pejov Naum (1919-2003), pjesëmarrës në LNÇ, komandant i çetës partizane "Lazo Tërповski", zëvendës komandant i Brigadës së parë sulmues të Egjeut,

anëtar i komitetit të qarkut SNOF për rajonin e Kosturit. Pas luftës kreu funksione të ndryshme politike dhe shtetërore në Maqedoninë e atëhershme të RFM-së.

375. **Пендовски Бранко (1927-2011)**, македонски писател. Гимназија завршил во Штип, а Филозофски факултет во Скопје. Како стипендист на француската влада, на Сорбона ја проучувал современата француска драма. Бил член на Друштвото на писателите на Македонија од 1953 година и претседател на ДПМ. Добитник е на наградата „Војдан Чернодрински“.

Pendovski Branko (1927-2011), Shkrimtar maqedonas. Shkollën e mesme e kreu në Shtip, ndërsa Fakultetin Filozofik në Shkup. Si një bursist i qeverisë franceze, ai studioi dramën bashkëkohore franceze në Sorbonë. Ishte anëtar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Maqedonisë që nga viti 1953 dhe president i SHSHM-së. Laureat i çmimit "Voјdan Çernodrinski".

376. **Пеќинар Миладин (1893-1973)**, градежен инженер, универзитетски професор, академик. Проектант на браната Матка.

Peqinar Miladin (1893-1973), inxhinier ndërtimi, professor universiteti, akademik. Projektues i digës Matka.

377. **Петро Нини Луараси (1865-1911)**, наставник на првото албанско училиште

Petro Nini Luarasi (1865-1911), mësues i shkollës së parë shqiptare

378. **Петров Благоја Караѓуле (1924-1963)** македонски оперски пејач. Во 1949 г. дебитирал на сцената на Операта на МНТ со улогата на Маркизот во операта Травијата. Остварил повеќе од 15 улоги. Познат е и како исклучителен интерпретатор на народни песни. Загинува трагично во големиот скопски земјотрес 1963 год

Petrov Blagoja Karagjule (1924-1963) Këngëtar i operës maqedonase. Në vitin 1949 debutoi në skenën e Operës në TKM me rolin e Markezit në operën Traviata. Ka realizuar më shumë se 15 role. Ai njihet gjithashtu si një interpretues i jashtëzakonshëm i këngëve popullore. Vdiq tragjikisht në tërmetin e madh të Shkupit në vitin 1963.

379. **Петровски Кочо (1926-1988)**, музичар, хармоникаш, водач на оркестар, композитор, аранжер и продуцент на македонски народни и новосоздадени фолклорни песни.

Petrovski Koço (1926-1988), Muzikant, fizarmonist, udhëheqës orkestre, kompozitor, aranzhues dhe producent i këngëve popullore maqedonase dhe këngëve popullore të reja.

380. **Петрушевски Иван (Ванчо) (1951-2018)**, македонски глумец со богато актерско портфолио, добитник на многу награди. Активен и на повеќе полиња надвор од театарот. Позната јавна личност.

Petrushevski Ivan (Vanço) (1951-2018), aktor maqedonas me një portofol të pasur aktrimi, fitues i shumë çmimeve. Aktiv në shumë fusha jashtë teatrit. Figurë e njohur publike.

381. **Петрушевски Михаил (1911-1990)**, универзитетски професор, ректор на УКИМ, академик. Основач на Филозофскиот факултет во Скопје и негов прв декан. Ректор на УКИМ 1956-1958 година, Автор на голем број научни трудови од областа на класичната филологија. Посебно значајни се

неговите препеви на делата на Хомер, Илијада и Одисеја. Добитник на голем број научни признанија, награди и одликувања.

Petrushevski Mihail (1911-1990), profesor universiteti, rektor i UKIM, akademik. themelues i Fakultetit filozofik në Shkup dhe dekani i tij i parë. Rektor i UKIM 1956-1958, Autor i punimeve të shumta shkencore në fushën e filologjisë klasike. Veçanërisht të rëndësishme janë përkthimet e tij Homeri, Iliada dhe Odisea. Laureat i shumë mirënjohjeve, çmimeve dhe dekorimeve.

382. **Пикасо Пабло** (1881-1973), еден од најголемите мајстори на сликарството во 20 век. Заедно со Жорж Брак, тој е основач на кубизмот. Посебно место во неговиот уметнички опус заземаат композициите „Госпоѓиците Авињон“, „Герника“ и големата ѕидна слика во палатата на УНЕСКО во Париз.. Пикасо многу се соживеал со скопската трагедија од земјотресот во 1963 година и со солидарната акција за собирање уметнички дела. Тој меѓу првите се огласил, испраќајќи ја својата позната слика „Глава на жена“, која што е изложена во Музејот на современа ументност..

Pikaso Pablo (1881-1973), Një nga mjeshtret më të mëdhenj të pikturës në shekullin e 20-të. Së bashku me Zhorzh Brak, ai është themeluesi i kubizmit. Një vend të veçantë në punën e tij artistike zënë kompozimet "Miss Avinjon", "Gernika" dhe piktura e madhe në mur në Pallatin UNESCO në Paris. Pikaso u prek thellë nga tragjedia e Shkupit e tërmetit të vitit 1963 dhe u solidarizua me aksionin për të mbledhur vepra arti. Ai ishte ndër të parët që u paraqit, duke dërguar pikturën e tij të famshme "Koka e Gruas", e cila është e ekspozuar në Muzeun e Artit Bashkëkohor.

383. **Пиреј**, романот „Пиреј“ македонската критика го прогласи за ремек-дело на македонската современа проза. Романот е добитник на највисоките книжевни награди во Македонија.

Pirej, Romani "Pirej" u shpall nga kritikët maqedonas si një kryevepër e prozës bashkëkohore maqedonase. Romani është fitues i çmimeve më të larta letrare në Maqedoni.

384. **Пировска Уранија** (1926-2012), борец на Демократската армија на Грција (ДАГ). Во текот на НОБ (1941-1945) е реонски активист на младинската организација ЕПОН за реонот Пополе - Костурско, потоа е борец во Леринско-костурскиот баталјон и Првата егејска ударна бригада. Од август 1945 година се вклучува во редовите на НОФ, АФЖ и работи како реонски и окружен активист и член на Секретаријатот на Главниот одбор на АФЖ. Била член на Организациониот комитет и на раководството на Комунистичката организација на Егејска Македонија (КОЕМ).

Pirovska Uranija (1926-2012), Luftëtare e ushtrisë demokratike të Greqisë (DAG). Gjatë LNÇ-së (1941-1945) ajo ishte aktiviste rajonale e organizatës rinore EPON për rajonin Popole - Kostur, më pas luftëtare në batalionin Florinë-Kostur dhe të Brigadës së parë sulmuese të Egjeut. Nga gushti 1945 ai u bashkua me radhët e NOF-së, AFZH-së dhe punoi si aktiviste rajonale dhe rrethi dhe anëtare e Sekretariatit të këshillit drejtues të AFZH-së. Ishte anëtare e Komitetit organizativ dhe udhëheqjes së Organizatës komuniste të Maqedonisë së Egjeut (KOEM).

385. **Питсбург**, Пенсилванија, САД. Збратимен град со Град Скопје во 2001 година.

Pitsburg, Pensilvani, SHBA. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 2001.

386. **Планк Макс** (1858-1947), основач на квантната физика. Добитник на Нобеловата награда за физика во 1918 година.

Plank Maks (1858-1947) Themelues i fizikës kuantike. Fitues i Çmimit Nobel për fizikë në vitin 1918.

387. **Подгорица (Подгоричка)**, Република Црна Гора. Збратимен град со Град Скопје во 2008 година.

Podgorica (Podgoricës), Republika e Malit të Zi. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 2008.

388. **Подграѓе**, месност во старата чаршија, под Калето. Називот е стар, а турскиот превод Тафтакала (Тахтакала) сè уште се среќава во разговорниот јазик на скопјаните.

Podgragje, është lokalitet në Çarshinë e Vjetër, nën Kala. Emri është i vjetër, dhe përkthimi në gjuhën turke Taftakala (Tahtakala) ende përdoret në gjuhën e shkupjanëve.

389. **Попадински Иљо Димов Војвода** (1864, с. Попадија, Леринско - 1958, Скопје), македонски револуционер, војвода на ВМОРО. Во 1902 година е избран за член на месниот комитет на ВМОРО за селата Сетина и Попадија во Леринско, а во 1903 година е назначен за војвода. Учесник е во Илинденското востание, а по пропаста на востанието, прогонуван од Турците заминува во Јужна Америка, но повторно се враќа. За време на Граѓанската војна, во 1948 година, Иљо бил принуден со своето семејство да го напушти селото Крушоради и се преселува во НР Македонија.

Popadinski Iljo Dimov Vojvoda (1864, f. Popadija, rajoni i Florinës - 1958, Shkup) Revolucionar maqedonas, udhëheqës i VMORO-së. Në vitin 1902 u zgjodh anëtar i komitetit lokal të VMORO-së për fshatrat Setina dhe Popadija në rajonin e Florinës, dhe në vitin 1903 u emërua vojvodë. Mori pjesë në Kryengritjen e Ilindenit dhe pas shtypjes së kryengritjes, i përndjekur nga turqit, u largua Amerikën e Jugut, por kthehet përsëri gjatë Luftës Civile, në vitin 1948, Iljo u detyrua me familjen e tij të largohej nga fshati Krushoradi dhe strehohet në RP të Maqedonisë.

390. **Попов Благој**, Градоначалник на Град Скопје 1963-1969

Popov Blagoj, Kryetar i Qytetit të Shkupit 1963-1969

391. **Поповски Душан**, Градоначалник на Град Скопје 1984-1986

Popovski Dushan Kryetar i Qytetit të Shkupit 1984-1986.

392. **Поповски Живко** (1934-2007), македонски архитект и професор на Архитектонскиот факултет во Скопје. Негово најпознато дело е Градскиот трговски центар во Скопје.

Popovski Zhivko (1934-2007), Arkitekt dhe profesor maqedonas në Fakultetin e Arkitekturës në Shkup. Vepra e tij më e njohur është Qendra Tregtare e Qytetit në Shkup.

393. **Поповски Јован** (1916-2012), публицист, писател, сценарист новинар. Прв ја објавил веста за скопскиот земјотрес на 26.07.1963 година, континуирано известувал во најтешките денови за состојбите во Скопје со

што дал значаен придонес за помошта која пристигала во Скопје од сите страни

Popovski Jovan (1916-2012), publicist, shkrimtar, skenarist, gazetar. Ai ishte i pari që publikoi lajmet për tërmetin e Shkupit më 26 korrik 1963, raportoi vazhdimisht për situatën në Shkup gjatë ditëve më të vështira, duke dhënë kështu një kontribut të rëndësishëm në ndihmën që arriti në Shkup nga të gjitha anët.

394. **Попоски Панче** (1924-1944), народен херој. Припадник на напредното младинско движење. Учесник во НОБ во редовите на Првата македонско-косовска ударна бригада. Учествувал во борбите за одбрана на слободната територија во Дебарца. По формирањето на Првата македонска ударна бригада, бил назначен за заменик комесар на баталјон. Загинал во борбите за ослободување на Дебар. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Poposki Pançe (1924-1944), hero i popullit. Anëtar i lëvizjes përparimtare rinore. Pjesëmarrës në LNÇ në radhët e Brigadës së Parë Sulmuese Maqedono-Kosovare. Mori pjesë në luftimet për mbrojtjen e territorit të lirë në Debarcë. Pas formimit të Brigadës së Parë Sulmuese të Maqedonisë, u emërua nënkomisar i batalionit. Vdiq në betejat për çlirimin e Dibrës. Dekoruar me urdhrin "Heroit i Popullit" në vitin 1953.

395. **Попов Трајче** (1923-2007), доајен на македонската кинематографија со богат опус на филмски дела, документарни и играни (Македонска крвава свадба, Пресуда итн.) Еден од основачите на филмскиот фестивал Милтон Манаки.

Popov Trajçe (1923-2007), Themelues i kinematografisë maqedonase me një opus të pasur filmash, dokumentarë dhe filma artistikë ("Dasma e Përgjakshme maqedonase, Aktgjykimi, etj.) Një nga themeluesit e festivalit të lilmit "Milton Manaki".

396. **Порадеци Ласгуш** (1899-1987), поет и писател

Poradeci Lasgush (1899-1987), poet dhe shkrimtar.

397. **Праведни меѓу народите**, највисоко државно признание на државата Израел, за „спасителите“, т.е. праведните, хумани и храбри скопјани (Хаџи Митков Тодор, Хаџи Миткова Пандора, Рибарев Трајко, Рибарева Драгица, Тодоров Александар, Тодорова Блага), кои ја презеле целата одговорност за опстанокот на голем број од луѓето кои со нивна помош успеале да ја избегнат гетоизацијата, апсењето, депортацијата во логорите ширум Европа.

Të drejtë ndërmjet popujve, mirënjohja më e lartë shtetërore e shtetit të Izraelit, për "shpëtimtarët", qytetarët e drejtë, humanë dhe trima të Shkupit (Todor Haxhi Mitkov, Pandora Haxhi Mitkova, Trajko Ribarev, Dragica Ribareva, Aleksandar Todorov, Blaga Todorova), të cilët morën përgjegjësinë e plotë për mbijetesën e shumë prej njerëzve që arritën me ndihmën e tyre të shmangin getoizimin, arrestimin, dëbimin në kampe në mbarë Evropën.

398. **Првомајска**, поранешна улица која е вградена во колективната меморија и во колективната свест на генерациите/на постземјотресното Скопје.

Prvomajska, Rrugë e mëparshme që është ngulitur në kujtesën kolektive dhe në ndërgjegjen kolektive të brezave, të Shkupit pas tërmetit.

399. **Прв скопски партизански одред**, прва партизанска единица на НОВ во Македонија. Формиран е на 22 август 1941 година кај месноста Чифлик, во близина на градскиот парк и опстојува до 2 ноември 1941 година. Прв командант на одредот бил Чедомир Миленковиќ, а потоа, Љубомир Лековиќ. Политички комесар на одредот бил Дане Крапчев. За време на постоењето на Одредот, во него, континуирано или повремено, се бореле 42 борци од кои 17 загинале во текот на НОВ.

Нјесиа е парë partizane e Shkupit, Нјесиа е парë partizane e LNÇ-së në Maqedoni. U formua më 22 gusht 1941 në lokalitetin Çiflik, afër parkut të qytetit të Shkupit dhe ekzistoi deri më 2 nëntor 1941. Komandanti i parë i njësisë ishte Çedomir Milenkoviќ, dhe më pas, Ljubomir Lekoviќ. Komisar politik i njësisë ishte Dame Krapçev. Gjatë ekzistencës së njësisë, në të, vazhdimisht ose herë pas here, luftuan 42 luftëtarë, nga të cilët 17 dhanë jetën gjatë LNÇ-së.

400. **Преспанско советување** (состанок) на ЦК на КПМ. Одржан во Отешево, на 2 август 1943 година, на кој биле донесени суштински одлуки со кои се трасирал патот на НОД и идниот статус на земјата. Меѓу другото била донесена одлука за интензивирање на борбата и формирање на покрупни воени единици од дотогашните партизански одреди, биле усвоени насоки за подготовка на платформа на НОВ и ПОМ и одлука за интензивни подготовки за формирање на органи на народна власт, вклучително и подготовки за свикување на АСНОМ.

Këshillimi i Prespës (mbledhje) e Komitetit Qendror të PKM-së. Mbajtur në Oteshevë, më 2 gusht 1943, në të cilën u morën vendime thelbësore që hapën rrugën për PLM-në dhe statusin e ardhshëm të vendit. Ndër të tjera, u mor vendimi për të intensifikuar luftën dhe për të formuar njësi më të mëdha ushtarake nga çetat e mëparshme partizane, u miratuan udhëzimet për përgatitjen e një platforme të UNÇ-së dhe POM-së dhe vendimi për përgatitjet intensive për formimin e organeve të pushtetit popullor, përfshirë përgatitjet për thirrjen e KAÇKM-së.

401. **Призрени Имер** (1820-1887), делегат на Призренската Лига

Prizreni Imer (1820-1887), Delegat i Lidhjes së prizrenit

402. **Приштина Игбале Черкези**, сопруга и соработник на Хасан Приштина.

Prishtina Igbale Çerkezi, gruaja dhe bashkëpunëtore e Hasan Prishtinës.

403. **Прке Ванчо** (1921-1943), народен херој. Припадник на напредното студентско движење во периодот меѓу двете светски војни. Учесник во НОБ, еден од организаторите на НОД во штипскиот регион, политички комесар на плачковичкиот партизански одред. Загинал на планината Плачковица во одбрана на своите другари, партизани од тогашната бугарска војска. Одликуван со орден Народен херој во 1949 година.

Përke Vanço (1921-1943), hero i popullit. Anëtar i lëvizjes përparimtare studentore në periudhën midis dy luftërave botërore. Pjesëmarrës në LNÇ, një nga organizatorët e LNÇ-së në rajonin e Shtipit, komisar politik i çetës partizane të Plaçkovicës. Ai vdiq në malin Plaçkovica në mbrojtje të shokëve të tij, partizanë

të ushtrisë së atëhershme bullgare. Dekoruar me urdhrin "Heroit i Popullit" në vitin 1949.

404. **Проси Александер** (1920-1985), глумец

Prosi Aleksandër (1920-1985), aktor.

405. **Прошев Тома** (1931-1996), македонски композитор, еден од најплодните музички творци кај нас. Автор е на оперите „Пајажина“, „Малиот принц“ и „Артеј“. Добитник е на наградите: „4 Јули“, „13 Ноември“, „11 Октомври“, „Панче Пешев“.

Proshev Toma (1931-1996), Kompozitori maqedonas, një nga krijuesit më të frytshëm të muzikës te ne. Është autor i operave "Rrjeta e merimangës", "Princi i Vogël" dhe "Aretej". Laureat i çmimeve: "4 Korriku", "13 Nëntori", "11 tetori", "Pançe Peshev".

406. **Пухан Иво** (1916-1999), универзитетски професор, во два мандати бил декан на Правниот факултет во Скопје и два мандати проректор на УКИМ. Автор е на голем број научни трудови од областа на правото и автор е на првиот универзитетски учебник по римско право на македонски јазик.

Puhan Ivo (1916-1999), profesor universiteti, në dy mandate ishte dekan i Fakultetit Juridik në Shkup dhe për dy mandate prorektor i UKIM. Ai është autor i punimeve të shumta shkencore në fushën e së drejtës dhe është autor i librit të parë universitar për të drejtën romake në gjuhën maqedonase.

407. **Де Рада Јероним** (1814-1903), преродбеник

De Rada Jeronim (1814-1903), rilindës

408. **Радиќ Александар Лeko**, (1929-2016), маратонски пливач.

Radiq Aleksandar Leko, (1929-2016), notar maratonas.

409. **Раковски Павле** (1913-1990), македонски национален деец од Егејскиот дел на Македонија. Роден е во село Раково, Леринско. По професија учител. Комунист од пред војната. Активист од летото на 1943 година во Воденско. Во јули 1944 година е член на Штабот на Воденскиот македонски баталјон. Член е на Политичката комисија на Македонците под Грција, а од 1945 година е член на Секретаријатот на Главниот одбор на НОФ.

Rakovski Pavle (1913-1990), Veprimtar kombëtar maqedonas nga pjesa Egjeut e Maqedonisë. Lindi në fshatin Rakovo, rajoni i Florinës. Me profesion mësues. Komunist nga para luftës. Aktivist nga vera e vitit 1943 në rajonin e Vodenit. Në korrik 1944 ishte anëtar i shtabit të batalionit maqedonas të Vodenit. Është anëtar i komisionit politik të maqedonasve në Greqi, dhe që nga viti 1945 është anëtar i sekretariatit të këshillit drejtues të NOF-së.

410. **Рамети Шабан**, првиот наставник во Дервен, Скопје

Rameti Shaban, Mësuesi i parë në derven, Shkup

411. **Реноар Огист** (1841-1919), еден од најпознатите француски сликари. Припаѓа на школата на импресионизмот, но доста брзо се одвоил од неа во 1880. Во тек на шеесет години насликал повеќе од шест илјади слики, со што го надминува Пикасо.

Renoar Ogist (1841-1919), Një nga piktorët më të njohur francezë. I përket shkollës së impresionizmit, por u nda shpejt prej saj në vitin 1880. Gjatë gjashtëdhjetë viteve, pikturoi më shumë se gjashtë mijë piktura, duke tejkaluar kështu edhe Pikason.

412. **Рибар д-р Иван** (1881-1968), учесник во НОАВЈ, државник и политичар. Почесен граѓанин на Град Скопје. За време на војната ја извршувал функцијата Претседател на АВНОЈ (избран на Првото заседание на АВНОЈ во 1942), а по ослободувањето бил Претседател на Президиумот на ФНРЈ и пратеник во сојузното собрание. Д-р Иван Рибар е прогласен за прв почесен граѓанин на Град Скопје.

Ribar Dr. Ivan (1881-1968), pjesëmarrës në NOAVJ, burrë shteti dhe politikan. Qytetar nderi i Qytetit të Shkupit. Gjatë luftës kreu funksionin si President i AVNOJ-it (i zgjedhur në Sesionin e Parë të AVNOJ në 1942), dhe pas çlirimit të tij ishte President i Presidiumit të RPFJ-së dhe anëtar i Kuvendit Federal. Dr. Ivan Ribar u emërua qytetari i parë i nderit i Qytetit të Shkupit

413. **Рибар Иво Лола**, (1916-1943), поранешна улица, Правник и револуционер, еден од организаторите и предводник на младинското и студентско револуционерно движење во Југославија помеѓу двете светски војни, како и организатор на антифашистичкото движење во текот на НОБ. Народен херој.

Ribar Ivo Lola (1916-1943), Rrugë e mëparshme, jurist dhe revolucionar, një nga organizatorët dhe udhëheqësit e lëvizjes revolucionare rinore dhe studentore në Jugosllavi midis dy luftërave botërore, si dhe organizatori i lëvizjes antifashiste gjatë Luftës Nacionalçlirimtare. Heroi i popullit.

414. **Ротердамски Еразмо** (1466-1536), холандски свештеник и хуманист. Извршил големо влијание врз германската реформација. Негово најпознато дело е „Пофалба на глупоста“.

Roterdamski Erazmo (1466-1536), Klerik dhe humanist hollandez. Kishte ndikim të madh në reformimin gjerman. Vepra e tij më e famshme është "Lavdërimi i marrëzisë".

415. **Роши Кадри** (1924-2007), театарски глумец

Roshi Kadri (1924-2007), aktor teatri

416. **Рубе**, Република Франција. Збратимен град со Град Скопје во 1973 година.

Rube, Repunlika e Francës. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në vitin 1973.

417. **Ругова Ибрахим** (1944-2006), албански интелектуалец и политичар. Првиот председател на најголемата албанска политичка партија - Демократскиот сојуз на Косово, претседател на самопрогласената Република Косово и долгогодишен претседател на Друштвото на писателите на Косово.

Rugova Ibrahim (1944-2006), Intelektual dhe politikan shqiptar. Presidenti i parë i partisë më të madhe politike shqiptare - Bashkimi Demokratik i Kosovës, president i Republikës së Kosovës dhe president shumëvjeçar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës.

418. **Рузвелт Еленор** (1884-1962), феминистка и борец за човекови права. Еден од иницијаторите за Универзалната декларација за човекови права.

Ruzvelt Elenor (1884-1962), Feministe dhe aktiviste e të drejtave të njeriut. Një nga iniciatorët e Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut.

419. **Русиќ Бранислав** (1912-1971), етнолог. Дипломирал етнологија на Филозофскиот факултет во Белград, а докторирал на Универзитетот во Загреб. Бил професор по етнологија на Природно-математичкиот факултет во Скопје. Најголем дел од својата работа го посветил на теренски истражувања. Неговиот фонд се чува во МАНУ.

Rusiq Branislav (1912-1971), etnolog. U diplomua për etnologji në Fakultetin Filozofik në Beograd dhe mori doktoraturën në Universitetin e Zagrebit. Ishte profesor i etnologjisë në Fakultetin e Shkencave të Natyrës dhe Matematikës në Shkup. Ia kushtoi pjesën më të madhe të punës së tij kërkimeve në terren. Fondi i tij ruhet në AMSHA.

420. **Рустеми Авни** (1895-1924), патриот и деец, член на парламент

Rustemi Avni (1895-1924), patriot dhe veprimtar, anëtar i parlamentit

421. **Ручигај Даница** (1934-1963), македонска поетеса. Дипломирала југословенска книжевност на Филозофскиот факултет во Скопје. Својот краток работен век го поминала во Министерството за култура на СРМ. Авторка е на две стихозбирки: „Сребрени, ноќни игри“ во 1960 и „Заробеници на ветерот“ во 1963 година. Загинала трагично на 26 јули 1963 година во скопскиот земјотрес.

Ruçigaj Danica (1934-1963), Poeteshë maqedonase. U diplomua në Fakultetin filozofik në Shkup, për letërsinë jugosllave. Jetën e saj të shkurtër të punës e kaloi në Ministrinë e Kulturës të RS të Maqedonisë. Është autore e dy përmbledhjeve me poezi: "Lojërat e natës të argjendta" në 1960 dhe "Robër të erës" në 1963. Vdiq tragjikisht në tërmetin e Shkupit më 26 korrik 1963.

422. **Савин Климе** (1941-1995), македонски пливач и спортски работник.

Savin Klime (1941-1995), notar dhe punëtor sportiv maqedonas.

423. **Салиевски Сефер** (1948-1973), еден од најпознатите македонски борачи во слободен стил, репрезентативец на Југославија. Првиот златен медал го освоил на младинската Балканијада во 1965 година во Љубљана. Во 1968 година освоил златен медал во младинска конкуренција во Констанца и бил прогласен за најуспешен борач. Освоил два бронзени медали на европските првенства во сениорска конкуренција 1970 и 1972 година, сребрен медал на Медитеранските игри во Измир 1971 година, а учествувал на Олимписките игри во Минхен во 1972 година каде што го освоил 9-то место. Првак на Југославија во 1965 и 1968 година.

Salievski Sefer (1948-1973), Një nga mundësit më të famshëm maqedonas në stilin e lirë, anëtar i ekipit kombëtar të Jugosllavisë. Fitoi medaljen e tij të parë të artë në Ballkaniadën e të rinjve në vitin 1965 në Lubjanë. Në vitin 1968 fitoi medalje të artë në garën për të rinj në Konstancë dhe u shpall mundësi më i suksesshëm. Ka fituar dy medalje bronzi në Kampionatin Evropian në garën për të rritur vitin 1970 dhe 1972, medalje argjendi në Lojërat Mesdhetare në Izmir në vitin 1971 dhe mori pjesë në Olimpiadën e Mynihut në 1972 ku fitoi vendin e 9-të. Kampion i Jugosllavisë në vitin 1965 dhe 1968.

424. **Салџиева Нада Ицева** (1934-2005), падобранка и падобрански инструктор, член на Аеро клубот Скопје. Првенка на Југославија 1956 во Вршац, 1958 во Белград, 1959 во Тиват, 1960 и 1964 година во Битола. Сопственик на неколку југословенски и македонски рекорди. Како репрезентативка на Југославија настапила на Светскиот куп во Тиват 1957 и 1959 и во Порторож 1963 година. Прогласена за најдобар спортист на Македонија за 1956 година.

Salxhieva Nada Iceva (1934-2005), parachutist dhe instruktur Dobran, anëtar i Aero Klubit Shkupi . Kampion i Jugosllavisë gjatë vitit 1956 në Vršac, 1958 në Beograd, 1959 në Tivat, 1960 dhe 1964 në Manastir. Mbajtës i disa rekordeve jugosllave dhe maqedonase. Si prezantuese e Jugosllavisë në Kupën Botërore në Tivat në vitin 1957 dhe 1959 dhe në Portorozh në vitin 1963 Z. U shpall si sportiste më i mirë në Maqedoni për vitin 1956.

425. **Самарџиќ Љубиша** (1936-2017), српски и југословенски глумец, продуцент и режисер, роден во Скопје. Прекар „Смоки“, добиен по истоимената улога во филмот „Песочен град“.

Samarxhiq Lubisha (1936-2017), aktor, producent dhe regjisor serb dhe jugosllav, i lindur në Shkup. Nofka "Smoki", rrjedh nga roli në filmin "Qyteti me rërë".

426. **Сан Мари**, единствената жена архитектка од тимот на Кензо Танге при обновата на Скопје.

San Mari, arkitektja e vetme femër nga ekipi i Kenzo Tanges gjatë rindërtimit të Shkupit.

427. **Сарагоса**, Кралство Шпанија. Збратимен град со Град Скопје во 2008 година.

Saragoza , Mbretëria e Spanjës. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në 2008.

428. **Св. Лидија**, Светица, која според Библијата, е првата личност покрстена од Апостолот Павле на тлото на Европа.

Shën Lidia, Shenjtore, e cila sipas Biblës, është personi i parë që u pagëzua nga Apostoli Shën Pali në themelin e Evropës

429. **Св. Сава**, прв српски архиепископ, учител којшто основал манастири и училишта во средновековна Србија. Син а Стефан Немања, со световно име Растко Немањиќ. По замонашувањето во манастирот Хиландар на Света Гора, се добил црковно име Сава.

Shën Sava, kryepeshkopi i parë serb, mësues i cili themeloi manastire dhe shkolla në Serbinë mesjetare. Djali i Stefan Nemanjës, me emrin e shenjtë Rastko Nemanjiq. Pasi u bë murg në Manastirin Hilandar në Malin e shenjtë, atij iu dha emri i kishës Sava.

430. **Сезан Пол** (1839-1906), француски постимпресионистички уметник. Негови најпознати дела се: „Картаџии“, „Младичво црвен елек“, „Капачки“, „Сината ваза“ и др.

Sezan Pol (1839-1906), artist, francez post-impresionist . Veprat e tij më të famshme janë: "Kartaxhinjtë", "I riu me jelek të kuq", "Notaret", "Vazoja e kaltër" dhe të jetrët.

431. **Сејфула Речани Ханифе** (1938-2017), пејачка

Sejfula Hanife Reçani (1938-2017), këngëtare

432. **Селмани Аслан** (1945-2011), научник

Selmani
shkencëtar

Asllan

(1945-2011),

433. **Серафимовски Томе** (1935-2016), македонски вајар и академик, автор на повеќе од 500 склуптури од траен материјал, 100 минијатури и идејни решенија од областа на ситната пластика, десетина релјефи, како и 40-ина изведени споменици и спомен-обележја низ земјава и во светот. Одржал повеќе самостојни изложби во Македонија и во странство, а добитник е на голем број награди и признанија. Бил сценограф во Радио Телевизија Скопје и директор на Домот на културата во Гостивар.

Serafimovski Tome (1935-2016), Skulptor dhe akademik maqedonas, autor i më shumë se 500 skulpturave të materialit të qëndrueshëm, 100 miniaturave dhe zgjidhjeve konceptuale në fushën e plastikës së vogël, dhjetëra relieve, si dhe rreth 40 monumente dhe memoriale në të gjithë vendin dhe në botë. Ai ka mbajtur disa ekspozita individuale në Maqedoni dhe jashtë saj dhe ka fituar çmime dhe mirënjohje të shumta. Ishte skenograf në Radio Televizionin e Shkupit dhe drejtor i Shtëpisë së Kulturës në Gostivar.

434. **Де Серто Мишел** (1925-1986), филозоф и теолог, кој бил вклучен во психоанализата, филозофијата и општествените науки. Еден од основачите на Фројдовското училиште во кое се состанувале француските интелектуалци заинтересирани за теоретските можности што ги нуди психоанализата. Најпознати дела му се: Пронаоѓањето на секојдневниот живот е уметноста на правење, Култура во множина (1976), Пишување историја (1975), Мистичната приказна од 16 до 18 век (1982), Слабоста на верата (1987).

De Serto Mishel (1925-1986), filozof dhe teolog, i cili ishte i përfshirë në psikoanalizë, filozofi dhe shkencat shoqërore. Një nga themeluesit e shkollës Frojdiane ku intelektualët francezë u takuan të interesuar për mundësitë teorike të ofruara nga psiko-analiza. Veprat e tij më të famshme janë: Gjetja e jetës së përditshme është arti i të bërit, Kultura në shumësi (1976), Shkrimi i historisë (1975), Rrëfimi mistik nga shekulli i 16-të deri në shekullin e 18-të (1982), Dobësia e besimit (1987).

435. **Сетинска**, по село Сетина (денес Скопос), во делот од Македонија во состав на грчката држава.

Setinska Sipas fshatit Setina (sot Skopos), në pjesën e Maqedonisë brenda shtetit grek.

436. **Сидовски Стефан - Сидо** (1946-2011) професор по филозофија, режисер и глумец во своит аматерски филмови, вонреден професор на Универзитетот за аудиовизуелни уметности ЕСРА.

Sidovski Stefan - Sido (1946-2011) Profesor i Filozofisë, regjisor dhe aktor në filmat e tij amatorë, Profesor i çrregullt në Universitetin e Arteve Audiovizive ESRA.

437. **Синадиновски Војче** (1932-2001), осноположник на одбојката во Македонија, творец на „Вардар“, со кого влезе во Првата лига на

Југославија и стана шампион. Бил селектор на одбојкарската репрезентација на Македонија.

Sinadinovski Voјçe (1932-2001), themelues i volejbollit në Maqedoni, krijues i "Vardarit", me të cilin hyri në Ligën e Parë të Jugosllavisë dhe u bë kampion. Ai ishte përzgjedhës i ekipit të volejbollit të Maqedonisë.

438. **Скаловски Тодор** (1909-2004), македонски композитор хорски и симфониски диригент. Диригентството го усовршувам на Конзерваториумот „Моцартеум“ во Салцбург. Негови најзначајни дела се: Химната на Ребиблика Македонија, Балтепе, Македонско оро и др.

Skallovski Todor (1909-2004), kompozitorë maqedonas dhe dirigjent simfonik dhe koral. Dirigjimin e përsos në Konservatorin "Mozarteum" në Salzburg. Punimet e tij më të rëndësishme janë: Himni i Republikës së Maqedonisë, Balltepe, Vallja Maqedonase dhe të tjera.

439. **Скол Софи**, една од основачите на студентското антинацистичко движење „Бела Роза“ против Хитлер, фатена и осудена на смрт во 1943 г.

Skoll Sofi, Një nga themeluesit e lëvizjes studentore anti-naziste "Trëndafilin e Bardhë" kundër Hitlerit, e burgosur dhe dënuar me vdekje në vitin 1943.

440. **Скопска**, поранешна улица.

Skopska, rrugë e dikurshme.

441. **Скопски земјотрес**, историски факт (настан) од поновата историја на овој град кој никој не може да го негира.

Tërmeti i Shkupit, fakt historik (ngjarje) nga historia e fundit e këtij qyteti që askush nuk mund ta mohojë.

442. **Сланева Јагода** (1949-2017), првенка на балетот. Во МОБ работи од 1968 година, па се до нејзиното пензионирање во 1993 год.

Sllaneva Jagoda (1949-2017), kampione e baletit. Ajo ka punuar në BOM nga viti 1968 deri në pensionimin e saj në vitin 1993.

443. **Смилевски Кузман** (1924-2012), учесник во НОВ од 1944, член е на ГШ, а од 1968 е најмладиот адмирал во ЈНА.

Smilevski Kuzman (1924-2012), mori pjesë në Luftën Nacionalçlirimtare nga viti 1944, është anëtar i Shtabit të Përgjithshëm dhe nga viti 1968 është admirali më i ri në APJ.

444. **Смилковски Ацо**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Smilkovski Aco, Luftëtar në Aradhen e Parë Partizane të Shkupit.

445. **Смиљковски Александар - Жухрај** (1920-2010), учесник во НОАВМ, носител на „Партизанска споменица од 1941“, еден од основачите на Скопскиот партизански одред учесник на Сремскиот фронт.

Smilkovski Aleksandar - Zhuhraj (1920-2010), pjesëmarrës në NOAVM, bartës i "Monumentit Partizan nga 1941", një nga themeluesit e Aradhesn partizane të Shkupit në Frontin e Sremmit.

446. **Смоковарски Глигор** (1914-1974), македонски композитор, кларинетист и музиколог. Автор е на првиот национален балет „Македонска повест“.

Smokvarski Gligor (1914-1974), kompozitor, klarinetist dhe muzikolog maqedonas. Ai është autor i baletit të parë kombëtar "Historia Maqedonase".

447. **Солев Димитар** (1930-2003), раскажувач, романописец, драмски автор, есеист, книжевен критичар и преведувач. Завршил Филозофски факултет во Скопје. Работел како уредник во ТВ Скопје, бил директор на МТВ и директор на НУБ „Св. Климент Охридски“. Бил член на Македонскиот ПЕН ценатр и на Друштво на писателите на Македонија и негов претседател. Негови најпознати дела се „Кратката пролет на Моно Самоников“, „Под усвитеност“ и „Зора зад аколот“. Добитник е на наградите „11 Октомври“ и „Рациново признание“.

Solev Dimitar (1930-2003), Shkrimtar, tregimtar, dramaturg, eseist, kritik letrar dhe përkthyes maqedonas. Ka mbaruar Fakultetin Filozofik në Shkup. Punoi si redaktor në televizionin e Shkupit, ishte drejtor i televizionit maqedonas dhe drejtor i Bibliotekës Kombëtare dhe Universitare "Shën Klementi i Ohrit". Ishte anëtar i Qendrës PEN të Maqedonisë dhe Shoqatës së Shkrimtarëve të Maqedonisë dhe kryetari i saj. Veprat e tij më të njohura janë "Pranvera e shkurtër e Mono Samonikov", "Nën shkëlqim" dhe "Agimi prapa kupolës". Laureat i çmimeve "11 Tetori" dhe "Mirënjohja e Racin".

448. **Солдатов Никола** (1926-1989), доајен на спортското новинарство. Во Радио Скопје бил уредник на младинската и спортската програма и бил спикер. Вршел преноси од спортските и други манифестации од 1966 до 1986 година кога преминал во Македонската телевизија. Во својата кариера има извршено повеќе од 1.000 преноси.

Solldatov Nikolla (1926 dhe 1989), Doajen i gazetarisë sportive. Ai ishte redaktor i programit rinor dhe sportiv në Radio Shkupi dhe prezantues. Ka realizuar transmetime të drejtpërdrejta të ngjarjeve sportive dhe ngjarjeve të tjera nga viti 1966 deri në vitin 1986 kur është transferuar në Televizionin Maqedonas . Ai ka realizuar më shumë se 1.000 transmetime në karrierën e tij.

449. **Солидарност**, синдикат основан во септември 1980 година во Гдањск, предводен од Лех Валенса. Солидарност е првиот синдикат кој не бил под контрола на комунистичката партија во државите на Варшавскиот пакт. Во осумдесеттите години на XX век бил основан како широко антибирокуратско општествено движење. Во декември 1990 година Валенса е избран за претседател на Полска.

Solidariteti, Sindikata Polake e themeluar në Shtator 1980 në Gdanjsk , e udhëhequr nga Lech Valesa . Solidariteti është sindikata e parë që nuk është nën kontrollin e Partisë Komuniste në vendet e Traktatit të Varshavës . Ajo u themelua në vitet e tetëdhjeta si një lëvizje e gjerë shoqërore anti-burokratike. Në dhjetor 1990, Valesa u zgjodh President i Polonisë.

450. **Сотировски Кузман Чокалија** (1908-1990) македонски олимпиец.

Sotirovski Kuzman Çokalija (1908-1990), Olimpik Maqedonas .

451. **Сотировски Паскал** (1927-2003), астрофичичар, универзитетски професор, Најголемиот дел од работниот век го поминал на Сорбона во Париз.

Sotirovski Paskall (1927-2003), astrofizikan, profesor universiteti, kaloi pjesën më të madhe të jetës së tij të punës në Sorbonë në Paris.

452. **Социјалистичка зора**, поранешна улица. Весникот „Социјалистичка зора“ бил гласило на социјалдемократската организација на Скопје. По Првата светска војна од 01.02.1920 до 20.12.1920 година излегувал во Скопје како орган на КПЈ за Стара Србија и Македонија.

Agimit Socialist, Ish Rruga e . Gazeta "Agimi Socialist" ishte një buletin i Organizatës Social Demokrate të Shkupit. Pas Luftës së Parë Botërore, nga 1 shkurt 1920 deri më 20 dhjetor 1920, buletini u botua në Shkup si organ i PKJ për Serbinë e Vjetër dhe Maqedoninë.

453. **Спасиќ Хранислав**, инженер, живеел и работел во Скопје. Во дваесеттите години на минатиот век бил шеф на техничкото одделение во Општината во Скопје. Работел на регулациониот план на градот и бил соработник во тимot кој работел на урбанистичкиот plan на арх. Јосиф Михајловиќ. Проектирал многу индивидуални куќи.

Spasiq Hranisllav, Inxhinier, jetoi dhe punoi në Shkup. Në vitet e njëzeta të shekullit të kaluar ai ishte shef i seksionit teknik në Komunën e Shkupit. Ai punoi në planin rregullues të qytetit dhe ishte bashkëpunëtor në ekipin që punoi në planin urbanistik të ark. Josif Mihajloviq. Projektoi shumë shtëpi individuale.

454. **Спиркоски Драган Максо**, човекот кој на 11 Октомври 1941 година ја пукнал првата пушка во Прилеп, со неговиот брат и уште тројца други го извршиле нападот на полицискиот участок во Прилеп, и е еден од 16 македонски борци кои ги нападнале бугарските фашисти на 11 октомври 1941 во Прилеп.

Spirkoski Dragan Makso, njeriu që shkrepri pushkën e parë në Prilep më 11 tetor 1941, së bashku me vëllaun e tij dhe tre të tjerë sulmuan stacionin policor në Prilep dhe është një nga 16 luftëtarët maqedonas që sulmuan fashistët bullgar 11 tetor 1941 në Prilep.

455. **Спиров Борис** (1897-1974), лекар, универзитетски професор, политичар. Член на АСНОМ, секретар на Президиумот на АСНОМ втор претседател на Президиумот на АСНОМ, министер за социјални грижи. Основоположник на Медицинскиот факултет во Скопје, еден од првите 19 наставници, избран за редовен професор во првиот наставнички состав. Основоположник и еден од претседателите на Македонското лекарско друштво.

Spirov Boris (1897-1974), doktor, profesor universiteti, politikan. Anëtar i KAÇKM-së, Sekretar i Presidiumit të KAÇKM-së, presidenti i dytë i Presidiumit të KAÇKM-së, Ministër për Përkujdesje Sociale. Themelues i Fakultetit të Mjekësisë në Shkup, një nga 19 profesorët e parë, i zgjedhur profesor i rregullt në stafin e parë mësimor. Themelues dhe një nga presidentët e Shoqatës së Mjekëve të Maqedonisë.

456. **Спирова Нина** (1938-2020), една од најпознатите македонски пејачки на староградска и народна музика на сите времиња. Остави трајни вредности, музички записи на неколку забавни мелодии кои станаа евергрини, како и на бројни бисери на староградската македонска музика.

Spirova Nina (1938-2020), një nga këngëtarët më të njohura maqedonase të muzikës së vjetër qytetare dhe popullore të të gjitha kohërave. La vlera të

përhershme, punime muzikore të disa melodive argëtuese që u bënë evergren, si dhe perla të shumta të muzikës së vjetër qytetare maqedonase.

457. **Спировска Мена** (1928-2011), прва академски образована ликовна уметница. Сликарка и графичарка, која сериозно се зафатила со графичка уметност во Македонија. Главно работела дрворез, но и цртежи, а мотивите и биле женски ликови и актови, женскиот елемент е нејзината главна карактеристика.

Spirovska Mena (1928-2011), artisti i parë i me arsim akademik. Piktore dhe grafike, e cila seriozisht merrej me artin grafik në Maqedoni. Ajo kryesisht ka punuar dru gdhendje, por edhe vizatime, kurse motivet e saj ishin personazhe femra dhe akte, elementi femëror është tipari kryesor i saj.

458. **Ставилеци Есат** (1942-2015), универзитетски професор по право. Роден е во Ѓаковица, а докторирал на Правниот факултет во Сараево.

Stavileci Esat (1942-2015), profesor universiteti në lëmin e drejtësisë. Ai lindi në Gjakovë dhe doktoroi në Fakultetin e Drejtësisë në Sarajevë.

459. **Ставрев Драгољуб** (1932-2003), општественик, политичар, државник. Потпретседател и претседател на Собрание на Град Скопје. Републички и сојузен пратеник. Член и потпретседател на Сојузниот извршен совет, претседател на Извршниот совет на СРМ и два мандати Претседател на претседателството на СРМ.

Stavrev Dragolub (1932-2003), aktivist në jetën shoqërore, politikan, burrë shteti. Nënkryetar dhe Kryetar i Këshillit të Qytetit të Shkupit. Deputet republikan dhe federal. Anëtar dhe Nënkryetar i Këshillit Ekzekutiv Federal, Kryetar i Këshillit Ekzekutiv të RSM dhe dy mandate Kryetar i kryesisë së RSM

460. **Станковиќ Сениша** (1892-1974), биолог, член на САНУ, основач на Хидробиолошкиот завод и најзаслужен за афирмацијата на Охридското Езеро. Неговиот дедо по потекло бил од Македонија, од селото Пожаране, Гостиварско.

Sinisha Stankoviq (1892-1974), biolog, anëtar i ASHAS, themelues i Institutit Hidrobiologjik dhe më meritori për afirmimin e Liqenit të Ohrit. Gjyshi i tij ishte me origjinë nga Maqedonia, nga fshati Pozharan, rajoni i Gostivarit.

461. **Станковски Бошко** (1925-1987), учесник во НОБ, политичар, државник. Во воениот и повоениот период истакнат припадник на КПМ/СКМ, и на синдикалното движење. Пратеник и претседател на Собранието на СРМ. Носител на Партизанска споменица 1941.

Stankovski Boshko (1925-1987), Pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, politikan, burrë shteti. Gjatë luftës dhe periudhës së pasluftës ishte anëtar i shquar i KPM / SKM dhe i lëvizjes sindikale. Deputet dhe Kryetar i Kuvendit së RSM-së. Bartës i Monumentit Partizan 1941.

462. **Стефановски Горан** (1952-2019), македонски драмски автор, претставник на модерната македонска драматургија, еден од најзначајните и најизведуваните македонски драмски автори, професор и академик. Предавал драматургија на Универзитетот во Кент. Автор е на сценарија за ТВ-серији, филмови и драми.

Stefanovski Goran (1952-2019,) dramaturg autor maqedonas, përfaqësues i dramaturgisë moderne maqedonase, një nga dramaturgët maqedonas më të

rëndësishëm dhe më të interpretuar, profesor dhe akademik. Ai ka ligjëruar dramaturgjii në Universitetin e Kentit. Ka shkruar skenarë për seri televizive, filma dhe drama.

463. **Стефановски Никола**, учесник во НОАВМ, носител на „Партизанска споменица 1941“, дипломат, амбасадор на поранешната СФРЈ во повеќе земји.

Stefanovski Nikolla, pjesëmarrës në NOAVM, bartës i "Memorialit Partizan 1941", diplomat, ambasador i ish-RSFJ-së në disa shtete.

464. **Стојанов Димитар (Димче) - Мире** (1910-1991), учесник во НОБ, политичар, државник. Член на АСНОМ и на Президиумот на АСНОМ-Повереник за просвета. По ослободувањето извршувал значајни општествени функции. Бил претседател и на Народното собрание на НРМ и директор на Државниот архив на Република Северна Македонија.

Stojanov Dimitar (Dimçe) - Mire (1910-1991), Pjesëmarrës në LNÇ, politikan, burrë shteti. Anëtar i KAÇKM-së dhe Presidiumit të KAÇKM-së - komisioner për Arsimin. Pas çlirimit ai kreu funksione të rëndësishme shoqërore. Ka qenë edhe president i Asamblesë Kombëtare të RPM-së dhe drejtor i Arkivit Shtetëror të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

465. **Страчковски Благој** (1920-1943), народен херој. Припадник на напредното работничко-синдикално движење во периодот меѓу двете светски војна. Учесник во НОБ од 1941 година. Во 1942 година стапил во партизанскиот одред Димитар Влахов, како политички комесар на чета. По разбивањето на одредот сакајќи да се повлече во илегала бил фатен и затворен во Велес. Следеле денови на негово мачење, и на суров начин убиен. Одликуван со орден Народен херој во 1953 година.

Straçkovski Blagoj (1920-1943), hero i popullit. Anëtar i lëvizjes përparimtare punëto-re-sindikaliste në periudhën midis dy luftërave botërore. Mori pjesë në LNÇ nga viti 1941. Në vitin 1942 ai u bashkua me çetën partizane "Dimitar Vlahov", si komisar politik çete. Pas shkatërrimit të çetës, duke dashur të tërhiqej në ilegalitet, u kap dhe u burgos në Veles. Pasuan ditët e torturave dhe u vra brutalisht. Dekoruar me Urdhrin "Hero i Popullit" në vitin 1953.

466. **Стојановски Ненад (1952-1998)**, македонски театарски, филмски и телевизиски актер. Член во Детската радио драма и во драмските состави „Кактус“ и „Кај Св. Никита Голтарот“, настапувал на сцената на Драмскиот театар во Скопје, во повеќе проекти при Драмата на МНТ, а како актер гостувал и на Дубровничките и на Сплитските летни игри. Добитник е на голем број награди и признанија: две Стериини награди, Наградата „11 Октомври“, „Млад Борец“, на ревијата „Екран“ за најпопуларно филмско и ТВ лице и на Театарските игри „Војдан Чернодрински“ во Прилеп, добитник е на „Златен медал“ на Театарските свечености во Шабаци и др.

Stojanovski Nenad (1952-1998), aktor i teatrit, filmit dhe televizionit në Maqedoni. Anëtar në Radio Dramën e Fëmijëve dhe në grupet e dramës "Kaktus" dhe "Tek Shën. Nikita Golltarot", ka interpretuar në skenën e Teatrit të Dramës në Shkup, në disa projekte në TPM për dramë dhe si aktor ishte mysafir në Lojërat Verore të Dubrovnikut dhe Splitit . Ai ka fituar çmime dhe njohje të shumta: dy Çmime Steriini, Çmimin "11 Tetori", "Luftëtar i Ri", në shfaqen e modës "Ekran" për fytyrën më të njohur të filmit dhe TV dhe Lojërat Teatrorë

"Vojdan Çernodrinski" në Prilep, ai ka fituar "Medaljen e Artë" në Festivalet e Teatrit në Shabac dhe të tjera.

467. **Стојковски Трајко - Бузо** (1923-2005), народен херој. Учесник во НОБ од 1941 година. Во 1943 година пристапил во (скопско) кумановскиот партизански одред, а по формирањето на Третата МНОУБ станал командант на баталјон. Во 1944 година, по формирањето на Дванаесеттата МНОБ бил поставен за командант на бригадата. Под негова команда бригадата ги спровела борбените дејствија за ослободувањето на Скопје, а посебна заслуга му се припишува за спасот од минирање на браната Матка и мостовите на реката Вардар. По ослободувањето извршувал повеќе војнички и политички функции. Носител на Партизанска споменица 1941, одликуван со орден Народен херој во 1951 година.

Stojkovski Trajko – Buzo (1923-2005), hero kombëtar. Mori pjesë në LNÇ nga viti 1941. Në vitin 1943 ai u bashkua me çetën partizane të Kumanovës (Shkup) dhe pas formimit të “MNOUB të Tretë” ai u bë komandant batalioni. Në 1944, pas formimit të MNOB të Dymbëdhjetë, ai u emërua komandant i brigadës. Nën komandën e tij, brigada ndërmoi operacione luftarake për çlirimin e Shkupit dhe merita e veçantë i është dhënë për shpëtimin nga minimimi i digës Matka dhe urave në lumin Vardar. Pas çlirimit, ai kreu shumë funksione ushtarake dhe politike. Mbajtësi i “Dekoratës Partizane 1941”, i dekoruar me urdhrin “Hero i Popullit” në vitin 1951.

468. **Столтенберг Торвалд (Столтенбергова)** (1931-2018) норвешки дипломат и почесен граѓанин на Скопје. Студирал меѓународно право и меѓународни односи во Австрија, Швајцарија, САД и Финска. Бил норвешки министер за надворешни работи, за одбрана и за трговија. Од 1985 до 1987 бил заменик градоначалник на Осло. Од 1999 година бил претседател на Норвешкиот Црвен крст. После катастрофалниот земјотрес во Скопје, ја координирал помошта на Норвешкиот црвен крст.

Stoltenberg Torvald (Stoltenbergova) (1931-2018), Diplomat norvegjez dhe qytetar nderi i Shkupit. Studioi të drejtën ndërkombëtare dhe marrëdhëniet ndërkombëtare në Austri, Zvicër, Shtetet e Bashkuara dhe Finlandë. Ish ministër i Punëve të Jashtme të Norvegjizë, ministër i Mbrojtjes dhe Tregtisë. Nga viti 1985 në 1987 ishte nënkryetari i bashkisë së Oslos. Nga viti 1999 ai është kryetar i Kryqit të Kuq Norvegjez. Pas tërmetit katastrofik në Shkup, ai koordinoi ndihmën e Kryqit të Kuq Norvegjez.

469. **Стуцки Дана** (1951-2018), американска писателка

Stucki Dana (1951-2018), shkrimtare amerikane

470. **Суец**, Арапска Република Египет. Збратимен град со Град Скопје во 1985 година.

Suец, Republika Arabe e Egjiptit. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në 1985.

471. **Талески Благоја** (1924-2001), учесник во НОБ, политичар, државник, стопанственик. Организатор на партизанското движење во Прилеп, член на Воениот штаб во Прилеп. Во воениот и повоениот период, истакнат припадник на КПМ/СКМ. По ослободувањето извршувал значајни државни функции: Претседател на ССМ, претседател на Собранието на СРМ, во два мандати, и директор на „Југотутун“.

Taleski Bllagoja (1924-2001), pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, politikan, burrë shteti, biznesmen. Organizator i lëvizjes partizane në Prilep, anëtar i Shtabit Ushtarak në Prilep. Në periudhën e luftës dhe të pasluftës, një anëtar i shquar i PKM / SCM. Pas çlirimit mbajti poste të rëndësishme shtetërore: kryetar i SSM, kryetar i Asamblesë së RSM, në dy mandate, dhe drejtor i "Jugotutun".

472. **Tange Kenzo** (1913-2005), japонски архитект, по чиј план е изградено постземјотресно Скопје. Добитник е на Прицкеровата награда за архитектура и се смета за еден од најголемите архитекти на XX. Најпознати се неговите урбанистички планови за Хирошима, Токио и Скопје.

Tange Kenzo (1913-2005), arkitekt japonez, sipas planit të të cilit u ndërtua Shkupi pas tërmetit. Ai është fitues i Çmimit Pricker për arkitekturë dhe konsiderohet si një nga arkitektët më të mëdhenj të shekullit XX. Nga planet më të famshme të tij janë planet e tij urbanistike për Hiroshimën, Tokion dhe Shkupin.

473. **У Тант** (1909-1974), бурмански дипломат и генерален секретар на ООН (1962-1971). Во 1970 година е прогласен за почесен граѓанин на Скопје

U Tant (1909-1974), diplomat burman dhe sekretari i përgjithshëm i OKB (1962-1971). Në vitin 1970, u shpall qytetar nderi I Qytetit të Shkupit.

474. **Тара Шарик** (1930-2018), роден е во Скопје, а во 1942 година како дванаесетгодишник емигрирал во Турција. Шарик Тара е основач на најголемата турска градежна компанија ЕНКА. Во 2006 година е прогласен за почесен граѓанин на Скопје.

Tara Sharik (1930-2018), Ai lindi në Shkup dhe në 1942 emigroi në Turqi si dymbëdhjetë vjeçar . Sharik Tara është themeluesi i ndërmarrjes më të madhe turke të ndërtimit ENKA. Në vitin 2006 ai u shpall qytetar nderi i Shkupit.

475. **Тафталицанска**, затоа што е поврзано со маалскиот живот на граѓаните на Тафталице

Taftalixhanska, Sepse ka të bëjë me jetën në lagjet qytetare të Taftalixhes

476. **Твен Марк** (1835-1910), американски писател, оратор и комичар. Прогласен е за „најголем американски комичар на своето време“, и за „татко на американската литература“. Негови најпознати романи му се: *Авантурите на Том Соер*, *Авантурите на Хаклбери Фин*, *Принцот и питачот*, *Живоот на Мисисипи*. Во 1907 година, Универзитетот Оксфорд го наградил со почесен докторат.

Tuen Mark (1835-1910), shkrimtar, orator dhe komik amerikan . Ai u emërua si "komediani më i madh amerikan i kohës së tij" dhe "babai i letërsisë amerikane". Romanet e tij më të famshëm janë: *Aventurat e Tom Soerit*, *Aventurat e Hakëllberi Finit*, *Princi dhe lypsari*, *Jeta në Misisipi*. Në vitin 1907, ai u dha dekoruar me doktoraturë nderi nga Universiteti i Oksfordit .

477. **Тевчев Тодор**, **Баки Малиќи**, **Светислав Костовски**, спортски кошаркарски легенди кои дале голем придонес за македонската кошарка и за развојот на овој спорт кај нас. Предлог: улиците околу спортската сала Работнички да бидат именувани со нивните имиња, или со имиња на други спортски легенди.

Тевчев Тодор, Баќи Малиќи, Светислав Костовски, legjenda të sportit të basketbollit të cilët kanë dhënë një kontribut të madh në basketbollin maqedonas dhe zhvillimin e këtij sporti në vendin tonë. Propozimi: rrugët përreth sallës sportive Rabotnički të marrin emrin e tyre, ose me emrat e legjendave të tjera të sportit

478. **Темо Ибрахим** (1865-1939), преродбеник и патриот, писател

Temo Ibrahim (1865-1939), rilindas dhe patriot, shkrimtar

479. **Темпи**, Аризона, САД. Збратимен град со Град Скопје во 1971 година.

Tempi, Arizona, SHBA. Qytet i vëllazëruar me Qytetin e Shkupit në 1971.

480. **Теодосиевска Реџепова Есма** (1943-2016), естрадна уметница и хуманистка. Својата кариера ја започнала на 11 годишна возраст. Нејзиниот специфичен вокал не останал незабележан и од публиката и од критиката. На фестивалот во Чандагар, Индија во 1976 година била прогласена на „Кралица на ромската музика“. Одржала над 15000 концерти, од кои над 2000 се во хуманитарни цели.

Teodosievska Rexhepova Esma (1943-2016), artiste e estradës dhe humaniste. Ajo e filloi karrierën e saj në moshën 11 vjeçare. Vokali i saj specifik nuk kaloi pa u vërejtur nga audienca dhe kritika. Në Festivalin në Çandagar në Indi të vitit 1976, u shpall "Mbretëresha e Muzikës Romë". Ajo ka mbajtur mbi 15.000 koncerte, nga të cilat mbi 2.000 janë për qëllime humanitare.

481. **Томи Лезе**, познат актер во националниот театар во Скопје. Има одиграно главни улоги во голем број на театарски претстави во Скопје и регионот;

Tomí Leze, Aktore e njohur në teatrin kombësive në Shkup. Ka luajtur rolet kryesore në shumë shfaqje në teatrin e Shkupit dhe rajonit.

482. **Тјуринг Алан** (1912-1954), англиски математичар, информатичар, криптограф, логичар. Се смета за татко на информатиката, формализирајќи ги концептите за алгоритам и пресметки со неговата Тјурингова машина, која одиграла значајна улога во создавањето на компјутерите. Во негова чест востановена е Тјурингова награда, која од информатички аспект се смета за еквивалент на Нобеловата награда.

Tjuring Allan (1912-1954), matematikan anglez, shkencëtar i informatikës, kriptograf, logjist. Ai konsiderohet babai i shkencës kompjuterike, duke zyrtarizuar konceptet e algoritmit dhe informatikës me makinerinë e tij Tjuring, e cila luajti një rol të rëndësishëm në krijimin e kompjuterëve. Çmimi Tjuring u krijua për nder të tij, i cili nga pikëpamja e IT konsiderohet i barabartë me Çmimin Nobel.

483. **Томиќ Светозар**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Tomíq Svetozar, Luftëtar në aradhen e Parë Partizane të Shkupit

484. **Томсон П. Едвард**, трет канонски автор во подрачјето на културолошките студии, еден од родоначалниците на идејата за конфликтниот карактер на културата и еден од првите историчари кои започнуваат со пишувањето на историјата „од долу“. Неговата опсежна студија Настанувањето на англиската работничка класа (The Making of the English Working Class), објавена е во 1963 год. и набрзо, заради прекилот

со марксистичкиот економски детерминизам, прогласена е за „највлијателното дело во социјалната историја во повоениот период“.

Tomson P. Eduard , autor i tretë kanonik në fushën e studimeve kulturore, një nga themeluesit e idesë së natyrës konfliktuale të kulturës dhe një nga historianët e parë që filloi të shkruajë historinë "nga poshtë". Qasja e tij e gjerë studimore e Shfaqjes së klasës punëtore angleze (The Making of the English Working Class), u botua në 1963. dhe së shpejti, për shkak të ndërprerjes me determinizmin ekonomik marksist, ajo u shpall "vepra më me ndikim në historinë shoqërore në periudhën e pasluftës"

485. **Топули Бајо** (1868-1930), патриот и деец

Топули Вајо (1868-1930), patriot dhe veprimtar

486. **Топули Черчиз** (1880-1915), патриот и деец

Топули Çerçiz (1880-1915), patriot dhe veprimtar

487. **Трајковски Боро - Ѓуро**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Trajkovski Boro –Gjuro, Luftëtar në aradhen e Parë Partizane të Shkupit.

488. **Троцки Лав** (1879-1940), руски болшевички комунистички лидер и марксистички теоретичар. Троцки станува еден од лидерите на Октомвриската револуција и на повоената изградба на СССР. По смртта на Ленин е еден од најсериозните кандидати за негов наследник, но негов наследник станува Сталин. Убиен е во Мексико. Денес неговите теории и идеи се обединети во едно учење - троцкизам, што е една гранка на марксизмот и е сосема спротивно на сталинизмот.

Trocki Llav (1879-1940), udhëheqës komunist rus bolshevik dhe teoricien Marksist . Trocki u bë një nga udhëheqësit e Revolucionit të Tetorit dhe ndërtimit të pasluftës të Ruisë Sovjetike. Pas vdekjes së Leninit ai ishte një nga kandidatët më seriozë për pasardhësin e tij, por pasardhësi i tij u bë Stalinii. Ai u vra në Meksimë. Sot teoritë dhe idetë e tij janë të bashkuara në një mësim - Trockizmi, që është një degë e Marksizmit dhe është krejtësisht e kundërt me Stalinizmin.

489. **Трпеновски Бранко** (1935-2005), универзитетски професор, ректор на УКИМ, дипломат. Професор на природно-математичкиот, машинскиот и електротехничкиот факултет во Скопје. Основоположник на македонската алгебристика и на информатичкото образование. Автор на мноштво научни трудови.

Tërpenovski Branko (1935-2005), profesor universiteti, rektor i UKM, diplomat. Profesor në Fakultetin e Shkencave të matematiko - natyrore, fakultetin e makinerisë dhe elektro teknikës në Shkup. Themelues i algjebrikës maqedonase dhe edukimit informatik. Autor i punimeve të shumta shkencore.

490. **Трстена Шабан**, истакнат спортист и добитник на олимписка медала, учесник на голем број на балкански, европски, средноземски и светски натпревари. Роден во Скопје

Tërstena Shaban, Është sportistë i dalluar dhe fitues i medaljes olimpike , i shum garave ballkanike, evropiane, mesdhetare dhe botërore. I lindur në qytetin e Shkupit

491. **Тупурковски Димитар-Титан** (1911-1981), учесник во НОБ, командир на воденскиот партизански одред „Лазо Трповски“. Во одделни периоди бил и командир на баталјон на Првата македонска ударна бригада и началник на бригада.

Tupurkovski Dimitar - Titan (1911-1981), pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, komandant i çetës partizane të vodenit "Llazo Tërповski". Në disa periudha ishte gjithashtu një komandant batalioni të Brigadës së Parë sulmuese Maqedonase dhe komandant brigade.

492. **Ќортошев Кирил** (1923-2003), македонски филмски и театарски актер и режисер. Од октомври 1954 година станал член на МНТ, каде што поминал 32 години професионален ангажман. Во 1965 година ја добил наградата „13 Ноември“, што ја доделува Град Скопје. Добитник е и на наградата за најдобро актерско остварување на Македонскиот театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ и наградата за животно дело во 1996 година.

Qortoshev Kiril (1923 -2003), aktor dhe regjisor maqedonas i filmit dhe teatrit. Në tetor 1945 ai u bë anëtar i TKM, ku kaloi 32 vjet angazhim profesional. Në vitin 1965 mori çmimin 13 Nentori dhënë nga Qyteti I Shkupit. Ai është gjithashtu fitues i çmimit për aktorin më të mirë në Festivalin e Teatrit Maqedonas "Vojdan Çernodrinski" dhe çmimin për arritje të jetës në 1996.

493. **Ќостаров Димитар** (1912-1997), македонски актер, режисер и педагог. Во 1937 година завршува двегодишно Актерско студио при Народниот театар во Софија. Во периодот 1937-1943 е актер во театрите во Софија, Пловдив и во Скопје. На 31 јануари 1945 е именуван за управник на МНТ. Ја поставува првата претстава на МНТ (Платон Кречет) Меѓу 1945 и 1983 година режира 83 претстави, од кои 58 на сцената на МНТ. Кариерата ја завршува како професор по актерска игра на Факултетот за драмски уметности во Скопје (1977-1981).

Qostarov Dimitar (1912-1997) Aktor, regjisor dhe pedagog maqedonas. Në vitin 1937 ai përfundon dy vjeçare për aktrim në Teatrin Kombëtar në Sofje. Në periudhën 1937-1943 ishte aktor në teatrot në Sofje, Pllovdiv dhe Shkup. Më 31 janar 1945 u emërua udhëheqës i TPM. Ai vuri në skenë shfaqjen e parë në TPM (Platon Kreçet). Midis 1945 dhe 1983 ai drejtoi 83 shfaqje, 58 prej të cilave në skenën e TPM. Ai e mbaroi karrierën e tij si profesor i aktrimit në Fakultetin e Arteve dramatike në Shkup (1977-1981).

494. **Ќириази Ѓерасим** (1858-1894), преродбеник, учесник на Битолскиот Конгрес, протестантски свештеник

Qiriazhi Gjerasim (1858-1894), rilindas, pjesëmarrës në Kongresin e Manastirit, prift protestant

495. **Ќириази Ѓерѓ** (1868-1912), преродбеник, учесник на Битолскиот Конгрес, писател

Qiriazhi Gjergj (1868-1912, lindur në Manastir), rilindas, pjesëmarrës në Kongresin e Manastirit, shkrimtar.

496. **Ќириази Парашќеви** (1880-1970), учителка, учесник на Битолскиот конгрес и Париската конференција
- Qiriazhi Parashqevi** (1880-1970), mësues, pjesëmarrës në Kongresin e Manastirit dhe Konferencën e Parisit
497. **Ќиријази Севаст**, една од првите писмени жени Албанки и учесник на Битолскиот конгрес.
- Qirijazi Sevasti**, një nga gratë e para të arsimuara shqiptare dhe pjesëmarrëse në Kongresin e Manastirit.
498. **Украина**, држава во источна Европа, пријателска земја и сојузник.
- Ukraina**, Shtet i Evropës Lindore, vend mik dhe aleat
499. **УРС-ови синдикати**, Уједињени раднички синдикати (УРС) биле најсилна синдикална организација во времето на Кралството Југославија. Основана е во 1925 година, а забранета е во 1940 год.
- Sindikatat e URS**, Sindikatat e Bashkuara të Punëtorëve (URS) ishin organizata më e fortë sindikale në kohën e Mbretërisë së Jugosllavisë. Ajo u themelua në vitin 1925 dhe u ndalua në 1940.
500. **Фахри Фазлиу** (1963-1989), деец и патриот
- Fahri Fazliu**, (1963-1989), veprimtar dhe patriot
501. **Фетах Ефенди**, исламски теолог и поет. Пишувал песни со религиозни, национални и социјални теми.
502. **Fetah Efendi**, teolog dhe poet islam. Ai ka shkruar këngë me tema fetare, kombëtare dhe shoqërore.
503. **Филигранска**, филигран, техника на изработка на накит од златна или сребрена жица. Предлог за улица во Стара чаршија.
- Filigranska**, Filigrani, një teknikë për të bërë stoli prej tela ari ose argjendi. Propozimi për një rrugë në Çarshinë e Vjetër.
504. **Фирфова Данка** (1918-2003), македонска оперска пејачка - сопран, првенка на Операта на МНТ. Пеење учела во Белград и Софија, а се усовршувала во Италија на Миланската скала. Била учесник во првите изведби на македонски јазик на операта „Кавалерија рустикана“ во мај 1947 г. и со тоа станува еден од основачите на Македонската опера. Во периодот 1948-1975 година била постојан член на Операта на МНТ. Извесен период (1956-1958) била и член на Операта во Нови Сад. Во текот на оперската кариера остварила повеќе од 15 главни улоги.
- Firfova Danka** (1918-2003), këngëtare e operës maqedonase - soprano, e para e Operës së TPM. Ajo studioi për këndim në Beograd dhe Sofje dhe u përsos në Itali në Shkallën e Milanos. Ajo mori pjesë në shfaqjet e para në gjuhën maqedonase të operës " Cavaleria Rustikana " në maj të vitit 1947dhe kështu u bë një nga themeluesit e Operës Maqedonase. Nga (1948-1975) ajo u bë anëtare e përherëshme e Operës së TPM. Për disa kohë (1956-1958) ajo ishte anëtare e Shtëpisë së Operës në Novi Sad. Gjatë karrierës së saj në operë, ajo luajti më shumë se 15 role kryesore.
505. **Флеминг Александар** (1885-1955), шкотски фармаколог, биолог. Научник кој истражувал во полето на бактериологијата, имунологијата и

хемотерапијата. Објавил голем број научни трудови од тие области. Најпознат е по откривањето на антибиотичката супстанција пеницилин, од истоимената габа. Добитник на Нобелова награда за физиологија и медицина.

Fleming Aleksandar (1885-1955), farmakolog Skocez, biolog. Shkencëtar që hulumton në fushat e bakterologjisë, imunologjisë dhe kimioterapisë. Ai ka botuar një numër punimesh shkencore në ato fusha. Më shumë i njohur për zbulimin e substancës antibiotike penicilinës, nga kërpudhat me të njëjtin emër. Fitues i Çmimit Nobël në Fiziologji dhe Mjekësi.

506. **Флака е Влазеримит** (Пламен на братството), весник, орган на Народниот фронт на Македонија, наменет за албанската етничка заедница. Првиот број излегол во април 1945 г. во рамките на издавачката куќа „Нова Македонија“. Денес излегува под името „Флака“.

Flaka e Vëllazërimit një gazetë, organ i Frontit Popullor të Maqedonisë, e destinuar për bashkësinë etnike shqiptare. Numri i parë u botua në prill 1945 brenda shtëpisë botuese "Nova Makedonija". Sot botohet me emrin "Flaka".

507. **Фотев Богоја** (1900-1993), учесник во НОБ, политичар, државник. Носител на Партизанска споменица 1941, делегат на АСНОМ, член, секретар и претседател на Президиумот на АСНОМ. Во периодот на ИБ, осуден со затворска казна која ја издржувал на Голи Оток, по што е сменет од сите политички и државни функции.

Fotev Bogoja (1900-1993), pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, politikan, burrë shteti. Mbajtës i Memorialit Partizan 1941, delegat i KAÇKM, anëtar, sekretar dhe kryetar i Presidiumit të KAÇKM. Gjatë periudhës së IB, ai u dënua me burg në Goli Otok, pas së cilës ai u largua nga të gjitha pozitat politike dhe shtetërore.

508. **Фотева Вера** (1926-2011), македонска револуционерка, борец во НОБ и Граѓанската војна во Грција. Била заменик комесар на чета во Првата егејска ударна бригада. Во 1945-1946 година е секретар на Околинскиот одбор на НОФ, а од 1947 година е секретар на Главниот одбор на АФЖ на Македонките од Егејска Македонија. Во октомври 1947 година била избрана за потпретседател на ПДЕГ (Сегрчкиот демократски сојуз на жените), како претставник на АФЖ.

Foteva Vera (1926-2011), revolucionare maqedonase nga pjesa, luftëtare në Luftën Nacionalçlirimtare dhe Luftën Civile në Greqi. Ajo ishte zëvendës komisar i një kompanie në Brigadën e Parë sulmuese të Egjeut. Në vitet 1945-1946 ishte sekretar i Këshillit të Qarkut NOF, dhe nga 1947 ai ishte sekretar i Këshillit Kryesor AFZH të Grave Maqedonase nga Maqedonia e Egjeut. Në tetor 1947, ajo u zgjodh Nënkryetare e PDEG (Pan Lidhjes së përgjithshme të grave), duke përfaqësuar AFZH.

509. **Фотев Минчо** (1922-1987), македонски комунист и национален деец. Роден е во Хрупишча, Костурско. Учесник во ЕЛАС од пролетта на 1943 година. Секретар е на НОМС за Егејска Македонија од 1945, а со обединувањето станува член на Покраинскиот одбор на младинската организација ЕПОН за Егејска Македонија. На 20 мај 1947 година е суспендиран од оваа функција и повторно е активиран во мај 1949 година како секретар на НОМС за Егејска Македонија.

Fotev Minço (1922-1987), komunist dhe veprimtarë. Ai lindi në Hrupishça, rajoni i Kosturit. Mori pjesë në ELAS që nga pranvera e vitit 1943. Ai ka qenë sekretar i NOMS për Maqedoninë e Egjeut që nga viti 1945 dhe me bashkimin u bë anëtar i Këshillit Krahinor të organizatës rinore EPON për Maqedoninë e Egjeut. Më 20 maj 1947 ai u pezullua nga kjo pozitë dhe u riaktivizua në maj 1949 si Sekretar i NOMS për Maqedoninë e Egjeut.

510. **Француска револуција**, движење што ја потресе Франција меѓу 1789–1799 и претставува период на голема политичка и општествена промена во француската политичка историја, но и на Европа во целина. Во неа, француската структура на власта, претходно апсолутна монархија со феудални привилегии за аристократијата и католичкото свештенство, претрпела радикална промена во форми инспирирани од просветителските идеali на република граѓанство и неотуѓиви права. Револуцијата, сама по себе, е епохален настан во историјата на Европа. Се смета за пресвртница во западната демократијата што ќе предизвика далекусежни промени - појавата на граѓанството како главна политичка и буржоазијата како главна економска сила.

Revolucioni Francez, është një lëvizje që tronditi Francën midis viteve 1789–1799 dhe është një periudhë e ndryshimeve të mëdha politike dhe shoqërore në historinë politike Franceze, por edhe në Evropë në tërësi. Në të, struktura e pushtetit francez, dikur një monarki absolute me privilegje feudale për aristokracinë dhe kishën katolike, pësoi një ndryshim rrënjësor në format e frymëzuara nga idealet iluministe të republikës, shtetësisë dhe të drejtave te patjetërsueshme. Revolucioni, në vetvete, është një ngjarje epokale në historinë e Evropës. Shihet si një pikë kthese në demokracinë perëndimore që do të sjellë ndryshime të gjera - shfaqja e qytetarisë si forca kryesore politike dhe borgjezia si forca kryesore ekonomike.

511. **Фрашери Митхат** (1880-1949), дипломат, преродбеник и водач на Битолскиот Конгрес, дипломат

Frashëri Mithat (1880-1949), diplomat, rilindas dhe udhëheqës i Kongresit të Manastirit, diplomat

512. **Фрашери Наим** (1846-1900), албански поет, писател и преведувач. Еден од најзначајните ликови на албанската преродба.

Frashëri Naim (1846-1900), poet, shkrimtar dhe përkthyes shqiptar. Një nga personazhet më të rëndësishëm të rilindjes shqiptare.

513. **Фреско Жак** (1916-1917), американски футуристички, работел на различни позиции, промовирајќи свои ставови поврзани со индустрискиот дизајн, одржливите градови, енергетската ефикасност, управувањето со природните ресурси, кибернетичката технологија, автоматизацијата и улогата на науката во општеството. Автор е на т.н. проект „Венера“ преку кој се залагал за глобално спроведување на социоекономскиот систем, нарекувајќи го „економија базирана на ресурси“.

Fresko Zhak (1916-1917), futurist Amerikan, punoi në pozicione të ndryshme, duke promovuar pikëpamjet e tij mbi dizajnin industrial, qytetet e qëndrueshme, efikasitetin e energjisë, menaxhimin e burimeve natyrore, teknologjinë kibernetike, automatizimin dhe rolin e shkencës në shoqëri. Ai është autori i të ashtuquajturës projekti "Venus", i cili mbrojti zbatimin global të sistemit socio-ekonomik, duke e quajtur atë një "ekonomi të bazuar në burime".

514. **Фројд Зигмунд** (1856 - 1939), австриски научник, невропсихолог, професор по нервна патологија на Универзитетот во Виена. Основач на психоанализата, лекар за нервни болести, еден од првите истражувачи од областа на неврологијата во церебралната патологија. Објавил голем број дела и психоаналитички студии со медицинска, психотерапевтска и филозофска вредност. Најпознат е по неговите теории за несвесниот ум и механизмите за заштита од потиснувањето, редефинирањето на сексуалната желба, толкувањето на соништата како внатрешни извори на несвесните желби. Во академијата, неговите идеи продолжуваат да влијаат на хуманистичките и на некои од општествените науки.

Frojd Sigmund (1856 - 1939), shkencëtar austriak, neuropsikolog, profesor i neuropatologjisë në Universitetin e Vjenës. Themelues i psikanalizës, neurokirurg, një nga studiuesit e parë në fushën e neurologjisë në patologjinë cerebrale. Ai ka botuar punime të shumta dhe studime psikanalitike me vlerë mjekësore, psikoterapeutike dhe filozofike. Ai është i njohur më së shumti për teoritë e tij mbi mendjen e pavetëdijshme dhe mekanizmat për mbrojtjen nga shtypja, ri përcaktimin e dëshirës seksuale dhe interpretimin e ëndrrave si burime të brendshme të dëshirave të pavetëdijshme. Në akademi, idetë e tij vazhdojnë të ndikojnë në shkencat humane dhe disa nga shkencat shoqërore.

515. **Фросина**, првиот македонски игран филм, снимен во 1952 година во режија на Воислав Нановиќ, според сценариото „Повест за Фросина и синот“, на Владо Малевски. Насловната улога ја донесува драмската првенка Мери Бошкова, а останатиот дел од актерскиот ансамбл го сочинуваат: Илија Џувалековски (Крсте), Ацо Јовановски (Климе), Петре Прличко (Кузман), Љуба Арсова (Љуба) и др.

Frosina, filmi i parë me metrazh i gjatë maqedonas, xhiruar në vitin 1952, drejtuar nga Vojislav Nanoviq, bazuar në skenarin "Historia e Frosinës dhe djalit të saj", nga Vllado Malevski. Rolin e titullit e sjell dramaturgu Meri Boshkova, dhe pjesa tjetër e ansamblit aktrues përbëhet nga: Ilija Xhuvalekovski (Kërste), Aco Jovanovski (Klime), Petre Përliçko (Kuzman), Luba Arsova (Luba) dhe të tjerë.

516. **Фуко Мишел** (1926-1984), француски филозоф, социолог, професор, гигант во рамките на француската постструктуралистичка мисла и исклучително важен теоретичар, кој извршил големо влијание врз феминизмот, родовите студии, културните студии. Најпопуларните дела на Фуко се: Историја на лудилото во времето на класицизмот, (1961), Зборови и ствари Настанокот на клиниката (196), Археологија на знаењето (1969), Историја на сексуалноста (1976-1984), Надзор и казна (1975). Постхумно се објавени двете книги „Општеството треба да се брани“ и „Херменевтика на субјектот“.

Fuko Mishel (1926-1984), filozof dhe sociolog francez, profesor , kolos brenda mendimit poststrukturist francez dhe dhe teoricien i rëndësishëm i cili bëri një ndikim të madh në feminizëm, studimet gjinore, studimet kulturore. Veprat e famshme të tij: Historia e çmendurisë në kohën e klasicizmit, (1961), Fjalët dhe gjërat, Origjina e klinikës (196), Arkeologjia e Dijes (1969), Historia e seksualitetit (1976-1984), Kontrolli dhe ndëshkimi (1975). Pas vdekjes janë botuar dy ata librat "Shoqëria duhet të mbrojtë vetveten" dhe "Hermeneutika e subjektit" .

517. **Хајдари Ахмет** , учебникар

Hajdari Ahmet, përpilues i teksteve shkollore

518. **Хамваш Бела** (1897-1968), унгарски мислител, филозоф и писател. Во своите дела ги поврзува западот и истокот, северот и југот, посебно ги сака луѓето од југот. Пишува за историјата на Унгарија, за славењето на животот, радоста, за работи кои се блиски и до нашиот менталитет. Како мислител најпрво станал познат надвор од Унгарија, на нашиве простори.

Hamvash Bela (1897-1968), mendimtar, filozof dhe shkrimtar hungarez. Në veprat e tij lidh perëndimin dhe lindjen, veriun dhe jugun, veçanërisht i do njerëzit nga jugu. Ai shkruan për historinë e Hungarisë, për kremtimin e jetës, gëzimin, për gjërat që janë afër mentalitetit tonë. Si mendimtar, ai së pari u bë i njohur jashtë Hungarisë, në rajonin tonë.

519. **Хасани Љатиф**, хуманитарен деец во текот на 70-80 година од минатиот век. Дал голем придонес за подигнувањето на општествената и на националната свест;

Hasani Latif, Veprimtarë humanitarë gjatë viteve 70 – 80, të shekullit të kaluar. Kontribut të madhë ka dhen në ngritjen e vetëdijes shoqërore dhe kombëtare.

520. **Хемингвеј Ернест** (1898-1961), американски писател, новинар, добитник на Нобелова награда за литература во 1954 година и на Пулицеровата награда во 1953 година. Најпознати негови дела се: Во наше време, И сонцето изгрева, Снеговите на Килиманџаро, Старецот и морето, За кого бијат камбаните.

Heminguei Ernest (1898-1961), shkrimtar dhe gazetar amerikan, fitues i Çmimit Nobël për Letërsi në 1954 dhe Çmimit Pulicer në 1953 . Veprat e tij më të famshme janë: Në kohën tonë , Dhe dielli lind, Dëborat e Kilimanxharos, Plaku dhe deti, Për kë bien kambanat.

521. **Хербут Јоаким** (1928-2005), епископ на скопско-призренската бискупија и апостолски егзарх на Апостолскиот егзархат на Македонија. За свештеник поставен во 1952 година, а за бускуп на Скопско-призренската бискупија поставен од Папата во 1969 година. Во 2001 година бил поставен на чело на обновениот Апостолски егзархат на Македонија, за верниците од источниот (византиски) обред.

Herbut Joakim (1928-2005), peshkop i Dioqezës Shkup-Prizren dhe Eksark Apostolik i Eksarkatit Apostolik të Maqedonisë. Prift i emëruar në 1952 dhe si peshkop i dioqezës Shkup-Prizren i emëruar nga Papa në 1969. Në vitin 2001 ai u emërua në krye të Eksarkatës Apostolike të Maqedonisë, për besimtarët e ritit Lindor (Bizantin).

522. **Хогарт Ричард**, професор по англиска литература на Универзитетот во Бирмингем, основач на Центарот за истражување на современата култура и еден од директорите на УНЕСКО. Најпознати дела: Употреба на писменоста (1957), Единствена врска: за културата и за комуникацијата, 1972, Англиски темперамент (1982), Тиранија на релативизмот: Културата и политиката во современото англиско општество (1997), Масовни медиуми во масовното општество: мит и реалност (2004).

Hogart Riçard, profesor i Letërsisë Angleze në Universitetin e Birminghamit, themelues i Qendrës për Studimin e Kulturës Bashkëkohore dhe një nga Drejtorët e UNESCO-s. Punimet më të famshme: Përdorimi i shkrimleximit (1957), Lidhja unike: për kulturën dhe komunikimin, 1972, Temperamenti

anglez (1982), Tirania e relativizmit: Kultura dhe politika në shoqërinë bashkëkohore angleze (1997), Masmediat në shoqërinë masive : Miti dhe realiteti (2004).

523. **Хол Стјуарт**, угледен претставник на британската нова левица (интелектуално и политички го делел просторот со Вилијамс и Хогарт), предавал теорија на медиумите, популарна култура и филм на Универзитетот во Лондон. Доаѓањето во Бирмингем, како и целата академска кариера, Хол ја доживеал како продолжување на политиката со други средства.

Holl Stjuart, përfaqësues i shquar i së Majtas së Re Britanike (ai ndau hapësirën intelektuale dhe politike me Williams dhe Hogartin), ligjëroi mbi teorinë e medias, kulturën popullore dhe filmin në Universitetin e Londrës. Duke ardhur në Birmingham, si dhe gjithë karrierën e tij akademike, Holl e ka përjetuar si një vazhdim të politikës me mjete të tjera.

524. **Хоркхајмер Макс** (1895-1973), германски интелектуалец и професор, еден од основачите на Франкфуртскиот институт за социјални истражувања и ректор на Универзитетот во Франкфурт. Заедно со Адорно ја објавил Дијалектика на просветителството (1944), а негово најзначајно дело е Разорување на умот (1947).

Horkhajmer Maks (1895-1973), intelektual dhe profesor gjerman, një nga themeluesit e Institutit të Frankfurtit për Kërkime Sociale dhe rektor i Universitetit të Frankfurtit. Së bashku me Adorno botoi Dialektikën e Iluminizmit (1944) dhe vepra e tij më e rëndësishme është Shkatërrimi i Mendjes (1947).

525. **Хоти Укшин** (1943-1999), деец, политичар, филозоф

Hoti Ukshin (1943-1999), veprimtar, politikan, filozof.

526. **Хотла Сул** (1875-1947), национален херој и патриот

Hotla Sul (1875-1947), hero kombëtar dhe patriot.

527. **Хоџа Рафиз** (1934-2006), хафиз и верски водач

Hoxha Rafiz (1934-2006), hafiz dhe udhëheqës fetar

528. **Хоџа Ремзи**, роден е во Скопје. Постојат улици со неговото име во Урошевац, Качаник и Приштина, би било чест и Скопје да има улица што ќе го носи името на Ремзи Хоџа.

Remzi Hoxha, Lindur në Shkup. Ekzistojnë rrugë me emrin e tij në Ferizaj, Kaçanik dhe Prishtinë, do të ishte një nder për Shkupin që të kishte një rrugë me emrin Remzi Hoxha.

529. **Хоџа Фадил** (1916-2001), учесник во НОБ, политичар. Првиот претседател на Извршниот совет на автономната покраина Косово и Метохија (1945-1963) и член на Президиумот на Југославија (1974-1984).

Hoxha Fadil (1916-2001), pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, politikan. Kryetar i parë i Këshillit Ekzekutiv të Krahinës autonome të Kosovës dhe Metohisë (1945-1963) dhe anëtar i Presidiumit të Jugosllavisë (1974-1984).

530. **Хрисик Таки** (1920-1983), македонски композитор и музички педагог. Работел како диригент на хорот „Стив Наумов“. Неговата свечената песна за браќата Св. Кирил И Методиј е химна на УКИМ во Скопје.

Hrisik Taki (1920-1983), kompozitor dhe pedagog muzikor maqedonas . Ai punoi si dirigjent i korit "Stiv Naumov". Kënga e tij solemne për vëllezërit Shën Qirili dhe Metodi është himni I Universitetit Shën Qirili dhe Metodi në Shkup.

531. **Христова Светлана-Јоциќ** (1941-2012), македонска поетеса, есеист и писателка за деца. Била претседател и секретар на ДПМ и основач на списанието „Стожер“. Нејзини најзначајни збирки поезија и се „Калесница“, „Скришен ковчег“ и „Хагада“. Добитничка е на наградата „Браќа Миладиновци“.

Hristova Svetllana-Jociq (1941-2012), Poete, eseiste dhe shkrimtare për fëmijë nga Maqedonia. Ajo ishte kryetare dhe sekretare e DPM dhe themeluese e revistës "Stozher". Përmbledhjet e saj më të rëndësishme me poezi janë "Kalesnica", "Arkivol i fshehur" dhe "Hagada". Ajo është fituese e çmimit "Vëllezërit Milladinov".

532. **Хусеин Екрем** (1943-2018), доајен на македонскиот балет. Добитник е на наградата Менада за врвни достигнувања од областа на тансот. На сцената бил повеќе од 50 години.

Husein Ekrem (1943-2018), Doajen i Baletit Maqedonas. Fitues i Çmimit Menada për arritje të shquara në vallëzim. Ai ka qenë në skenë për më shumë se 50 vjet.

533. **Цаца Ѓорѓи** (1920-2006), правник, државник и универзитетски професор. Дипломирал на Правниот факултет во Белград. Бил професор на Правниот факултет во Битола, Секретар за правосудство, Претседател на Правниот совет на СФРЈ и судија на Уставниот суд на СРМ.

Caca Gjorgji (1920-2006), avokat, burrë shteti dhe profesor universiteti. Ai ka diplomuar në Fakultetin e Drejtësisë në Beograd. Ishte profesor në Fakultetin e Drejtësisë në Manastir, Sekretar i Drejtësisë, Kryetar i Këshillit Juridik të RSFJ-së dhe gjykatës i Gjykatës Kushtetuese të RSM-së.

534. **Цветановски Владо** (1959-2012), македонски режисер и професор на ФДУ во Скопје. Дипломирал на Академијата за уметности во Нови Сад на секторот за интермедијална режија. Реализирал околу педесет претстави. Освоил бројни значајни награди, како: Млад Борец, вонредна Стеријина награда за претстава во целина, пет награди за најдобра претстава во целина на МТФ „Војдан Чернодрински“ и четири награди за најдобра режија на истиот фестивал. Режисер е на играниот филм „Тажната книга“.

Cvetanovski Vllado (1959-2012), Regjisor dhe profesor maqedonas në FAD në Shkup . Ai diplomoi në Akademinë e Arteve në Novi Sad në departamentin e regjisë intermediare. Ai realizoi rreth pesëdhjetë shfaqje. Ka fituar shumë çmime të rëndësishme, të tilla si: Liftëari I Ri, Çmimi i Jashtëzakonshëm Sterijina për shfaqjen në tërësi, pesë çmime për shfaqjen më të mirë si një tërësi në MTF Voјdan Cernodrinski dhe katër çmime për regjisorin më të mirë në të njëjtin festival. Ai është regjisor i filmit artistik "Libri i Fshehtë".

535. **Цекова Стојка** (1912.-1978), театарска, филмска и телевизиска глумица, доајенка на македонското глумиште. Членка на ансамлот на драмата при МНТ од основањето до последниот ден од животот, играла во огромен број поставени на сцената на МНТ. Покрај како тетарски уметник, Стојка Цекова играла и во 16 македонски играни и телевизиски филмови и

сери и вклучително и во првиот македонски игран филм Фросина во кој ни го пренесе ликот на Метијанка.

Cekova Stojka (1912.-1978), aktore e teatrit, filmit dhe televizionit, doajene e teatrit maqedonas. Anëtar i ansamblit të dramës TPM, që nga themelimi i tij deri në ditën e fundit të jetës së saj ka interpretuar në një numër të madh rolesh në skenën e TPM. Përveç se një artiste teatri, Stojka Cekova gjithashtu interpretoi në 16 filma dhe seriale me metrazh të gjatë dhe televiziv, përfshirë filmin e parë me metrazh të gjatë maqedonas Frosina, në të cilin ajo përcolli karakterin e Metijankës.

536. **Ценев Ѓоре** (1955-2018), физичар, астроном, публицист. Долгогодишен раководител на Планетариумот при Младинскиот културен центар во Скопје, и раководител на повеќе истражувачки проекти „Астрономија на македонскиот народ“, „Археoaстрономска анализа на Мегалитската опсерваторија Кокино и другите локалитети во Република Македонија“, „Археoaстрономска и етноастрономска база на податоци на Република Македонија“, како и на проектот „Номинација на Мегалитската опсерваторија Кокино на листата на светското наследство на УНЕСКО“.

Cenev Gjore (1955-2018), fizikan, astronom, publicist. Drejtues afatgjatë i Planetariumit në Qendrën Kulturore Rinore në Shkup dhe drejtues i disa projekteve kërkimore "Astronomia e popullit maqedonas", "Analiza arkeo-astronomike e Observatorit Megalitik Kokino dhe vendeve të tjera në Republikën e Maqedonisë", "Baza e të dhënave arkeo-astronomike të Republikës së Maqedonisë", si dhe projekti "Nominimi i Observatorit Megalitik Kokino në Listën e Trashëgimisë Botërore të UNESCO-s".

537. **Ценевски Кирил** (1943-2009), филмски режисер и сценарист, еден од најпознатите македонски режисери. Добитник на повеќе награди: „Златна арена“ за режија на фестивал во Пула, Награда „Жар птица“ за најдобра режија на фестивал во Авелино, за најдобар режисер дебитант на фестивал во Москва. Награда „11 Октомври“ за филмот Црно семе, награда „Златен објектив“ на Кинотека на Македонија, награда „Големара звезда на македонскиот филм“ доделена на фестивалот на филмската камера „Браќа Манаки“.

Cenevski Kirill (1943-2009), Regjisor dhe skenarist i filmit, një nga regjisorët më të njohur maqedonas. Fitues i disa çmimeve: "Arena e Artë" për regji në festivalin në Pulla, Çmimi "Zogu i Zjarrit" për regjisorin më të mirë në festivalin në Avellino, për debutimin e regjisorit më të mirë në festivalin në Moskë. Çmimi "11 Tetori" për filmin Fara e Zezë, Çmimi "Objektivi i Artë" në Kinematekën e Maqedonisë, Çmimi "Ylli i Madh i Filmit Maqedonas" dhënë në Festivalin e Kameras së filmit "Vëllezërit Manaki".

538. **Циранкиевич Јозеф** (1911-1989), претседател на полскиот Сејм (Министерскиот совет на Полска) од 1954 до 1970 година. Прогласен е за почесен граѓанин на Скопје 16 ноември 1965 година.

Cirankieviç Jozef (1911-1989), President i Sejmit Polak (Këshilli i Ministrave të Polonisë) nga 1954 deri në 1970. Ai u shpall qytetar nderi i Shkupit më 16 nëntor 1965.

539. **Црешово топче**, артилериско оружје рачно изработено од црешово дрво. реален историски мит поврзан со македонската борба за слобода и државност во 19 и 20 век. Со рачно изработено топче од црешово дрво, да се спротивставиш на бројно надмоќната и добро вооружена османлиска

војска. Топчето се употребувало пред и за време на Илинденското востание, денес како музејски експонат е изложено во Воениот музеј во Истисбул.

Топи i qershisë, armë artilerie e punuar me dorë nga druri i qershisë, një mit i vërtetë historik në lidhje me luftën maqedonase për liri dhe shtetësi në shekullin 19 dhe 20. Me një top të punuar me dorë nga druri i qershisë, për të kundërshtuar ushtrinë osmane numerikisht superiore dhe të armatosur mirë. Topi është përdorur para dhe gjatë Kryengritjes së Ilindenit, sot është ekspozuar si një ekspozitë muzeale në Muzeun Ushtarak në Stamboll.

540. **Црвенковски Стево** (1947-2004) филмски и телевизиски режисер, политичар. Дипломирал на отсекот за филмска режија на Академијата за театар, филм, радио и телевизија во Белград. Долгогодишен соработник во „Вардар филм“ каде што бил и директор. По распадот на СФРЈ и осамостојувањето на Македонија станал политички активен. Бил Министер за надворешни работи и амбасадор во Обединетото Кралство.

Cërvenkovski Stevo (1947-2004), Regjisor filmi dhe televizioni, politikan. Ai ka diplomuar në Departamentin e regjisë së filmit në Akademinë e teatrit, filmit, radios dhe televizionit në Beograd. Bashkëpunëtor për një kohë të gjatë në "Vardar Film" ku ishte edhe regjisor. Pas shpërbërjes së RSFJ-së dhe pavarësisë së Maqedonisë, ai u bë aktiv në jetën politike. Ai ka qenë Ministër i punëve të jashtme dhe ambasador në Mbretërinë e Bashkuar.

541. **Чабеј Екрем** (1908-1980), писател

Çabej Eqrem (1908-1980), shkrimtar

542. **Чајевец Руди**, поранешна улица. Руди Чајевец (1911 – 1942). Народен херој. Учесник во НОБ, кој во 1942 бега со усташки авион од Бања Лука се спушта на импровизиран аеродром во Приједор, а по присилното слетување убиен е во борба со четниците.

Çajevец Rudi, Rruga e dikurshme. Rudi Çajevец (1911 - 1942). Hero popullor. Një pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, i cili fluturoi nga Banja Luka me një aeroplan të ustashëve në 1942, ateron në një aeroport të improvizuar në Prijedor dhe pas një ulje të detyruar u vra në një luftë me çetnikët.

543. **Чаловска Лилјана** (1920-1997), делегат на првото заседание на АСНОМ и на второто заседание на АВНОЈ. Член на КПЈ од 1940 година. Била еден од организаторите на Првиот конгрес на Народноослободителниот младински сојуз на Македонија во Фуштани и негов раководител. Автор е на неколку збирки поезија.

Çallovсka Liljana (1920-1997), delegate në kuvendin e parë të KAÇKM dhe në kuvendin e dytë të AVNOJ . Anëtar i PKJ që nga viti 1940 . Ajo ishte një nga organizatorët e Kongresit të Parë të Bashkimit Rinor Nacional Çlirimtar të Maqedonisë në Fushtan dhe udhëheqësi i saj. Është autor i disa përmbledhjeve me poezi .

544. **Чашуле Коле** (1921-2009), македонски романописец, драмски писател, претставник на новата, повоена генерација драматурзи, публицист, револуционер, политичар и дипломат. Бил член на комунистичката партизанска група која го кренала македонското востание против бугарскиот окупатор на 11 октомври 1941 година во Прилеп. Бил главен уредник и директор на Радио Скопје, управник на МНТ, уредник на

списанијата „Нов ден“, „Современост“, и „Разгледи“. Еден од иницијаторите за формирање на ДПМ, а бил и негов претседател. Членувал во Македонскиот ПЕН центар и во МАНУ. Неговиот литературниот опус е составен од драми, романи, книги раскази, книги есеи и монографија. Најпознати дела му се „Како што милувате“, „Веда“, „Суд“, „Простум“, „Така е, ако ви се чини“ и др. Добитник е на наградите: За драмски опус „Марин Држиќ“, „11 Октомври“, „Стале Попов“, „Стериина награда“, Награда за книжевен опус на „Мисла“, „4 Јули“, „АВНОЈ“, „Војдан Чернодрински“ за животно дело, „Рациново признание“ и др.

Çashule Kole (1921-2009), Romancier, dramaturg maqedonas, përfaqësues i brezit të ri të dramaturgëve, publicist, revolucionar, politikan dhe diplomat. Ai ishte anëtar i grupit partizan komunist që filloi kryengritjen maqedonase kundër okupatorit bullgar më 11 tetor 1941 në Prilep. Ai ishte kryeredaktor dhe drejtor i Radio Shkupit, drejtor i TPM, redaktor i revistave "Nov den", "Sovremenost" dhe "Razgledi". Një nga nismëtarët për formimin e DPM, dhe ishte kryetari i saj. Ai ishte anëtar i Qendrës PEN dhe në ASHAM. Opusi i tij letrar përbëhet nga drama, romane, libra me tregime të shkurtra, libra me ese dhe monografi. Veprat e tij më të famshme janë "Ashtu siç dëshironi", "Veda", "Gjykata", "Prostum", "Ashtu është, nëse ju duket" dhe të tjera. Fitues i çmimeve: Për opusin e dramës "Marin Dërzhic", "11 Tetori", "Stale Popov", "Çmimi Sterina", Çmimi për opusin letrar të "Mendimi", "4 korriku", "AVNOJ", "Voјdan Çernodrinski" për arritjet e jetës, "Mirënjohja e Racinit" dhe të tjera.

545. **Чемерски Ангел** (1923-2003), учесник во НОБ, носител на Партизанска споменица 1941, политичар, државник. По ослободувањето извршувал значајни политички и државнички функции. Бил сојузен пратеник, член на сојузниот и републичкиот Извршниот совет, Претседател на претседателството на СРМ. Вршител на највисоките партиски функции на КПМ/СКМ.

Çemerski Angell (1923-2003), pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare, mbajtës i Memorialit Partizan 1941, politikan, burrë shteti. Pas çlirimit ushtri funksione të rëndësishme politike dhe shtetërore. Ai ishte deputet federal, anëtar i Këshillit Ekzekutiv federal dhe republikan, Kryetare i presidencës së RSM. Ushtrues i funksioneve më të larta partiake të PKM / SKM.

546. **Чемерски Глигор** (1940-2016), еден од најзначајните македонски современи уметници. Бил член на МАНУ и на Руската академија на уметностите. Негови дела се мозаиците во вилата „Водно“, Споменикот на слободата во Кочани, Споменикот во Вруток и др.

Çemerski Gligor (1940-2016), Një nga artistët bashkëkohorë më të rëndësishëm maqedonas. Ai ishte anëtar i Akademisë Maqedonase të Shkencave dhe Arteve dhe Akademisë Ruse të Arteve. Veprat e tij janë mozaikët në vilën "Vodno", Monumenti i Lirisë në Koçanë, Monumenti në Vrutok dhe të tjera.

547. **Чемерски Огнен** (1974-2017), професор по книжевен превод на УКИМ, преведувач на македонски јазик на обемното дело на Херман Мелвил - Моби Дик. Воедно, Чемерски беше голем активист и борец за правата на студентите, за почитување на човекови права во државата.

Çemerski Ognen (1974-2017), Profesor i përkthimit letrar në UKM, përkthyes në gjuhën maqedonase të veprës voluminoze të Herman Melvil - Moby Dik. Në të

njëjtën kohë, Çemerski ishte një aktivist dhe luftëtar i madh për të drejtat e studentëve, për respektimin e të drejtave të njeriut në vend.

548. **Чипан Борис** (1918-2012), македонски архитект и професор на Архитектонскиот факултет во Скопје. Посебен е неговиот придонес во реставрацијата на црквата Св. Софија и на старото градско јадро во Охрид. Негово најзначајно дело е објектот на МАНУ. Добитник е на наградата „Андреја Дамјанов“.

Çipan Boris (1918-2012), arkitekt dhe profesor maqedonas në Fakultetin e Arkitekturës në Shkup. Kontributi i tij në restaurimin e kishës së Shën Sofisë dhe të bërthamës së vjetër të qytetit në Ohër. Vepora e tij më domethënëse është ndërtesa e ASHAM. Ai është fituesi i çmimit "Andreja Damjanov".

549. **Чипов Андреја** (1904-1956), член на ВМРО (об) од 1932 год. комунист, генерален секретар на КПГ, учесник во НОБ во редот на партизанскиот одред на Вичо и во осмата дивизија на ЕЛАС, учесник во НОФ.

Çipov Andreja (1904-1956), anëtar i VMRO (ob) që nga viti 1932. komunist, sekretar i përgjithshëm i KPG, pjesëmarrës në Luftën Nacionalçlirimtare në radhët e çetës partizane të Viços dhe në divizionin e tetë të ELAS, pjesëmarrës në NOF.

550. **Чокревски Томислав** (1934-2017), универзитетски професор, ректор на УКИМ, министер. Припаѓа на генерацијата либерали, членови на тогашниот СК, кои се залагале за демократски централизам, поголема самостојност на републиките, можност за критика на високите партиски функционери, своевиден партиски плурализам, демократизација на синдикатот, право на штрајк. Декан и редовен професор на Правниот факултет во Скопје. Професор и автор на мноштво научни трудови од областа на социологијата. Во периодот 1976-71 година бил републички секретар за образование, наука и култура, во периодот 1992-94 година Ректор на УКИМ. Во 1996-98 година, во владата на Бранко Црвенковски бил министер за внатрешни работи.

Çokrevski Tomislav (1934-2017), profesor universiteti, rektor i UKIM, ministër. Ai i përket brezit të liberalëve, anëtarë të SK-së së atëhershëm, të cilët mbronin idenë për centralizmin demokratik, pavarësinë më të madhe të republikave, mundësinë për të kritikuar zyrtarë të lartë të partisë, një lloj pluralizmi partiak, demokratizimin e sindikatës, të drejtën për grevë. Dekan dhe profesor i rregullt në Fakultetin Juridik në Shkup. Profesor dhe autor i punimeve të shumta shkencore në fushën e sociologjisë. Në periudhën 1976-71 ishte Sekretar i Republikës për arsim, shkencë dhe kulturë, në periudhën 1992-94 ishte Rektor i UKM. Në vitet 1996-98, ishte ministër për punë të brendshme në qeverinë e Branko Cërvenkovskit.

551. **Џамбазова Анче** (1942-1997), македонска театарска и филмска глумица, најпозната по улогите во „Мирно лето“, „Волшебното самарче“ и Македонски народни приказни.

Xhambazova Ançe (1942-1997), aktore maqedonase e teatrit dhe filmit, më së shumti e njohur për rolet e saj në "Vera paqësore", "Samari magjik" dhe Përralla popullore maqedonase.

552. **Џафери Захир**, хуманитарен деец кој придонесол во полето на образованието, културата во Скопје;

Xhaferi, Zahir Veprimtarë humanitarë e kontribues në arsim, kulturë dhe në shoqërinë në përgjithësi qytetin e Shkupit.

553. **Џејмсон Фредерик**, еден од најистакнатите марксистички критичари и теоретичари на постмодернизмот, кој извршил големо влијание во културната теорија, а особено во културните студии. Неговите најпознати дела се: Марксизам и форма (1971), Политичкото несвесно (1981), Постмодернизмот или Културната логика на доцниот капитализам (1991), Геополитичка естетика (1992).

Xhejmson Frederik, Një nga kritikët dhe teoricienët më të shquar marksistë të postmodernizmit, i cili kishte një ndikim të madh në teorinë kulturore, dhe veçanërisht në studimet kulturore. Veprat e tij më të famshme janë: Marksizmi dhe Forma (1971), E pandërgjegjshmja Politike (1981), Postmodernizmi ose Logjika Kulturore e Kapitalizmit të Vonë (1991), Estetika Gjeopolitike (1992).

554. **Џувалековски Илија** (1915-2004), македонски театарски, филмски и телевизиски глумец, режисер и педагог. Во 1964 година заминал во Загреб каде настапувал за Хрватскиот народен театар, а од 1967 година, ја водел катедрата за глума на македонски јазик при Академијата за театар, филм и телевизија. Во 1977 година ја добил наградата „АВНОЈ“, а во 1983 година ја добил и наградата „11 Октомври“ за животно дело.

Xhuvalekovski Ilija (1915-2004) aktor, regjisor dhe pedagog maqedonas i teatrit, filmit dhe televizionit. Në 1964 shkoi në Zagreb ku interpretoi për Teatrin Kombëtar Kroat, dhe nga 1967 ai drejtoi katedrën për aktrim në gjuhën maqedonase pranë Akademisë së Teatrit Filmit dhe Televizionit . Në vitin 1977 fitoi çmimin "AVNOJ", dhe në 1983 mori çmimin "11 Tetori" për arritjet e jetës.

555. **Џундева Љупка** (1934-2018), македонска театарска, филмска и телевизиска актерка. Во ансамблот на Драмата при МНТ се вработува во 1951 година. Припаѓа на првата генерацијата актери кои ја завршија Државната театарска школа во Скопје. Во МНТ работи до пензионирањето во 1990 година. Добитник е на Наградата на градот Скопје „13 Ноември“, на Наградата за артистичко остварување доделена од Југословенската радио-телевизија, Орден на трудот со златен венец и Орден на трудот со сребрен венец.

Xhundeva Lupka (1934-2018), aktore maqedonase e teatrit, filmit dhe televizionit. Ajo u punësua në Ansamblin e Dramës në TKM në 1951. I përket gjeneratës së parë të aktorëve që diplomuan në Shkollën e Teatrit Shtetëror në Shkup . Punoi në TPM deri në pensionimin e saj në 1990. Është fituese e Çmimit të Qytetit të Shkupit "13 Nëntori", Çmimit për arritje artistike dhënë nga Radio Televizioni Jugosllav, Urdhri i Punës me kurorë prej ari dhe Urdhri i Punës me kurorë argjendi.

556. **Џунов Тодор** (1931-2014), универзитетски професор, ректор на УКИМ, уставен судија. Професор и декан на правниот факултет во Скопје, автор на мноштво научни трудови од областа на меѓународното право. Претседател на заедницата за научни дејности на СРМ, член на повеќе делегации и тела за меѓународна соработка. Судија и претседател на Уставниот суд на РМ. Добитник на државни награди и ордени, како и плакети од странски универзитети.

Xhunov Todor (1931-2014), profesor universiteti, rektor i UKM, gjyqtar kushtetues. Profesor dhe Dekan i Fakultetit të Drejtësisë në Shkup, autor i

punimeve të shumta shkencore në fushën e së drejtës ndërkombëtare. Kryetar i komunitetit për aktivitete shkencore të RSM-së, anëtar i disa delegacioneve dhe organeve për bashkëpunim ndërkombëtar. Gjyqtar dhe Kryetar i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë. Fitues i çmimeve dhe medaljeve shtetërore, dhe të pllakave nga universitetet e huaja.

557. **Шахиќ Алија**, член на Комунистичката партија и член на Младинската организација „Младост“ во Белград, потоа член на пратеничката група на Собранието на РМ за соработка со Парламентот на Сојузна Република Југославија и член на пратеничката група на Собранието на РМ за соработка со Парламентот на Република Монголија. Бил и директор на Сектор во "Центрокоп" – Белград, директор во Работната организација "Инвест Комерц", како и директор на приватната фирма „Арабела холдинг“.

Shahiq Alija, anëtar i Partisë Komuniste dhe anëtar i Organizatës Rinore "Mlladost" në Beograd, më pas anëtar i grupit të deputetëve në Kuvendin e RM-së për bashkëpunim me Parlamentin e Republikës së Mongolisë. Ai ka qenë gjithashtu drejtor i Sektorit në "Centrokop" - Beograd, drejtor i Organizatës Punuese "Invest Komerc", si dhe drejtor i ndërmarrjes private "Arabella Holding".

558. **Шикиќ Бранислав**, борец во Првиот скопски партизански одред.

Shikiq Branislav, Luftëtar në Aradhen e Parë Partizane të Shkupit.

559. **Шкупи Јашар Беј**, (1860-1919), претседател на скопската филијала на Призренската лига и управител на Скопје во 1880/1981 година.

Shkupi Jashar Bej (1860-1919), Ka qenë kryetarë i degës së Shkupit të Lidhjes së Prizrenit dhe udhëheqës i Shkupit në 1880/1981.

560. **Шпиц Илеш** (1902-1961), фудбалски реперезентативец на Унгарија, тренер на повеќе фудбалски екипи во поране;на Југославија. Во сезоната 1960/1961 година бил тренер на ФК Вардар кога Вардар го освоил купот на Југославија.

Shpic Ilesh (1902-1961), trajner i ekipit kombëtar hungarez të futbollit, trajner i disa ekipeve të futbollit në ish-Jugosllavi. Në sezonin 1960/1961 ai ishte trajner i KF Vardar kur Vardari fitoi Kupën Jugosllave.

561. **Шуку Халим**, делегат во втората Призренска лига. Градоначалник на Урошевац.

Shuku Halim, Delegat në Lidhjen e dytë të Prizrenit. Kryetari i Komunës së Ferizajit.

562. **Шулинчевски Петар** (1938-2015), еден од најдобрите фудбалери на „Вардар“. Кариерата ја почнал во „Преспа“ од Ресен, играл и за битолски „Пелистер“, но најмногу се прославил со своите игри и голови во дресот на Вардар. Играл со генерацијата која го има освоено Купот на Југославија во 1961 година. За „Вардар“ има одиграно 317 натпревари и постигнал 190 голови. Играл и за „Мустангс“ од Чикаго. Бил и тренер на првата екипа на Вардар и координатор на младинските селекции.

Shulinçevski Peter (1938- 2015), konsiderohet si një nga lojtarët më të mirë të "Vardarit". Karriera e tij filloi në " Prespa " nga Resnja, ka luajtur edhe për " Pelister " nga Manastiri, por më shumë është bërë i njohur me me lojërat dhe

gollët për Vardarin. Ka luajtur me brezin që ka fituar Kupën e Jugosllavisë në 1961. Për "Vardarin" ka luajtur 317 ndeshje dhe ka shënuar 190 gola. Ai gjithashtu luajti për "Mustangs" nga Çikago. Ishte gjithashtu trajner i ekipit të parë të Vardarit dhe koordinator i ekipeve të rinjve.

563. **Шуплевски Драган** (1933-2001), македонски диригент и композитор. Музичка академија завршил во Белград. Добитник е на наградите: „13 Ноември“, „11 Октомври“ и на Орден заслуги за народ со сребрен венец.

Shuplevski Dragan (1933-2001), Dirigjent dhe kompozitor maqedonas. U diplomua në Akademinë e Muzikës në Beograd. Ai është fituesi i çmimeve: "13 Nëntori", "11 Tetori" dhe Urdhri i Meritës për popullin me kurorë argjendi.

564. **Шуплинова Евгенија** (1930-2008), македонска поетеса, раскажувач и преведувач, една од првите македонски поетеси. Работела како новинар во „Нова Македонија“, „Млад борец“ и „Стопански весник“. Била член на Друштвото на писателите на Македонија од 1962 година. Автор е на книгите „Грешница“, „Тагата на црвениот каранфил“, „Ана и пеперугата“ и др.

Shuplinova Evgenija (1930-2008), poete, tregimtare dhe përkthyes maqedonase, një nga poetët e parë maqedonas. Ajo ka punuar si gazetare në "Nova Makedonija", "Mllad Borec" dhe "Stopanski Vesnik". Ka qenë anëtare e Shoqatës së Shkrimtarëve të Maqedonisë që nga viti 1962. Është autore e librave "Mëkatarja", "Pikëllimi i karafilit të Kuq", "Ana dhe flutura" dhe të tjera.

565. **26 Јули**, денот на катастрофалниот скопски земјотрес 1963 год. Во земјотресот животот го загубиле 1070 скопјани.

26 Korriku, Dita e tërmetit katastrofal të Shkupit në 1963. 1070 banorë të Shkupit humbën jetën në këtë tërmet.

566. **18 Август**, Ден на АРМ. Собранието на РМ, на 14 февруари 1992 година го усвои Законот за одбрана на РМ, согласно кој се пристапи и кон одбранбеното осамостојување на РМ. Најпрво со тогашниот сојузен секретар за одбрана беше склучен договор за дислокација на ЈНА од територијата на РМ. На 27 март територијата на РМ ја напушти и последниот војник на ЈНА, а првиот регрут на АРМ влезе во касарна на 14 април. Симболично, 18 август, денот кога во 1943 година бил формиран баталјонот Мирче Ацев, првата поголема регуларна воена единица,

18 Gushti, Dita e ARM-së. Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, më 14 shkurt 1992, miratoi Ligjin për Mbrojtjen e Republikës së Maqedonisë, sipas të cilit filloi pavarësia mbrojtëse e Republikës së Maqedonisë. Së pari, u lidh marrëveshje me Sekretarin e Mbrojtjes Federale të atëhershme për dislokimin e APJ-së nga territori i Republikës së Maqedonisë. Më 27 mars, ushtari i fundit i APJ-së u largua nga territori i Republikës së Maqedonisë dhe rekrutimi i parë i ARM-së u realizua në kazernat më 14 prill. Simbolikisht, 18 gushti, dita kur u formua Batalioni Mirçe Acev në 1943, njësia e parë e madhe e rregullt ushtarake,

567. **4-ти Мај**, денот на смртта на Гоце Делчев и Јосип Броз Тито.

4 Maji, Dita e vdekjes së Goce Delçevit dhe Josip Broz Tito.

568. **22 Ноември**, Ден на албанската азбука.

22 Nëntori, Dita e alfabetit të gjuhës shqipe.

569. **4 јули**, поранешна улица. Ден на борецот, на 4 јули 1941 во Белград се одржала седница на Политбирото на ЦК КПЈ, при што било решено од мали акции да се прејде на востание, да се формираат партизански одреди.

4 Коррику, Рrugë e dikurshme. Dita e Luftëtarit, më 4 korrik 1941, në Beograd u mbajt një seancë e Byrosë Politike të Komitetit Qendror të Partisë Komuniste, gjatë së cilës u vendos që aksionet e vogla të ktheheshin në një kryengritje, për të formuar aradhet partizane.

570. **29 Ноември**, поранешна улица. Во чест на Второто заседание на Антифашистичкото собрание на народното ослободување на Југославија, одржано во Јајце на 29 ноември 1943 година, кога претставниците на партизанското движење на отпорот прогласиле федерално уредување на идната југословенска федерација.

29 Нëntори, Рrugë e dikurshme, Kuvendi i Dytë i Asamblesë Antifashiste të Çlirimit Popullor të Jugosllavisë në Јајце më 29 nëntor 1943, kur përfaqësuesit e lëvizjes partizane të rezistencës shpallën rregullimin federal të Jugosllavisë

dhe Kuvendi Kushtetues i Republikës Federale Popullore të Jugosllavisë më 29 nëntor të vitit 1945.

571. **27 Март**, поранешна улица. На 27 март 1941 година под раководство на КПЈ беа изведени демонстрации против пристапувањето на СФРЈ кон тројниот пакт

27 Марси, Рrugë e dikurshme. Мë 27 Mars 1941, nën udhëheqjen e PKJ-së, u mbajtën demonstrata kundër pranimit të RSFJ-së në Traktatin e trefishtë.